

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 11 (1466) 1978 KOVAS - MARCH 16

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

Trupiniai ir voras

Mokyklinėje pasakėčioje yra spalvingai pavaizduotas didaktinis gyvenimo epizodas. Joje pasakojama: piemenys, ganydami bandą, susėdė valgyti; nelabai rūpestingai valgant duoną, nukrito žemėn keletas trupinių; atbėgęs voras, paėmė trupinį ir nuskubėjo pas Dievą su skundu; Dievas betgi papeikęs vorą už perdėtą uolumą ir padaręs jį kuprotą. Ši pasakėčia prisimena, skaitant skundus apie rašytojus. Vieni, tiesa, juos kritikuoja rimtai, pastebėdami gerąsias puses ir trūkumus, kiti gi įsiekia trupinių ir jų suradę sudaro didžiausius kaltinimus. Gera pusė visų tų istorijų yra ta, kad jos išjudina skaitytojus, sukelia visuomenės domesį, ir tada jau tūkstančiai puolasi skaityti kontroversinių dalykų tapusį leidinį. Bloga betgi yra tai, kad iš trupinių sudaryti kaltinimai apkartina autorius, sukelia asmeninę neapykantą, sudrumsčia atmosferą ir apsunkena skaitytojui blaivų dalyko vertinimą. Dar blogiau, kai dėl trupinių šiaip jau padorūs autoriai padaromi pornografijos gamintojai. Perdėta trupinių medžioklė yra voriška ir tokiais atvejais kuproti lieka ne piemenys, o... voras. Ir tai ne dėlto, kad piemenys būtų nekalti, o dėlto, kad skunde trūksta proporcijos. Piemenų nerūpestingumas nėra dorybė, bet neproporcingas jo išpūtimas taip pat nėra girtinas.

RYSIUM su voriška laikysena dažnai svarstomas rašytojo doros klausimas. Vieni sako, kad rašytojo misija yra taurinti žmones savo raštais, o ne juos tvirkinti. Kiti gi mano, kad rašytojo uždavinys yra kurti, neatšizvelgiant į jokių varžtus — dorinius, ideologinius, politinius ir kitokius. Dėlto pirmosios linkmės žmonės, radę nevisai padorių trupinių, piktinasi ir smerkia rašytoją kaip žmonių tvirkintoją. Antrosios linkmės žmonės žvelgia tikėtai į rašytojo meninį pajėgumą, o dorinė pusė jiems visai neegzistuoja. Jiems toks pat menas yra ir Bocaccio "Dekameronas" ir Dantės "Dieviškoji komedija". Tai senas dviejų požiūrių konfliktas, kuris ir lietuvių gyvenime išsilyja, kai atsiranda kontroversinių veikalų. Jeigu Jankšto-Dambrausko laikais moralistas tuo klausimu turėjo svarų žodį, kurio paise ir visuomenė, ir rašytojai, ir leidėjai, tai šiuo metu išeiviniame gyvenime moralisto balsas yra vos girdimas ir mažai tepasomas. Stipriau reikišiai rašytojas, linkęs nebepaisyti dorinių normų ir prisitaikyti prie vadinamosios "permissive society". Kai kas mano, kad moralistas kapituliuoja, nes nebenedrįsta kritikuoti grožinio kūrinio moralinių požiūrių ir palieka laisvą kelią rašytojui. Tokia laikysena rodo nepasitenkinimo žymi mūsų visuomenės dalis — ji reikalauja iš moralisto budrumo, o iš rašytojo — padarumo.

DEJA, rašytojo ir moralisto santykis nėra toks paprastas. Rašytojui laisvoje visuomenėje niekas negali uždrausti kurti vienaip ar kitaip — tai jo vieno atsakomybė, tai jo talento, minties, širdies reikalas. Ir juo stipriau plaka rašytoją moralistas, juo didesnė sukelia jame reakciją bei kūrybinės laisvės pabrėžimą. Antra vertus, rašytojas, likęs vienas be moralisto, gali sukurti daug puikių meno veikalų, kurie veda visuomenę į dorinį palaidumą, nuosmukį ir išsigimimą, kaip jau yra buvę augšto laipsnio kultūrose. Taigi, iš vienos pusės pabrėžiama rašytojo laisvė, iš kitos — moralisto vaidmuo. Ties du dalykai sunkiai suderinami tada, kai jiems atstovauja du skirtingi asmenys. Jie žymiai lengviau sutaukomi tada, kai viename asmenyje telpa ir rašytojas, ir moralistas — panašiai, kaip Evangelijos Morta ir Marija. Kai rašytojas, kaip žmogus, yra pasiekęs tauraus žmogiškumo laipsnį, pats atranda ir laisvės, ir moralės ribas. Tada jis gali vaizduoti žmogiškąjį gyvenimą su visais jo šešėliais, nusikaltimais ir tobulumais, nes regi savo vaidmenį kaip pašaukimą tobulinti gyvenimą. Tokio rašytojo kūrinuose randa savo vietą ir šventasis, ir paklydėlis, ir nelabasis. Tokie rašytojai yra pvz. Fr. Mauriac, G. Green. Jų raštuose yra ir dumblo, bet jame žmogus nepaskesta, randa kelią augštin. Būdingai yra pasakęs G. Green: "...blogiausi mūsų priešai yra ne paprasti žmonės, o mokyti ir sugėdėti". Tai tokie, kuriems rūpi ne gyvenimo tobulinimas, o jo naikinimas. Pr. G.

KANADOS ĮVYKIAI

Sovietiniai šnipai

Karštame vandenyje atsidūrę konservatorių atstovai federaciniame parlamente Tomas Cossittas, ligi 1972 m. buvęs liberalu, o vėliau tapęs vienu pagrindinių premjero P. E. Trudeau vyriausybės kritikų. Pastaruoju metu jo kritika daugiausia lieta Kanados saugumo problemas, o gausius sovietų KGB agentus Kanadoje, jų pastangas angažuoti kanadiečius, Sovietų Sąjungos ir Prancūzijos vykdant Kvebeko separatistų reikimą. Kalėjimų ir RCMP policijos reikalus tvarkantis min. J. J. Blaisas pareikalavo, kad J. J. Blaisas grąžintų nelegaliai į jo rankas patekusį 1976 m. kovo 24 d. datuotą RCMP dokumentą, lietusį sovietų špiūnų. Tas dokumentas buvęs slapas, T. Cossittas galįs būti nubaustas už jo duomenų skelbimą, pasinaudojant valstybines paslaptis saugančių įstatymu. J. J. Blaisui,

atrodo, labiausiai rūpėjo grąžinti dokumentą dėka išaiškinti asmeni, kuris tokią medžiagą parūpina opozicijai.

T. Cossittas atsisakė tai padaryti, pradžioje prisidengdamas parlamento nario neliečiamumu, o vėliau pareiškdamas, kad minėto dokumento neturįs, bet galįs nurodyti kitus jį turinčius asmenis. Šio ginčo metu prašėnos ir Prancūzijos vykdant Kvebeko separatistų reikimą. Kalėjimų ir RCMP policijos reikalus tvarkantis min. J. J. Blaisas pareikalavo, kad J. J. Blaisas grąžintų nelegaliai į jo rankas patekusį 1976 m. kovo 24 d. datuotą RCMP dokumentą, lietusį sovietų špiūnų. Tas dokumentas buvęs slapas, T. Cossittas galįs būti nubaustas už jo duomenų skelbimą, pasinaudojant valstybines paslaptis saugančių įstatymu. J. J. Blaisui,

Baltiečių vakare Kanados parlamento rūmuose š.m. kovo 1 d. Viršuje — lietuviškos opozicijos ir konservatorių partijos vadai J. Clark. Iš kairės: Kristina Augaitienė, Rūta Šiulytė, Rūta Danaitytė. Apačioje: sol. G. Capkauskienė, parlamento atstovas dr. S. Haidasz, KLB pirm. J. R. Simanavičius, V. Aušrotas. Sone: krašto apsaugos min. B. Danson, parlamentinis konservatorių vadovas W. Baker. Nuotr. L. Giriūno

Baltiečių vakaras Kanados sostinėje

Ministeriai, ambasadoriai, parlamentarai šeštajame baltiečių vakare parlamento rūmuose

Kanados estai, latviai ir lietuviai viso krašto inozaikojie skaičiaus atžvilgiu užima nedidelę vietą, tačiau kultūriniam, politiniam ir ekonominiame gyvenime pralenkia nevieną daug gausesnę grupę. Vienas jų laimėjimų išėjime į plačiuosius vandenius yra tradiciniai vakarai parlamento rūmuose. Į jų rengiamus vakarus susirenka žymūs politinio gyvenimo atstovai, į kuriuos baltiečiai turi progą prabilti ne tik privačiai, bet ir viešai.

Siemot tradicinis baltiečių vakaras buvo surengtas kovo 1, trečiadienį, vienuose iš keturių parlamento rūmų Otavoje. Apie 6 v.v. pradėjo rinktis baltiečiai, netrukus pasirodė vienas po kito parlamento atstovai, ministrai, diplomatai. Iš ministerijų buvo matyti A. C. Abbott, B. Danson, N. Cafik, Guay ir kt. Iš diplomatinio korpuso — pronuncijus A. Palmas, jo patarėjas mons. R. Martino, JAV atstovas T. O. Enders ir kt. Iš parlamentarų — opozicijos ir konservatorių partijos vadai J. Clark, parlamentinis konservatorių frakcijos vadovas W. D. Baker, naujųjų demokratų partijos vadai E. Broadbent, sen. P. Yuzyk, sen. E. A. Forsey ir kt.

Daugiau kaip valandą baltiečiai turėjo progos privačiai išsikalbėti su žymiaisiais svečiais. Specialioje kokieliu salėje buvo įrengtos kelios vitrinos, kuriose baltiečiai galėjo parodyti įvairius dailės dalykus. Lietuviai parodė albumus, tautines juostas, lėles, aprengtas tautiniais drabužiais. Daug kas tuo domėjosi ir teiravosi apie jų kilmės kraštą Lietuvą. Daug pasisėkimo turėjo tautiniais drabužiais pasipuošusios lietuvaitės — su jomis noriai fotografavosi svečiai.

Įžanginės apeigos

Atėjus laikui, visi sueina į Konfederacijos salę, kur paruošta baltietiška puota. Kiekvienam svečiui padėta kortelė. Stalai jaukiai, gražiai papuošti. Šio renginio globėjų komiteto vadovu prabyla sen. P. Yuzyk, trumpoje kalboje suminėdamas Esti-

pašykstėjo karčių žodžių premjerui P. E. Trudeau dėl jo neloğiško pareiškimo, kad Kanados priešas tėra KGB, o ne Sovietų Sąjunga bei jos vyriausybė, su (Nukelta į 9-tą psl.)

jos, Latvijos ir Lietuvos praeiti bei dabartinį likimą, jų nepriklausomybės 60-tį, okupacijos nepripažinimą. Pasigirsta visų giedamas himnas "O Canada". Pronuncijus A. Palmas sukalba maldą lotynų kalba. Kanados Latvijos Federacijos pirm. T. Kronbergs pakelia tostą karalienės garbei. Programos pranešėjas pristato konsulus — Estijos I. Heinsoo, Latvijos — dr. E. Upenieks, Lietuvos — dr. J. Žmuidziną, taip pat — buvusius Estijos parlamento narius; sumini šio vakaro vietinius rengėjus — inž. V. Danį, dr. E. Parups, W. H. Pent. (Oficialūs rengėjai — Kanados Baltiečių Federacija, kurią sudaro baltiečių bendruomenės).

Zymūnų kalbos

Parlamento atstovas C. Caccia parlamentinio globėjų komiteto vardu išreiškė padėką baltiečiams už šio vakaro surengimą, ypač minėdamas jų atstovus — Daniui, Parupsui ir Pentui. Programos pranešėjas L. Leivat papasakojo keletą anekdotų. Pvz. sakoma, kad yra pavojus, kad sovietai užims Kanadą ir sukomunistins, bet tada kurgi pirkis kviečius sovietai... Tokių sąmojo gabaliukų buvo daug.

Pagrindinę kalbą pasakė krašto apsaugos min. B. Danson, pabrėždamas mintį, kad Kanados karinių pajėgų uždavinys esąs ginti laisvę ir taiką visuose frontuose. Tarp kito paminėjo, kad jo seneliai atvyko iš Vilniaus prieš 100 metų. Jie atsivežė turtingą to miesto kultūrą ir ją padarė šeimos tradicija.

Nuoširdų žodį tarė visų opozicinių partijų vadovai W. D. Baker. Jis pasidžiaugė baltiečių pastangomis bei įnašu Kanadoje ir pabrėžė laisvės būtinumą visom tautom. Laisvė esą nežino partijų. Dėlto ir šis vakaras esąs visų šventė.

Dar kalbėjo latvių atstovas dr. L. Lukss. Jis stengėsi supažindinti svečius su baltiečių nušiekimais ir neramia jų dvasia. Lygindamas juos su olandais, parodė, kodėl baltiečiai nerimsta net ir taikioje Kanadoje.

KLB pirm. J. R. Simanavičius kalbėjo lietuvių vardu, išreiškdamas padėką svečiams bei primindamas baltiečių troškimus ir ateities lūkesčius.

Meninė programa

Latvių pianistas Peteris Za-

rins pianinu paskambino L. van Beethoveno sonatą ir su smuikininku A. Jonsons atliko J. Medins sonatą. Estų mergaičių trijulė, palydima gitara, padainavo kelias liaudies dainas, o kanklininkas (Kannelidaja) atliko tris melodijas. Lietuvių menininkų atstovavo solistų duetas — G. Capkauskienė ir R. Strimaitis. Akompanuojami J. Govėdo jiedu padainavo G. Verdi "Travios" ištrauką. J. Stankūno "Meilės balsai" ir S. Rombergio "Will you remember Maytime". Mūsų solistai susilaukė griausmingo plojimo — dalyviai plojo net sustoję. Gaila tik, kad lietuvių kūrybos mažai tebuvo parodyta kitataučiams.

Pagerbti veikėjai

Šio vakaro proga buvo ypatingai pagerbti ilgamečiai baltiečių veiklos rėmėjai ir bičiuliai — senatorius A. Thompson ir buvęs min. R. Stanbury. Jie du yra nekartą kalbėję baltiečių renginiuose, manifestacijose ir padėję baltiečiams įvairiais būdais. Jiems įteikti gražiai atspausdinti padėkos pažymėjimai bei dovanos — gintariniai rankogalių segučiai ir kaklaraiščiai laikikliai. Juos iš gintaro ir sidabro pagaminę tonietė dail. G. Balsienė.

Išsiskirstant

Baigus vakaro programą 10 v.v., daugelis svečių dar šnekučiavosi iki 11 v.v. Visiems vakaras paliko labai malonų, iškilų išpūdį. Viskas buvo labai rūpestingai paruošta. Svečiai ne tik daug sužinojo apie Baltijos kraštus, bet ir pajuto jų nuotakas bei rūpesčius, paragavo lietuviško ragulio, estiško likerio ir išsiskirstė su dideliu palankumu baltiečiams. Tokie tradiciniai vakarai parlamento rūmuose yra didžiai vertinga reprezentacija, pinigais neįvertinama. Garbė tiems, kurie savo darbu tiek daug pasitarnauja Baltijos tautoms.

Ateityje, rengiant tokius vakarus, reikėtų trumpinti programą — ir žodinę, ir meninę, nes tai per daug ištęsia renginį, o kalbų gausumas gali sudaryti politinio mitingo išpūdį. Baltiečiai, kurie dalyvauja tame vakare, turėtų kalbinti svečius kitataučius, nepasilikti savųjų ratelėse. Kai dalyvauja arti 250 asmenų, daugiausia kitataučių, susidaro puiki progą asmeninei informacijai bei pažintims. R.

Pasaulio įvykiai

ILGOKAI TRUKUSIĄ VYRIAUSYBĖS KRIZĘ ITALIJOJE užbaigė krikščionių demokratų premjero G. Andreotti kompromisinis susitarimas su keturiomis partijomis — komunistais, socialistais, respublikininkais ir socialdemokratais. Naujasis ministrų kabinetas bus sudarytas iš krikščionių demokratų politikų, tačiau parlamente jį rems minėtosios partijos, pritarėdamos bendrai paruoštai programai, kuri sieks ekonomijos vystymo, valdinių išlaidų sumažinimo, paramos pramonei pietinėje Italijos dalyje, darbų parūpinimo jaunimui, švietimo reformos, skelbs kovą nusikaltimams ir terorizmui. Oficialiai komunistų partija nebuvo įsileista į ministrų kabinatą, bet tarė savo lemiamą žodį bendros programos paruošime. Komunistų bendradarbiavimas šiuo atveju yra esminis, nes jie kontroliuoja didžiulias darbo uni-

jas, vieni arba su socialistais valdo didžiulius Italijos miestus, daugiau kaip penktadalį Italijos sričių. Tik su komunistų pagalba bus galima gauti darbininkų pritarimą ekonominei savitvardai, kuriame nemažas vaidmuo tenka atlyginimų didinimo apribojimui. Naujoji premjero G. Andreotti krikščionių demokratų vyriausybė turės atsistatydinti, kai 1978 m. pabaigoje bus išrinktas naujas Italijos prezidentas. Tada gali tekti skelbti parlamento rinkimus, jeigu nebus pasiektas naujas kompromisas. Torine prasidėjo jau du kartus atidėtas Raudonosios Brigados teroristų vado R. Curcio bei jo 14 sėbrų teismas. Du kartus atidėta byla teroristai ir ši kartą bando nutraukti šūvius, nuo kurių žuvo antiteroristine veikla pasižymėjęs policijos karininkas R. Berardi, penktoji brigadininkų auka šiame mieste pastarųjų dvejų metų laikotarpyje. Teroristai vėl pareikalavo nutraukti bylą, grasindami nužudyti radikalų partijos sekretorę A. Alietta, kuri yra šios bylos prisiėkusiųjų taryboje.

Atėmė pilietybę

L. Brežnevą specialiu augščiausiojo sovietų prezidiumo potvarkiu atėmė pilietybę iš buvusio gen. P. Grigorenkos, viešinio pas sūnų JAV. Iš Sovietų Sąjungos jis buvo išleistas 1977 m. lapkričio 30 d. operuotis. P. Grigorenka buvo vienas žymiausių disidentų, 14 mėnesių kalintas psichiatrinėje ligoninėje, priklausęs Helsinkio susitarimų vykdymą sekančiai grupei. Pilietybės atšaukime teigiama, kad jis savo elgesiu pakenkė Sovietų Sąjungos prestižui. Iš tikrųjų tam prestižui daugiausia žalos yra padarįs pati kompartija su savo vadu L. Brežnevu. Londone už žmogaus teises kovojanti organizacija Amnesty International praneša, kad Sovietų Sąjungoje 1977 m. buvo suimta ir psichiatrinėse ligoninėse uždaryta 14 darbininkų, oficialiais skundais kritikavusių vadovaujantį personalą savo darbovietėse. Tarptautinės moters dienos proga KGB agentai suėmė 10 bandžiusių protestuoti žydžių ir vieną rusę. Visos jos reikalavo tik vieno išvykti užsienin. Suimtoji rusė Irina yra 1974 m. ištėkėjusi už amerikiečio W. McClellano, profesoriaus Jančio Virginijos universitete. Lig šiol ji negauna leidimo iš-

Pavogė palaikus
Pasauline sensacija tenka laikyti Kalėdų rytą mirusio filmo aktorius Charlie Chaplino palaikų pavogimą iš kaimo kapinių Šveicarijoje. Iš karto buvo spėjama, kad karsto pagrobėjai pareikalavo didokos pinigų sumos už palaikų sugrąžinimą, rūjų tam prestižui daugiausia žalos yra padarįs pati kompartija su savo vadu L. Brežnevu. Londone už žmogaus teises kovojanti organizacija Amnesty International praneša, kad Sovietų Sąjungoje 1977 m. buvo suimta ir psichiatrinėse ligoninėse uždaryta 14 darbininkų, oficialiais skundais kritikavusių vadovaujantį personalą savo darbovietėse. Tarptautinės moters dienos proga KGB agentai suėmė 10 bandžiusių protestuoti žydžių ir vieną rusę. Visos jos reikalavo tik vieno išvykti užsienin. Suimtoji rusė Irina yra 1974 m. ištėkėjusi už amerikiečio W. McClellano, profesoriaus Jančio Virginijos universitete. Lig šiol ji negauna leidimo iš-

Prie Stalino kapo

Kompartijos kontroliuojama sovietų spauda nė neužsiminė apie kruvinojo diktatoriaus J. Stalino 25 mirties metų sukaktį. Jo kapą Kremliaus patvoryje tą dieną gėlių vainiku papuošė anūkas J. Džugašvilis, sovietų raudonosios armijos karininkas, atėjęs su dviem proanūkais. Kitas giminingas atsisakė atskleisti savo tapatybę žurnalistams. Giek vėliau puokštė raudonų kvazdikų ant kapo padėjo viena nežinoma moteris. Tą dieną kiti Kremliaus lankytojai nebuvo prileisti prie Stalino kapo.

Šiame numeryje:

- Trupiniai ir voras
- Moralisto ir visuomenės reikalavimai rašytojui
- Baltiečių vakaras Kanados sostinėje
- Seštasis baltiečių susitikimas su politikais
- Ekonominiai Kanados rūpesčiai
- Kanados doleris, bedarbiai ir ateities pranašai
- Labiausiai organizuoti estai
- Pranešimas iš Europos apie estų veiklą
- Maskva priekaištauja Vatikanui
- Propagandistai plaka Vatikaną už pagalbą Lietuvai
- Bendruomenės seimo nariai
- Ar nekils ginčai dėl nerinktų seimo narių?
- Politikas atsako į klausimus
- Kanados parlamento narys pas pavergtųjų atstovus
- Lietuvių liūdesio dienos
- Mirė mokytoja Regina Jarmolavičiūtė Veneculoje
- "Esame tauta, kuri atsisako mirti"
- Klevelando "Grandinėls" 25 metų sukaktis
- Filosofijos kilmė ir prasmė
- Prei. dr. P. Celiešius apie naują A. Maceinos veikalą

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Galdamavičius ir Vyta. KastytisMetinė prenumerata \$12, pusmetinė — \$6.50. Rėmėjo prenumerata \$20.
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų
turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland—Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$12.00 per year, \$6.50 per 6 months. Deadline for
advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Esate druska ir šviesa

Evangelinės mintys dabarties gyvenimui

Kur begyventume, šiandieną visi girdime tuos pačius Evangelijos žodžius: "Jūs esate žemės druska" (Mt. 5, 13) ir "Jūs esate pasaulio šviesa" (Mt. 5, 14). Tais žodžiais Kristus kreipėsi į pirmuosius savo mokinius, tais pačiais žodžiais šiandieną Jis kreipiasi į dabarties mokinius visame pasaulyje.

Ar tai mūsų išauštinimo bei pagyrimo žodžiai? Anaip! Tai įpareigojimo, tai krikščioniškosios pasiuntinybės žodžiai. Jais Kristus išreiškė pagrindinę mūsų, kaip krikščionių misiją.

Visų pirma ką reiškia būti "žemės druska"? Tai reiškia saugoti ką nors vertingo nuo sugedimo. Be druskos daug medžiaginių dalykų sugestų, supūtų ir nebetarnautų žmogui gerovei. Be dvasinės druskos daug kas supūtų, sugestų dvasiniame gyvenime. Tokia dvasinio pobūdžio druska yra krikščionybė. Ji yra tokia moralinė jėga, kuri gali apsaugoti nuo gedimo ne tik paskirus žmones, bet ir išties tautas, netgi visą žmoniją. Krikščionybėje glūdi nuostabi jėga, kuri per daugelį šimtmečių formavo tautas, stiprino jas taurinančiomis mintimis, sveikais patarimais, aiškiomis gyvenimo gairėmis. Ji tokia yra ir dabar.

Ten, kur paskiri žmonės ir tautos naudojami ta dvasine druska, ir šiandieną džiaugiasi moraline sveikata bei dvasine jėga. Tautos, kurios gyvena krikščioniška dvasia, gali didžiuliu moraliniu savo veidu. Ir priešingai — tautos, kurios paneigė krikščionybę, pateko į didelį moralinį nuosmukį. Jose išgalejo ištvirkimas, girtuokliavimas, nuosavybės negerbimas, gyvybės naikinimas, nesąžiningumas, neapykanta, šeimų irimas, kūdikių žudymas...

Tai dalykai, kurie neišvengiamai veda į sugedimą, išsigimimą ir visišką sunykimą. Be krikščionybės, be tos saugančios moralinės jėgos, neįmanoma tikrai taurus, humaniškas paskirų žmonių ir tautų gyvenimas. Tokio gyvenimo siekti esame visi pašaukti.

Be to dar neviskas. Tai tik viena medalis pusė. Neužtenka saugoti gyvenimą nuo sugedimo — jam reikia ir pozityviai šviesi, kad būtų prasmingas. Dėlto Kristus ir kreipiasi į savo mokinius, sakydamas "Jūs esate pasaulio šviesa". Kiekvienas Kristus sekėjas yra pažytė di-

džiojo Mokytojo šviesa. Anot prancūzų rašytojo ir lakūno Antoine de Saint-Exupéry, net ir mažiausia švieselė tamsią žiemą naktį padaro kalėdų naktimi. Tai reiškia, kad kiekvienas krikščionis yra Kristus žibintas, jeigu jo neužgesina. O kai žemėje ima šviesti tūkstančiai ir milijonai tokių mažų žibintų, susidaro galinga krikščionybės šviesa, apjuosianti visą Žemės planetą.

Be to šviesa, kuri yra visai skirtinga ir nuo saulės, ir nuo mokslo šviesos. Saulės šviesa yra gamtinė, mokslo šviesa — žmogiška, o krikščionybės šviesa — dieviška. Be pastarosios žmogaus gyvenimas liktų nepakankamai apšviestas. Nei saulės, nei mokslo šviesa nesiekia anapus gamtinės ribos. Dėlto ir didžiausi mokslo laimėjimai tėra žmogiška šviesa, nepajėgianti atskleisti antgamtinės perspektyvos. O be jos neatskleidžia ir žmogaus gyvenimo prasmė bei vertė. Dėlto apaštalas Paulius rašė korintiečiams: "Mano kalba... pasižymėjo ne įtikinančiais išminties žodžiais, o Dvasios ir Dievo galybės parodymu, kad jūsų tikėjimas remtųsi ne žmonių išmintimi, o Dievo galybe" (1 Kor. 2, 4-5).

Taigi, krikščionies skleidžiamą šviesą nėra žmonių išmintis, o Dievo galybės. Tai dieviškoji šviesa, kuri spindi kiekvieno tikro krikščionies asmenyje. Ji spindi daugelio mokytų žmonių gyvenime, bet dar ryškiau ji šviečia paprastų, bejėgių žmonių gyvenimu bei jų darbais. Ji spindi ypač tų silpnų krikščionių laikysoje, kurie pasižymi ne savo išmintimi, bet Dievo, kurie patitiki ne savo jėga, bet Dievo galybe.

Seniau tokių asmenų jėškojo ne pirmųjų krikščionių gyvenime, šventųjų knygoje. Šiandien tokių asmenų randame ir Lietuvoje, ir šibire, ir kituose panašiuose kraštuose. Tai ne žmogiškojo mokslo žmonės, o dieviškos šviesos liudytojai, patys tapę jos spinduliais tamsiame netikėjimo pasaulyje. Tai tokie patys Kristaus mokiniai, kaip apaštalas Paulius ir daugelis kitų. Jie tapo herojiniais dieviškosios šviesos skleidėjais, kuriais didžiulioji visos krikščionybės pasaulis, nes jie atlieka Viešpaties skirtąją misiją, šaukiančią būti ir žemės druska, ir jos šviesa. K. Pr. G.

MYLIMAI MAMYTEI ELENAI VAIDOTIENEI

mirus, dukrą REGINĄ VALICKIENĘ su šeima ir
sūnų VYTAUTĄ nuoširdžiai užjaučiame —Sigutė (Gaigaliūnaitė) ir Juozas
Zemaičiai

Mobawk

Furniture Ltd.

PILNAS
NAMŲ
APSTATYMAS

Nemokamas pristatymas
į namus.

- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Nugalimo mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai
- * Saldytuvai
- * Valgomų kambarių apstatymas ir kt.
- * Siuvamos mašinos
- * Rašomos mašinelės

KRAUTUVES:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Hamiltono Aušros Vartų parapijos choras, vadovaujamas muziko A. Paulionio, stropiai rengiasi dalyvauti S. Amerikos lietuvių dainų šventėje š.m. liepos 2 d. Toronte

Nuotr. J. Miltenio

Ekonominiai Kanados rūpesčiai

V. K. BANELIS

Ekonominė padėtis

Kanados min. pirm. P. E. Trudeau, kalbėdamas parlamente apie dabartinę ekonominę padėtį, pastebėjo, kad Kanadai geri laikai pasibaigė. Tas jo pasakymas sukėlė Kanados visuomenėje nemažą rūpestį, ir iki šiol ekonomistai tą klausimą dažnai komentuoja.

Paskutiniųjų 30 metų laikotarpyje Kanada išgyveno nepaprastą ekonominio kilimo tarpą. Visose gyvenimo šakose buvo didelė darbo jėgos paklausa, nedarbas buvo beveik neįsivaizduojamas, gyventojų ekonominė gerovė beveik visuose kanadiečių socialiniuose sluogsiuose buvo ryškiai pastebima.

Tačiau paskutiniųjų dvejų metų laikotarpyje Kanados ekonominė padėtis pradėjo negailingai keistis. Dirbantieji pastebėjo, kad jų uždirbamą doleris vis mažiau gali pirkti. Infliacija tapo vis daugiau ir daugiau jaučiama. O statistika rodo, kad paskutiniu metu bedarbių skaičius artėja prie vieno milijono. Jų kasdieninė buitis priklauso nuo valstybinės nedarbo draudos.

Infliacija vis daugiau įsivyrąja. Kanados ekonominio gyvenimo stebėtojai ekonomistai mano, kad dabar įsivyravusi infliacija, nedarbas ir valstybinio biudžeto nesubalansavimas kraštą spręšia žingsniais stumia į dar didesnius sunkumus. Net prisižįsiant, kad tokia padėtis gali lengvai privesti prie ekonominės depresijos. Todėl dabartinę padėtį yra net JAV-se akylai stebima. JAV ambasados Kanadoje leidžiama ekonominio gyvenimo apžvalga pastebi, kad dabartinis Kanados ekonominis augimas yra nepakankamas, kad atsiradusio didelio bedarbių skaičiaus nebus galima artimoje ateityje pakankamai sumažinti. Privatus ekonomistų esamos padėties analizavimai bei pasakymai yra dar liudnesni.

Gerovės metai

Ekonominiai pripažįsta, kad paskutiniai 20 metų Kanadai buvo didelis gerovės laikotarpis. Platus kraštas yra apdovanojamas milžiniškais žemės turtais. Perdidelis ir greitas ekonominis augimas neįmanoma kanadiečių užliūliuota esama gerove. Net federacinė valdžia Otavoje manė, kad gerovės laikai niekuomet nesibaigs. Ji turėjo visokių ekonominių plėtotos planų, bet dabar yra labai kritikuojama, nes nenumatė alternatyvų, kurios būtų panaudojamos pasirodžius ekonominiam nuosmukiui.

Šiuo metu vis daugiau Kanados spaudoje pasigirsta negailingų kaltinimų federacinei valdžiai, kad ji neįpramėtė ir nepasiruošė reaguoti į pasirodžius ekonominius sunkumus. Jieškoma susidariusios padėties kaltininkų. Imigracijos ir darbo jėgos min. J. S. G. Cullen, kalbėdamas Otavos universiteto studentams, pabrėžė, jog didžiausia kaltė tenka patiems kanadiečiams, nes jie paskutiniuosius dešimtmečius gyveno plačiau, negu jų turimi finansiniai išteklių leido. Kanados ir JAV vadovaujantys ekonomistai beveik sutaria, kad Kanados žmonės, ypač jų federacinė valdžia, per ilgai gyveno "daugų pasaulį" — tinkamai ir pilnai nesusipratusi ekonominio gyvenimo sąrangos pasaulyje. Reikėjo įsisąmoninti, nežiūrint tų didžiųjų plotų, žemės turty, kad Kanada savo gyventojų skaičiumi yra dar mažokas faktorius, pats gyventojų finansinis - ekonominis svoris pasaulyje dar gana ribotas. Yra žinoma, kad kiekvienas,

ypač greitai bėgdamas, po trumpo distancijos nuotolio pailsta ir uždūsta. Tas posakis dabar tikėtų ir palyginti jaunai Kanadai.

Labai įtikinanciai ir vaizdžiai ekonominio gyvenimo trūkumais išdėstė viena iškilusių investicijų firmų, būtent, Wood Gundy, Ltd. Toronte, savo ekonominės analizės pranešime.

Kvebeko problema

Vienas pagrindinių tos ekonominės, krizės veiksnų yra politinis netikrumas. Kvebeko provincijoje netikėtai išrinkus René Lévesque premjeru, kuris yra viešai paskelbęs savo planus atskirti tą provinciją nuo Kanados.

Kvebeko partijos atėjimas į provincijos valdžią sukėlė nemažą paniką visoje Kanadoje, ir daug anglosaksų vadovaujamų bendrovių pradėjo išsikelti iš Kvebeko provincijos. Pasilikusios verslo įstaigos, korporacijos susilaiko nuo betkokio įmonės plėtimui. Investavimui skirtas kapitalas negailestingai palieka Kvebeko provinciją. JAV Vermonto ir New Hampshire valstijos pasinaudoja eama padėtimi, nes kanadiečiai daro investavimus tose valstijose.

Kvebeko provincijos ateities netikrumas labai paliečia ir visos Kanados federacinį vieningumą. Beveik visuomet politiniai nusiteikimai yra glaudžiai susiję su viso krašto ekonomine laimėjimais. Dėlto didelis kapitalo atitraukimas iš Kvebeko provincijos ir nepalankūs Kanadai tarptautinis prekybos balansas per trumpą laikotarpį Kanados dolerį nuvertino nuo \$1.03 iki \$0.90 JAV dolerio vertės.

Vadovaujantieji Kanados sluogsniai yra labai susirūpinę esama padėtimi. Kanados Banko gubernatorius Gerald K. Bouey savo kalboje, pasakytoje "Canadian Club of Toronto", pastebėjo, kad šiuo metu krašte yra daugybė ekonominių problemų ir būtų labai sunku nustatyti jų pirmumą. Jis surado tik vieną šviesesnę taškelį šių dienų Kanados ekonominiame gyvenime, būtent, esamą eksportinių gaminių perteklių. Taip pat dolerio atpigimą tarptautinėje rinkoje tektų laikyti gana teigiamu veiksniu, nes Kanadoje pagamintos prekės darosi pigesnės ir patrauklesnės užsienio pirkėjams.

Prekyba su JAV

Prekybos departamento Vašingtone išleistame statistikos rinkinyje randame, kad 1977 m. viso Kanados eksporto net 70% teko JAV, ir tai siekė \$26.8 milijono 11 mėn. laikotarpyje. Tuo pačiu metu Kanada importavo iš JAV už \$23.5 milijonų. Matome, kad prekybos balansas yra palankus Kanadai. Tačiau turizmo balansas tarp Kanados ir JAV yra nuožmiai nepalankus Kanadai, nes rodo \$2 milijonų deficitą. Čia įdomu pabrėžti, kad kanadiečiai yra linke savo atostogas, ypač žiemos metą, praleisti JAV, ypač saulėtoje Floridoje. Kaip žinome, tūkstančiai kanadiečių kasmet žiemoja Floridoje. Į tą skaičių įeina ir gen. gubernatorius Jules Léger, kuris atostogauja Palm Beach vietovėje.

Min. pirm. P. E. Trudeau yra žiemos sporto entuziastas, mėgsta slidinėti, todėl jis savo žiemos atostogas praleidžia Aspen, Colorado. Dabar vis daugiau pasigirsta balsų Kanados spaudoje, kad jų vadovaujantys valdžios žmonės turėtų duoti pavyzdį ir atostogų metą praleisti gražiam Kanados krašte, mažindami turizmo deficitą.

Be to, tenka paminėti, kad Kanada kasmet išmoka užsie-

niui (daugiausia JAV) daugiau kaip \$2 milijonus dividendų už investuotą kapitalą ir paskolas. Tie išplaukiantieji bilijonai dolerių nemažai silpnina ekonominę Kanados padėtį.

Infliacija

Vienas iš pagrindinių Kanados dolerio susilpnėjimo veiksnų yra gana augštas infliacijos lygis, kuris 1977 m. gruodyje siekė net 9.5%. Tuo pat metu Kanados bedarbių skaičius pašoko net iki 8.5%. Kanados federacinės valdžios patariamasis organas "The Economic Council of Canada" savo pranešime nenumato, kad infliacija ir nedarbas artimoje ateityje žymiai sumažėtų. Federacinė valdžia turėtų neatidėliodama apsvaryti ir įgyvendinti atitinkamus planus dabar pasireikšusiais struktūriniais trūkumais pašalinti.

Struktūriniai trūkumai

Ekonominiai pastebi, kad vienas ryškesnių tų struktūrinių trūkumų yra dirbančiųjų mažas produktumas ir palyginti gana augštas atlyginimas už atliekamą darbą. Na nevykusi kombinacija Kanados gaminius išjungia iš tarptautinės rinkos konkurencijos, ypač iš JAV gaminių. Be to, kanadiečiai nesveikai žiūri į kredito vertę. JAV universiteto prezidentas H. Ian Macdonald viename ekonomistų susirinkime Toronte pastebėjo, kad kanadiečiai laikosi nesveikų pažiūrų "buy now, pay later", kuri dažnai juos priveda prie finansinės krizės. Taip pat jis konstatavo faktą, kad kanadiečiai nėra pratę sunkiai dirbti ir jų produktumas neišlaiko varžybų su kitų kraštų to pat lygio dirbančiais. Žinoma, tai neliečia naujųjų kanadiečių, kurių dauguma yra darbštūs ir produktingi.

Kanados socialinės pašalpos (welfare) sistema taip pat netiesiogiai skatina tinginimą, nes savaitinė socialinė pašalpa siekia iki \$100 suaugusiam žmogui. Yra susirūpinta šią sistemą reformuoti, tačiau esama biurokratija tai uždelšia.

Valdžios iniciatyva

Ryšium su pasireikšusiais ekonominiais sunkumais federacinė Kanados valdžia 1977 m. spalio mėn. paskelbė, kad dirbantiesiems bus sumažinti pajamų mokesčiai ir duodami didesni lengvatos tolimesnei pramonės plėtoje. Tačiau tuo valdžios žygiu Kanados ekonomistai nebuvo sužavėti, nes jie reikalavo drastiškesnių planų, kurie skatintų merdinių ekonomiją. Parųžiūje esanti ekonominio bendradarbiavimo ir ugdymo organizacija teigia, kad ekonominis Kanados metinis augimas 1978 m. sieks 3.5-4% ir bus geresnis už 1977 m. turėtą 2.5%. Tačiau ekonomistai mano, kad 1978 m. Kanados valdžia nepasiekė užsibrėžto 5% ekonominio augimo.

Optical Studio

OKULISTAS R. SCHMID

1596 Bloor Street West

Toronto 9, Ont. (prieš Lietuvos

Namus) • Tel. 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontaktai

lęšiai (contact lenses).

MEDUS --

reikalingas sveikatai

Natūralus, nepasterizuotas.

Induose ar koriuose.

Iš bityno: 30 Dewson St.,

Toronto 4, Ont.

Eagles Nest

Telefonas 534-0563

Labiausiai organizuoti estai

Tik aštuonių dienų tarpas skiria Lietuvos ir Estijos nepriklausomybės šventes, kurios šiemet buvo pažymėtos tuo pačiu apvaliu 60-čio skaičiumi. Tai giliai prasmingas priminimas, kad esame jau ne nuo šiandien bendros lenties ar nelemties dalininkai. Lengvai suprantame vieni kitų mintis ir jausmus, tačiau tai neatpalaiduoja nuo pareigos pasidomėti, ką panašiomis progomis turi pasakyti patys kaimynai, ypač jų atsakingi sluogsniai. Dėmesio vertas man atrodo Stockholme leidžiamo estų laikraščio "Teataja" redaktoriaus Arvo Hormo pasisakymas. Pats autorius gyvena Svedijoje nuo 1943 m., yra tenyškio baltiečių komiteto steigėjas ir veiklus estų visuomenininkas. Jo redaguojamas "Teataja" laikraštis leidžiamas Svedijos estų centrinių organizacijų (Estų Komiteto, Tautinės Tarybos, Tautinio Fondo ir Kultūros Sąjungos). Stai, kaip jis vaizduoja dabartinę padėtį estišku ir aplamai baltietišku požiūriu.

Pasitraukė 70.000

1944 m. rudenį Estiją paliko apie 70.000 žmonių, priklausiusių įvairiems visuomenės sluogsniams. Daugiau kaip 30.000 estų pabėgėlių įsikūrė Svedijoje, kiti išsiblaškė po visą pasaulį. Šiandien esama gerai įsikūrusių estų kolonijų JAV, Kanadoje, Australijoje ir Anglijoje. Iš visų Rytų Europos pabėgėlių baltiečiai pasirodė labiausiai organizuoti. Ypač estai pasižymi geru organizuotumu. Šiuo metu visame pasaulyje veikia apie 550 įvairių estiškų organizacijų, iš kurių apie 200 Europoje (vien tik Svedijoje apie 150). Jos yra įvairaus dydžio, pobūdžio ir krypčių: kultūrinės, politinės, religinės, profesinės. Tačiau jas visas jungia bendra nepalauiama valia remti estų tautos siekimus atgauti žmogaus teises, apsisprendimą ir valstybinę laisvę.

Pasaulinė problema

Pabaltijo klausimas, teigia Arvo Hormas, priklauso prie didžiųjų pasaulinės politikos problemų, kurios kartais snūduriuoja, kartais užsiplieskioja. JAV, Vokietija, Britanija, Kanada, Vokietija, Norvegija, Danija ir daug kitų šalių niekad nepripažino Estijos bei kitų Baltijos valstybių prievartinio įjungimo į Sov. Sąjungą. Kaikuriuose kraštuose tebeveikia Estijos respublikos diplomatinės atstovybės. JAV-se Baltijos pasiuntinybės pilnai pripažįstamos ir normaliai veikia. Estijos atstovo pareigas Amerikoje šiuo metu eina generalinis konsulas Niujorke Ernstas Jaaksonas. Šiemet sausio gale jis buvo oficialiai priimtas prez. Carterio Baltuosiuose Rūmuose (su savo baltiečiais kolegomis). Estijos pasiuntinybė veikia Anglijoje, Kanadoje — generalinis konsulas, keliuose kituose kraštuose — įvairūs pusiau oficialūs atstovai.

Helsinkis ir baltiečiai

Sita aplinkybė, pastebi Arvo Hormas, rodo, kad vadovaujantiems Vakarų vyriausybėms Baltijos valstybių klausimas turi svarbios principinės reikšmės. Vakarų valstybės yra pakartotinai oficialiai pareiškusios, kad Helsinkio susitarimai visiškai nereiškia Baltijos valstybių įjungimo į Sov. Sąjungą

pripažinimo. Taip pareiškė Amerikos prezidentas 1975. VII. 25, Anglijos užs. reikalų min. pavaduotojas Hattersley kiek anksčiau — VII. 15 ir Prancūzijos prezidentas d'Estaingas — VIII. 1. Be to, JAV senatas 1976. VII. 26 patvirtino anksčiau Atstovų Rūmų priimtą rezoliuciją apie nepasikeitusią Amerikos ilgalaikę politiką nepripažinti neteisėtos Baltijos valstybių aneksijos. O pernai VIII. 1 Amerikos kongresas bendra rezoliucija įpareigojo prezidentą ir valstybės sekretorių rūpintis Baltijos valstybių bylos iškėlimu Jungtinės Tautos, reikalaujant Sov. Sąjungos kariuomenės pasitraukimo ir visų kalinių paleidimo šiuose kraštuose.

Panaši rezoliucija esanti priimta Kanados parlamento 1976. I. 26. Australijoje dabartinė liberalų vyriausybė atšaukė darbiečių vyriausybės nutarimą pripažinti Baltijos valstybių aneksiją ir remia jų apsisprendimo teisę.

Šiuo klausimu nepakeitė savo nusistatymo nė V. Vokietija. Tik Svedija tebėra viena iš nedaugelio tų valstybių, kurios pripažino mūsų aneksiją. Tai ji padarė dar 1940 m., priversdama perduoti Baltijos valstybių pasiuntinybių raktus Sov. Sąjungos atstovams. Tačiau ir Svedijos tikrasis nusistatymas, pasak Arvo Hormo, nėra galutinai išryškėjęs, kiek tai liečia de jure pripažinimą. Svedijos užsienio reikalų ministerija tuo klausimu vengia pasisakyti. Tuo tarpu politinės švedų jaunimo organizacijos bei visuomeninės grupės pastaruoju metu pradėjo reikalauti, kad Svedija iš principo peržiūrėtų savo nusistatymą Baltijos valstybių klausimu.

Teisinis tęstinumas

Estijos valstybė tebegyvoja ne tik tarptautinės teisės prasme, kiek jos diplomatinės atstovybės tebeįrengtos. Arvo Hormas pažymi reikšmingą faktą, kad Estijos respublikos tęstinumas netgi konstitucinės teisės požiūriu niekad nebuvo nutrauktas. Čia svarbu pastebėti, kad Estijos paskutinės vyriausybės vadovas prof. Uluotsas spėjo pasitraukti iš Svediją ir perimti valstybės prezidento pareigas, kaip tai numatyta Estijos konstitucijoje. Dar 1944. IX. 18 okupuotoje Estijoje jis buvo sudaręs pagrindinį vyriausybės. Ir šiandien užsienyje veikia Estijos tremties vyriausybė su prezidentu (reikšmingesne veikla ji nepasižymi, jos nariai daugiausia naudojami kitų centrinių organizacijų priegarda — A. L.). Išeivijos estai visokiais būdais siekia paveikti savo gyvenamųjų kraštų visuomenę ir vyriausybę, kad jos remtų visų tautų teisę būti laisvomis.

Tyli kova

Pačioje Estijoje vyksta tautinio pasipriešinimo kova, kurią pastaraisiais metais pasaulyje plačiai išgarsino Demokratinio Estų Sąjūdžio ir Tautinio Estų Fronto atsisaukimai, reikalaujantys JT išsišikimo, priverčiant Sov. Sąjungą atitraukti savo karines bei okupacines pajėgas, kad būtų sudarytos sąlygos laisviems ir demokratiniams rinkimams. Estų laisvės kovos neįmanoma nutildyti.

A. Lembergas

YONGE MEMORIAL LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton),
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

Maskva priekaištauja Vatikanui

KL. RAZMINAS

V. Vokietijos katalikų laikraštis „Deutsche Tagespost“ š. m. vasario 14 d. laidoje pranešė apie naujus sovietų kaltinimus Vatikanui už palaikymą Lietuvos Katalikų Bendrijos. Laikraštis, remdamasis KNA agentūros pranešimu iš Maskvos, pažymi, kad ateistų žurnalas „Mokslas ir Religija“ Maskvoje vėl užspūlė Vatikaną, per daug remiantį lietuvių emigrantus Vakaruose. Subversyviniai lietuvių emigrantų sluoksniai Vakaruose esą siekia išplėsti savo įtaką Lietuvos Katalikų Bendrijoje ir ją padaryti „antisocialistine organizacija“. Vatikanas, nors esąs parodęs nemažai ženklų „tarptautiniam įtepmimui sumažinti“, tačiau, „dengdamasis kova prieš bedievišką ateizmą ir gindamas religinę laisvę, niekad neatsisakė kištis į socialistinių kraštų reikalus“.

„Mokslas ir Religija“ prikiša Romai, kad ji ne tik pritaria „lietuviškosios klerikalinės emigracijos varomai antisovietinei propagandai, bet ir padeda parinkti ir paruošti atitinkamų vadovų kadrus. Lietuvių emigracijoje vadovaujantieji postum esą skiriami tik tie dvasiškiai, kurie yra pasižymėję antikomunistinėje veikloje“. Tiems išbandyti antikomunizmo kadram priklauso dauguma „klerikalinės lietuvių emigracijos“ narių Vakaruose, su kuriais Vatikanas artimai bendradarbiauja. Vatikanas faktiškai remias lietuvių emigrantų skelbiamus melus apie religijos ir K. Bendrijos padėtį Sovietų Sąjungoje. Tai esą patvirtina Vatikaną siekiant sovietinėje Lietuvoje sėti nepasitikėjimą katalikų ir ateistų tarpe, o Vakaruose ir besivystančiuose kraštuose nustatyti viešąją opinią prieš Sovietų Sąjungą. Be to, siekiama sudaryti sąlygas būsimojoje Lietuvoje grąžinti klerikalinę sistemą, kaip tai jau esą buvę tautiškai-fašistiniiais metais.

Toliau Maskvos ateistų žurnalas kaltina Vatikaną radiją, kad jis savo programose lietuvių kalba ypatingo dėmesio kreipias į „ideologinę itaką jaunimui“. Vatikaną radijas skleidžia „melagingą versiją“, jog lietuviškasis jaunimas esąs vėduje religingas ir tik išorėje ateistinis. Tokiai propagandai turis būti duotas lemiamas atkirtis...

„Il Tempo“ dienraštis Romoje vasario 22 d. laidoje paskelbė žinią apie lietuvių Vinco Sausaičio pasmerkimą mirčiai už bendradarbiavimą su vokiečiais antrojo pasaulinio karo metu. Augščiausiajame Lietuvos sovietiniame teisme Vincas Sausaitis „prisipažino“ dalyvavęs 100.000 internutu lenkų, rusų ir prancūzų nužudyme Panerių priemiestyje Vilniuje.

Tas pats V. Vokietijos katalikų dienraštis „Deutsche Tagespost“ vasario 15 d. laidoje paskelbė sąžinės belaisvės Nijolės Sadūnaitės tris laiškus iš Sibiro. Laiškai rašyti prieš pat 1977 m. Kalėdas pusbroliai JAV-se, pranešant apie kritišką sveikatos būklę ir apie jos paskyrimą karvių melžėja į vieną Sibiro kolchozų. Dienraštis „Deutsche Tagespost“ pristato Nijolę Sadūnaitę kaip kovotoją už sąžinės ir tikėjimo laisvę bei praneša, kad V. Vokietijos ir Austrijos katalikai yra įsteigę Nijolę Sadūnaitę remti būrelį, kuris padeda jai siuntiniais. Visą pagalbą akciją koordinuoja „Ni-

jolė - Sadūnaitė - Komitėe“ atstovas Erich Weiss, Praesidentstr. 23; D-4630 Bochum, W. Germany.

Italijos spaudą ir visuomenę jau pasiekė pirmasis š.m. į eil. Vinco Mincevičiaus italų kalba leidžiamas ELTA-PRESS lietuvių informacinės tarnybos biuletenis. Jo viršelyje pateikiamas Lietuvos katalikų bažnytinės provincijos žemėlapis, nurodantis Lietuvos vyskupijų ribas ir nenormalią dabartinę administracinę padėtį.

Biuletenio turinį sudaro „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos“ 28-jo numerio pilnas vertimas italų kalbon. Vedamajame žodyje red. V. Mincevičius atkreipia italų visuomenės dėmesį į pirmutinį „LKB Kronikos“ dokumentą: „Religinio gyvenimo problemos Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje“. Tai pagarbūs, bet aiškus smerkimas dabarti-

nės Vatikano politikos, prašant padėti Lietuvos Katalikų Bendrijai, kuriai beliko tik katakombų kelias. „Katakombų Bendrija kreipiasi į Tylinčiąją Bendriją“ — rašoma dokumente. Jau šešeri metai „LKB Kronika“ dokumentuotai skelbia apie tikinčiųjų persekiojimus Lietuvoje, bet iki šiol nė vienas oficialus ar specialus K. Bendrijos leidinys dar neišgirdo persekiojamų Lietuvos tikinčiųjų balso.

Toliau ELTA-PRESS sutrauktai pateikia visų „LKB Kronikos“ 28-jo nr. straipsnių turinį ir baigia naujų pagrindų leidžiamų lietuviškųjų leidinių „Tiesos Kelias“, „Rūpintojėlis“, „Laisvės Sauklis“, „Dievui ir Tėvynei“ pristatymu Vakarų visuomenei. Visi kviečiami nepamiršti kenčiančių brolių Lietuvoje ir visais galimais būdais jiems padėti.

Bendruomenės seimo nariai

A. RINKŪNAS

Ketvirtasis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas artėja greitu tempu — beliko keli mėnesiai. Visuose kraštuose jau išrinkti seimo nariai — tų kraštų atstovai. Daugumos jų pavardės jau ir laikraščiuose paskelbtos. Skundų dėl rinkimų juos vykdžiusiose komisijose ar garbės teismuose negirdėti.

Vienas klausimas visdėlto dar reikalingas aiškumo. Tai PL Jaunimo Sąjungos ir sportininkų atstovų dalyvavimas. Tuo reikalu ir imuosi pasakyti kelias mintis, bijodamas, kad seimo pradžioje nekiltų ginčų dėl mandatų ir tuo nebūtų sudrumsta nuotaika pačioje darbo pradžioje.

PLB konstitucija savo penktame paragrafe sako:

„Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seime balsavimo teisę turi:

- atskirų kraštų lietuvių bendruomenių rinktieji atstovai...
- PLB valdybos nariai,
- kraštų lietuvių bendruomenių valdybų pirmininkai,
- garbės teismo ir kontrolės komisijos pirmininkai.

Pagal tai nei PL Jaunimo Sąjungos, nei SALFASS (sportininkų) atstovai ex officio balso teisės neturi. Balso teisę priklausytų jiems tik tuo atveju, jei jie asmeniškai įeitų į vieną iš augščiau minėtų atstovų kategorijų. Girdėti aiškinimų, kad PLB valdyba, tai matydama, padidino kraštams atstovų skaičių, tuo įvesdama jaunimo sąjungos ir sportininkų atstovus. Padidinti ji, tiesa, padidino, bet tai dar nereiškia, kad PLB valdyba turi teisę nustatyti, kas į tą atstovų skaičių įeina. Tokios teisės nei PLB valdybai, nei PL Jau-

nimo Sąjungai, nei SALFASS valdyboms konstitucija nesuteikia, krašto atstovų sudėtį palikdama išimtinai krašte vykdomiems rinkimams.

Gaila, kad taip atsitiko, ir dar labiau gaila, kad apsižiūrėta per vėlai, bent kaikiuriuose kraštuose. Kanada to vargo neturi, nes čia atstovai į PLB seimą buvo renkami krašto tarybos suvažiavime. Jaunimo atstovai buvo parprašyti kandidatuoti, ir visi kandidatavę buvo išrinkti. Taigi, jie balso teisę seime turės. Ten, kur to nepadarėta, vargu ar begalima juos į vieną iš kurių nurodantų atstovų kategorijų įrašyti, nebent tik PLB valdyba, jei to dar nėra padariusi, kooptuotų į savo sudėtį bent dalį PL Jaunimo Sąjungos valdybos ir SALFASS vadovybės narių, bet, pagal konstitucijos paragrafą 27, kooptuotų narių skaičius neturi prašyti vieno trečdalis rinktųjų valdybos narių.

Būtų pagaliau ir dar viena drastiška priemonė tam visam reikalui radikaliai sutvarkyti, būtent, įrašyti į seimo darbo tvarkę n a u j a punktą — konstitucijos papildymą bei pakeitimą. Tas punktas tuo atveju turėtų būti vienas iš pirmųjų. Abejoju tačiau, ar tam jau nebūtų pervėlu, turint galvoje, kad tuo atveju reiktų sudaryti konstitucinę komisiją, kuri manomus pakeitimus apsvaistytų, pasitartų su PLB valdyba bei kitų kraštų valdybomis, galutinai suredaguoti pateiktų seimui.

Jeigu viskas liks taip, kaip dabar yra, tai PL Jaunimo Sąjungos ir SALFASS oficialūs atstovai, pagal konstituciją, turės tik svečio teises. Galbūt jiems galima bus pritaikyti kaikur jau praktikuojamas garbės svečio teises — t.y. teisę kalbėti be teisės balsuoti.

DVI NAUJOS J. BURKAUS KNYGOS

„DU DVASINIŲ BŪTYBIŲ PASAULIAI“, 444 psl., JAV \$8.50, ir „KONNERSREUTHO TERESĖ“ (Neumanaitė), \$5.00. Užsakyti: „Sūduva“, 809 Ramble St., Hot Springs, AR 71901, USA

FLYNN'S gėlių krautuvė

(savininkai latviai)

Gėlės įvairioms progoms. Pristatoma 2 kartus į dieną į visas ligonines ir laidotuvių namus. Savininkė DIANA WALTERS pataria ir sutvarko gėles vestuvėms. Adresas:

139 Roncesvalles Ave, Toronto, Ont. M6R 2L2. Tel. 534-2424

St. Catharines miesto lietuviai Vasario 16 iškilnėje prie miesto rotušės. Stovi viduryje iš kairės: miesto tarybos narys B. Doliczny, R. Vidurio Europos Pavergtų Tautų organizacijos pirm. S. Setkus, miesto burmistras R. Adams, KLB St. Catharines apylinkės pirm. A. Setikas

Politikas atsako į klausimus

ST. CATHARINES, ONT. — Pavergtų Tautų organizacijos diskusijose ir šiomet dalyvavo 7 tautybių atstovai bei jų kviesti svečiai. Į klausimus atsakinėjo federacinio parlamento narys Gilbert Parent, dabar jau ir parlamentinis sekretorius. Jis yra krašto apsaugos ir užsienio reikalų komisijų narys. Diskusijose dalyvavo taip pat Jim Bradley — provincinio parlamento narys.

Diskusijoms pirmininkavo lietuvių atstovas ir PT organizacijos pirm. S. Setkus, koordinavo ukrainiečių adv. Ben Doliczny.

Vengrų atstovas P. Vasarinš Mezes nurodė, kad Transilvanija, sovietų priskirta Rumunijai, yra grynai vengriška, nes Vengrijai priklausė per 1000 metų. Dabar Transilvanijoje uždraustos vengriškos mokyklos, naikinamas tikėjimas, nužudyti du mokytojai — J. Szikszai ir L. Kuthy. Priminė Billy Graham apsilankymą pavergtėje Vengrijoje 1977 m. rugpjūčio mėnesį. Tas Amerikos evangelistas vėliau pareiškė radęs ten visišką tikėjimo laisvę, kai gyvenimo faktai rodą visiškai ką kita. Pzv. prieš atvykstant B. Graham, tikintieji buvo policijos persekiojami, bauginami, o Szeged mieste metodistų kunigas Andras Vadaszi buvo viešai niekinamas gatvėje.

N. Mezes klausė, ar Kanados vyriausybė yra girdėjusi apie šitokių žmogaus teisių pažeidimus ir, jei žino, ar numato ką daryti?

G. Parent atsakė, kad tokie ir dar žiauresni dalykai vyriausybei yra žinomi ir kad Kanada deda visas pastangas apie tai priminti Sov. Sąjungai.

Cekoslovakų atstovas F. Pejskar norėjo žinoti, ką Kanados vyriausybė numato daryti, kad apsaugotų pavergtų tautų žmones, sudariusius komisijas Helsinkio nutarimų vykdymui?

G. Parent atsakė, kad Kanada ypatingai daug dėmesio kreipia į tokių žmonių padėtį. Priminė, kad ir kiti kraštai tuo rūpinasi, nurodymas Norvegijos ir Belgijos parlamentarų pasiūlymą apdovanoti Nobelio taikos premija Lietuvos, Ukrainos, Armėnijos, Kaukazijos ir Rusijos komisijų narius.

Lenkų atstovas Edvard Dzierzek klausė, kodėl Kanada, žinodama tiesą, neiškelia tarptautiniam forumui tikrų faktų apie lenkų karininkų išžudymą Katyne? Kodėl ta vyriausybė kluduoja pastatyti paminklą tiems sovietų išžudytiems lenkų karininkams?

G. Parent sunkiai galėjo šį reikalą paaiškinti. Rėmėsi ypatinga diplomatinė dabartinės sovietinės Lenkijos ir Kanados padėtimi. Priminė, kad pasaulis tikrus faktus žino.

Lietuvių atstovas Stp. Setkus, PT organizacijos vardu padėkojęs G. Parent už pagalbą K. Jokubyno atveju, prašė paaiškinti, kodėl Kanada premjero J. Dieffenbakerio laikais galėjo Jungtinės Tautos išskirti Baltijos kraštų pavergtimo bei laisvės reikalą, o negali dabar?

G. Parent pareiškė, kad Kanada laikosi „tylios diplomatijos“, tikėdama, jog tuo daugiau pasieksianti. S. Setkus paklausė, ar tokia politika neužčiaupia pavergtų Baltijos tautų laisvės balso? Juk tyla reiškia pritarmą. Toliau S. S. norėjo žinoti, kodėl Amerika, išėlus žmogaus teisių klausimą, buvo paramta Anglijos ir net Prancūzijos, bet Kanada ir dabar dar tyli. Esą daugumos išrinkta valdžia negali šiuo reikalu neatkreipti dėmesio į mažumos pagėdavimą šios rūšies klausimus kelti tarptautiniuose forumuose, o ne slėpti Otavoje.

G. Parent dar sykį patvirtino, kad tylija diplomatija Kanada

tikrai daugiau pasiekia, negu kitos valstybės.

Toliau lietuvių atstovas prašė, kad Kanados vyriausybė padėtų išlaisvinti rusų disidentą Sergiejų Kovaliova, nuteistą 7 metams už pagalbą lietuvių leidžiamai „LKB Kronikai“, nes jo nuteisimas yra vienas aiškiausių Helsinkio sutarties laužymo atvejų.

G. Parent mielu noru pasiėmė šį reikalą pateikti premjerui P. E. Trudeau ir užsienio reikalų min. D. Jamieson. Paprašė daugiau žinių apie nuteistą ir kalinamą S. Kovaliova.

Latvių atstovas P. Vasarinš pateikė 4 klausimus: 1. Ar Kanados vyriausybė išskė Belgijoje laisvę apsisprendimo teisę, pasirašytą Helsinkio konferencijos sutartyje? 2. Kokius atsakymus Kanados vyriausybė gavo iš Sov. Sąjungos dėl žmogaus teisių pažeidimų, išskeltų Belgrade? 3. Ar Kanados vyriausybė bent nujaucia, kad Baltijos kraštuose tebėra tęsiama tautžudiška politika, siekianti išnaikinti Baltijos kraštų gyventojus rusų naudai? 4. Ar Kanados vyriausybė žino, kad laisvę pasaulio finansinė - ekonominė parama Sov. Sąjungai padeda sovietams plėsti pramonę ir tuo pačiu gelbsti rusų kolonizaciją?

Cia G. Parent buvo tikrai prispirtas prie sienos ir nedaug ką galėjo atsakyti. Mėgino išsisukti, bet latvis nenusileido — laukė aiškių atsakymų. Šiaip taip klausimai buvo atsakyti. Galima buvo suprasti, kad G. Parent, nors ir įgaliotas kalbėti (Nukelta į 6-tą psl.)

Vokietis apie Lietuvą

„Oldenburgische Volkszeitung“ red. H. Klostermann
vasario 15 d. apie lietuvių tautą

VECHTA. — Lietuvos respublikos atstatymo (1918 m. vasario 16 d.) 60 metų jubilėjinė sukaktis lietuvių ir jų draugų švenčiama visame pasaulyje. Ir Vechtoje prisimenama 1978 m. Vasario šešioliktoji, kai prieš 60 metų Lietuva, kuri 123 metus iškentėjo po svetima valdžia, nepriklausomybės deklaracija tapo respublika ir sugrįžo į laisvųjų tautų bendruomenę.

Su gedulu prisimenama ši data. Tai žino iš žymiai buvusios didesnės bendruomenės bėpalių lietuvių Sv. Jadvygos prieglaudoje Vechtoje. Šiandien Lietuva užgrobia sovietinės prievartos režimo, ir didesnės pasaulio dalis neišdrįsta šios neteisybės pavadinti neteisėbe.

Vienas iš tų, kuris vis nurodo į šią skriaudą ir lietuvių tautos laisvę apsisprendimo teisę, yra anksčiau buvęs Lietuvoje burmistras ir medžio dail. Stasys Motūzas, kuriam nesenai sukako 80 metų amžiaus. Jei šiandien tiek daug Vechtos piliečių nelietuvių pažįsta baltiečių problemas ir žino apie mažos, drašios tautos ištikimybę tėvynei, tai pirmoj eilėj jo nuopelnas, bet kartu nuopelnas daugelio už savo tautą dirbančių lietuvių dvasiškų iš Hamburgo, Osnabruecko ir kitų vietų. Iš tėvynės ištremtiems lietuviams Vechta tapo viena tų vietų, kuri suteikė prieglaudą ir tapo antra tėviške. Deja, tokia tėviškė, iš kurios nebeišeina nauji impulsai, kuri daugeliui lietuvių tapo amžino poilsio vieta. Vechtos kapinių kryžiai ir Stasio Motūzo drožiniai tapo gyvais to fakto liudininkais.

Lietuva prisimena sena valstybinę savo tradiciją. 1251 m. buvo sukurta viduramžių Lietuvių karalystė, kuri sėkmingai apsigynė nuo kalavijuočių iš vakarų ir nepastoviai gyvenančių tautų iš Azijos užplūdinėjimų. Išstisus amžius, vėliau federacijos su Lenkija, Lietuvos valstybė atliko funkciją Europoje, kuri V. Europos tautas įgalino ugdyti ir puoselėti savo kultūrą bei dvasinį gyvenimą. Vakarai tą Lietuvos valstybės vaidmenį nevisada įvertino. Pasidalinimas tarp didžiųjų valstybių pradžioje Lietuvos nepriklausomybę. Okupacinė rusų valdžia mėgino lietuvių tautą nutautinti. Nuo 1864 m. iki 1904 m. buvo už-

drausta lietuviška spauda. Taip pat neleido dėstyti mokyklose pamokų lietuvių kalba. Lietuvių, latvių ir senprusių kalbos sudaro savarankišką, skirtingą tiek nuo slavų, tiek nuo germanų šakų. Lietuvių kalba laikoma viena seniausių tarp gyvųjų kalbų Europoje.

Tiktai 22 metai laisvės nuo 1918 m. iki 1940 m. buvo lemti Baltijos valstybėms. Per tą laiką Lietuvoje įvykdyta žemės reforma, švietimo reikalai atstatyti, sutvarkytas susisiekimas, pradėta atstatyti pramonė ir įgyvendinti, kas buvo atsilikę. Tą trumpą laikotarpį užbaigė 1940 m. sovietų invazija. Kas tuomet atsitiko bausis Lietuvoje Latvijoje ir Estijoje, buvo pasekmė neatsisvėlgimo į Baltijos tautų laisvę apsisprendimo teisę. Lietuva atkakliai priešinosi be Vakarų pagalbos, bet visur buvo nulytėta. O tai buvo nemažiau kruvina kova, kaip Vietnamo. Po Stalino mirties (1953) prievarta buvo įvykdyta visuotinė sovietizacija.

Pabaltijo tautos, kaip ir lietuviai Vechtoje, Žemutinėje Saksonijoje, šiais jubilėjiniais 1978 m. primena Baltijos tautų problemą, kuri yra taip nepatogi nevienam politikui, mėgstančiam leisti miglas. Visdėlto išliks teisinės pozicijos, apie kurias pas mus dažnai nežinoma. Nežiūrint „atoslūgio“, JAV ir toliau pripažįsta Baltijos valstybių diplomatines atstovybes. Daugelis valstybių ir šiandien išakmiai atsisako pripažinti Baltijos tautų inkorporavimą į Sov. Sąjungą. Baltiečiai ir toliau palaiko savo tautų laisvės reikalavimą, pasitiki morale. Bet jie gerai žino, kad laisvė reikalauja kantrybės ir kad istorija rašoma šimtmečiais. H. K.

Vertė J. Pyragas

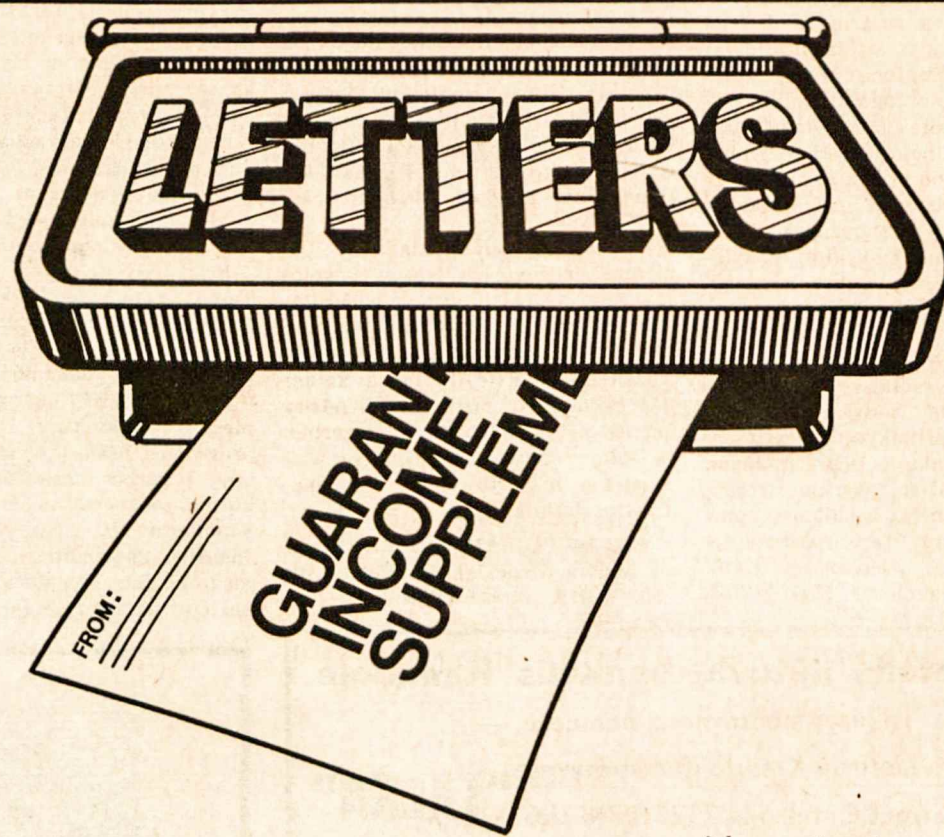
• Mokslas reikalingas pažinti, o tikėjimas — gyventi. — MAX PLANCK.

BALTIC MOVERS

Visų rūšių pervedimas baldai ir kt. Vežamas turas pilnai apdraustas.

Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON ST., Toronto, Ont.

Jeigu esate virš 65, atsiųskite mums savo G.I.S. formas

Kiekvienais metais privalote iš naujo prašyti garantuotų pajamų papildoma (Guaranteed Income Supplement) net ir tuo atveju, jeigu jį jau gaunate.

Tad jeigu tai liečia jus, užpildykite paštą gautąją formą ir grąžinkite adresuotame voke kiek galint greičiau.

Mes negalėsime jums mokėti minėto papildoma po 1978 metų kovo 31 dienos, jei neatsiųsite užpildytos savo formos.

Jei turite klausimų, kreipkitės į artimiausią senatvės pensijos (Old Age Security) įstaigą.

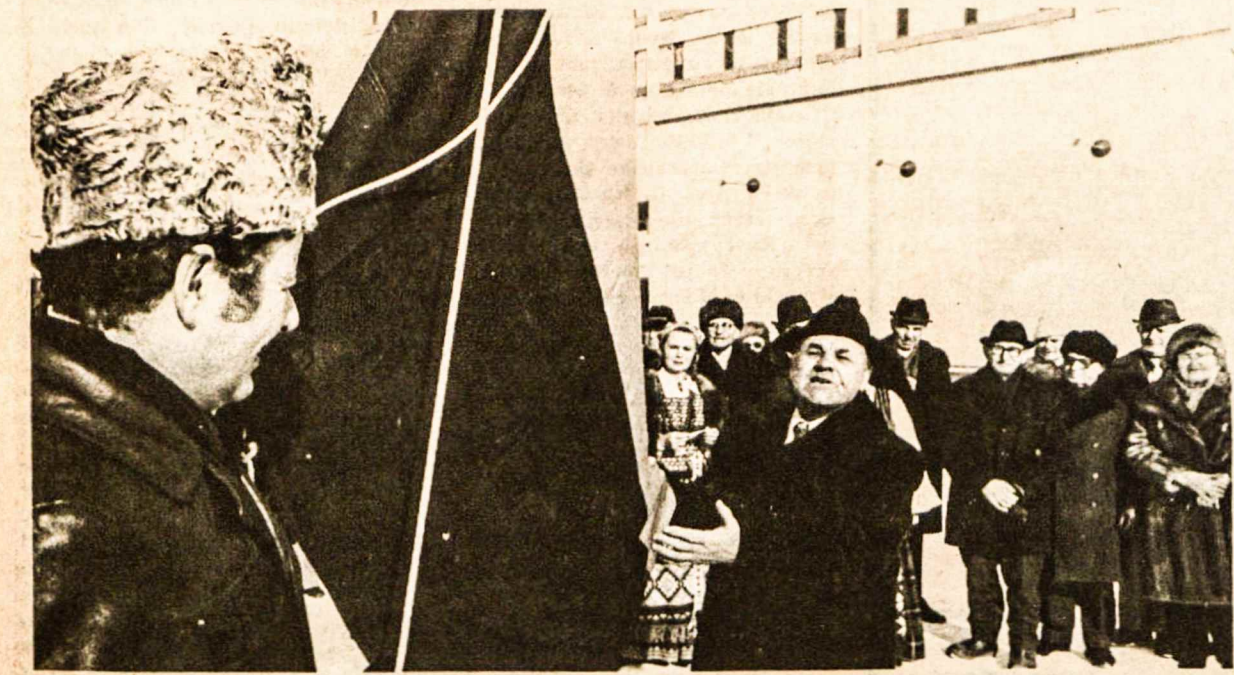

Health and Welfare
Canada

Santé et Bien-être social
Canada

Monique Bégin, Minister

Monique Bégin, Ministre

Winnipeg lietuviai su vietos burmistru BOB STEEN ir apylinkės valdybos pirm. V. JANUSKA iškelia Lietuvos vėliavą miesto centre. Ši nuotrauka buvo įdėta vietiniame dienraštyje „Free Press“ su pastaba, esą ši vėliava V. Januska buvusi įteikta prieš 50 metų paties Lietuvos prezidento. Nuotr. Gerry Cairns

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

SUSAUDYMO UŽKULISIAI

Antroje vasario pusėje pasaulinė spaudoje paskelbė trumpą pranešimą iš Maskvos apie Vinco Sausaitio suaudymą už dalyvavimą masinėse žudynėse Paneriuose. Platus šios bylos aprašymą "Tiesos" vasario 19 d. laidoje pateikė šios specialios korespondentės Vytautas Žeimantas. Byla buvo svarstoma Vilniuje vasario 10-16 d.d. Jai pirmininkavo augščiau minėtas narys Algirdas Jančauskas, liaudies tarėjais buvo Vilniaus radijo komponentų gamyklos chemijos laboratorijos viršininkė Dida Didžiulienė ir žurnalas "Girios" red. Andrius Gudulevičius. Konkretus kaltinimas lietu ai apie 100.000 sovietinių piliečių suaudymą Paneriuose. Didžiąją jų dalį sudarė sovietiniai aktyvistai, karo belaisviai ir žydai.

SPECIALI KOMANDA

V. Žeimanto teigimu, buvęs laisvės kareivys V. Sausaitis 1941 m. vasarą įsijungė į pagalbinių policiją, o kiek vėliau — į specialią vokiečių komandą (Sonderkommando), tvarkomą vokiečių, apgimtą SD uniformomis. Liudininkų eilėse buvo šios komandos vyr. viršila Jonas Tumas ir viršila Stasys Zalepūgas. Jiedu teigia, kad pagrindinis uždavinys buvo žmonių suaudymas ir kad šaudė visi šios komandos nariai. Cituojami J. Tumo žodžiai: "Isakydavome esančiąs Martynas Vaisas duoti 10 ar daugiau zonderkomandos narių suaudymams, tai aš ir duodavau. Kai skirdavau V. Sausaitį šaudyti, jis niekuomet neatsisakydavo. Ypač masiškai Paneriuose buvo šaudomi žmonės 1941 ir 1942 metais. Kai kada šaudydavome kasdien. Ne kartą mačiau, kaip Paneriuose šaudė V. Sausaitis. Vyru, seneliu, moteris ir vaikus šaudė kartu. Išmėgė nedarėme, todėl ir V. Sausaitis turėjo šaudyti senelius, moteris, vaikus. Visus nurodymus V. Sausaitis vykdė be priekaištų..." Liudininkais prieš V. Sausaitį tapę buvo pasitelkti Lenkijoje kalinami buvę šios komandos nariai — Juozas Mekšius, Vladas Butkūnas, J. Barkauskas, atsiųstieji specialius pareiškimus. V. Žeimantas cituoja ir buvusį komandos narį Viktorą Galvaną: "Aš asmeniškai apie 5 kartus mačiau, kaip V. Sausaitis šaudė žmones Paneriuose. Kiek tiksliai jis nužudė žmonių, negaliu pasakyti. V. Sausaitio aukų galejo būti šimtas ar net du šimtai. Aš tuos suaudymus mačiau asmeniškai, nes kartu su V. Sausaitiu šaudžiau..." Toliau įrodinėjama, kad V. Sausaitis dalyvavo suaudymuose prie Naujosios Vilnios ir Trakų.

NELYGI BAUSMĖ
Kyla klausimas, kodėl mirties

SUDBURY, ONTARIO

VASARIO 16 MINEJIMAS, surengtas LB Sudbury apylinkės valdybos iniciatyva vasario 19 d. suomių salė, praėjo su labai dideliu pasisekimu. Minėjimą pradėjo pranešėja Danguolė Rotkienė. Paskaita lietuviškai skaitė pirm. A. Kusinakis. Po jo kalbėjo miesto burmistras Jim Gordon, sveikino latvių ir ukrainiečių atstovai. Anglų kalba labai turininga ir graži paskaita skaitė Sv. Tomo mokyklos mokytoja Julija MacLean. Ji yra labai gerai susipažinusi su Baltijos tautų istorija.

Tylos minute buvo pagerbti žuvusieji už Lietuvos laisvę. Sugiedojus Lietuvos himną, prasidėjo meninė dalis. Progai pritaikyta eilėraščių pasakė Vida Stankutė. Diana ir Joana Stankutės gražiai pagrojo trejetą lietuviškų dainelių smulkais. Joms pianinu pritarė Teresė Stankutė. Mūsų kolonijos pasižymėjęs trejetukas — Danguolė ir Eriks Rot-

bausmės susilaukė tik V. Sausaitis, sušeltas ir išaiškintas po 35 metų? Specialios komandos sąrašo nuotraukoje jis figūruoja tik kaip eilinis. Prieš jį liudiję vyr. viršila J. Tumas ir viršila S. Zalepūgas tebėra gyvi. V. Žeimantas nieko nerado apie betkokią bausmę šiems asmenims. Jis taipgi nepaaiškina, kodėl prieš V. Sausaitį galejo liudyti kartu su juo šaudęs V. Galvanas, kuris taip pat, atrodo, yra išvengęs mirties bausmės. Jos nesulaukė ir Lenkijoje kalinami J. Mekšius, V. Butkūnas, J. Barkauskas. Nesuradus atsakymo į šiuos klausimus, tenka suabejoti V. Žeimanto teigimu, kad teismas pasižymėjo "tarybiniam teisingumui būdingu objektyvumu, sąžiningumu ir kruopštumu".

ANTRA MEDALIO PUSĖ

Pradėdamas savo rašinį, V. Žeimantas pasakoja: "Atsakomybės V. Sausaitis vis tik neišvengė. Dabar jis — kaltinamųjų suole. Kol laisvai vaikšto bent vienas fašistinis budelis, išsiskęs nuo teiseto atplido, žmonės negali būti ramūs. Teisingumo reikalauja hitlerininkų nukankintos nekaltos aukos, humanizmas. Tokio pobūdžio nusikaltimams senaties nėra..." Nusikaltimas lieka nusikaltimu — ar jis būtų fašistinis, ar komunistinis. Gaila, kad šio principo nesilaiko pati Sovietų Sąjunga. Neteko girdėti, kad būtų iškelta bent viena byla žmonės žudžiusiems NKVD, MVD, KGB pareigūnams. Jų nusikaltimams kažkodel galioja senatis, pridedant J. Stalino nuvertinimo, jo palaikę perkėlimu iš Lenino mauzolejaus Kremliu patvorin.

SPALVOTAS "TAURAS"

Šiaulių televizorių gamykla jau yra pagaminusi pirmuosius spalvoto "Tauro-714" pavyzdžių laboratorinėmis sąlygomis. Dežė, kurioje įmontuota Maskvos "Chromotrons" gamyklos 61 cm įstrižinės ekrano lempa, suprojektavo dail. Rimas Višas. Spalvų reguliavimo rankenėlės uždegęs plastmasinės grotelės. Konstrukcinę neuniformuotą "Tauro" dalį paruošė Kauno politechnikos instituto auklėtiniai — konstruktorė Irena Miežytė ir radistas Jonas Beresnevičius, o unifikuotai daliai bus panaudota "Rubino" schema.

GARAZAS TAKSIAMS

Miesto statybos projektavimo instituto Kauno skyriaus architektas K. Vitkus suprojektavo garažą Kauno taksistams. Jis jau statomas Vilijampoleje ir turės vietos 800 automobilių. Prie garažo bus mechaninės dirbtuvės, patalpos Kauno taksistų parko administracijai.

V. Kst.

SUDBURY, ONTARIO

kiai ir Gediminas Remeikis meistriškai atliko trejetą dainų. Akordeonu akompanavo G. Remeikis, pianinu — Danguolė Rotkienė. Po to jos diriguojamas vyrų choras sudainavo keturias dainas. J. Stankutė įteikė Danguolei rožių puokštę. Po to buvo šokiai, veikė bufetas ir loterija. Dalyvavo daug tautiečių. P. Jakumaitienė buvo atvykusi iš Sault Ste. Marie.

Sekmadienį buvo atlaikytos pamaldos už žuvusius laisvės kovotojus, kenciančius Sibire ir bolševikų kalinėjimuose. Per pamaldas garbės sargybą ejo Maironio kuopos šauliai. JUOZAS KRUCAS, mūsų kolonijos veikėjas ir nuolatinis Bendruomenės narys, buvo viešai pagerbtas jo 60-jo gimtadienio proga. Prie šampano ir torto jį sveikino burmistras ir kiti. Ilgiausių metų!

SIU METŲ SAUSIO MĖNESI mirė Marija Glizickienė ir Petras Rutkas. K.A.S.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

"TALKA"

830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M 1L6

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.

Kapitalas — virš \$10,000,000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
santapus 7%
term. depozitus 1 m. 8 1/4%
pensijų fondus 9%

IMAME UŽ:
asmenines paskolas 10%
nekiln. turto pask. 9 3/4%

Pranešimas

Hamiltono Lietuvių Namų šėrininkai, kurie pernai nesate gavę pakvietimų į metinį šėrininkų susirinkimą ir kurių adresai yra pakeisti, — prašome skubiai pranešti savo naujus adresus ir visais kitais reikalais kreiptis:

**Lithuanian Home in Hamilton,
122 Clifton Downs Rd.,
Hamilton, Ont. L9C 2P3**

Sekretorius

Vasario 16 pamaldų dalyviai Windsoro, Ont., Sv. Kazimiero šventovėje

Nuotr. J. Urbono

KLB Hamiltono apylinkės valdyba

rengia

FILMŲ RODYMA:

kovo 19, sekmadienį, 6 valandą vakaro,
AV parapijos salėje matysime šventąją Žemę — Jeruzalę, Betlėvą, Nazaretą, Romą, Atėnus ir Kairę

balandžio 9, sekmadienį, 6 val. vakaro,
matysime šiandieninę pavergtą LIETUVĄ — Vilnių, Kauną, Trakus, Anykščius ir 1976 m. tautinių šokių šventę Čikagoje. Visus maloniai kviečiame atsilankyti

Valdyba

WINNIPEG, MANITOBA

LIETUVOS VELIAVA PRIE ROTŲ. Naujoji apylinkės valdyba, pirmininkaujama V. Januškos, užmezgė ryšį su miesto burmistru Bob Steen ir gavo leidimą iškelti Lietuvos vėliavą vasario 16 d. Nustatytu laiku miesto savivaldybės rūmuose susirinko apie 50 lietuvių. Lydimas V. Januškos, atėjo burmistras, pasiūkino pirmiausia su taut. drabužiais pasipuošusiomis moterimis ir visus pakvietė į savo darbo kabinetą, kur pasikalbėjo apie Lietuvą ir visus apdovanojo rašikliais su įrašu "City of Winnipeg". Po to visi susirinko aikštėje prie vėliavų stiebo, kur patys burmistras iškėlė Lietuvos vėliavą. Visi pergyveno malonų jausmą: kai pačioje Lietuvoje okupuota yra draudžiama iškelti jos vėliavą, tolimoje Kanadoje ji visai laisvai plevėsuoja. Šį momentą fotografavo "Free Press" korespondentas ir vėliavą įdėjo laikraštį. Mūsų iškeltoji vėliava plevėsavo visą savaitę.

SESIASDESIMTOJI VASARIO 16 SUKAKTIS buvo atšvęsta vasario 19, sekmadienį. Į pamaldas Sv. Kazimiero šventovėje susirinko daug tautiečių. Lietuvos vėliavą šventovėn įnešė kūrėjas-savanas Albertas Noliū, lydimas Nijolės Žiminskaitės, Rasos Rutkauskaitės ir Rūtos Bežytės. Garbės sargybos pamainą sudarė kūrėjai-savaniai — Povilas Liaukėvičius ir Mykolas Januška. Sv. Rašto ištraukas skaitė Stasys Ramančiauskas, pamokslą pasakė ir pamaldas atliko klebonas kun. J. Bertušius. Pabaigoje visi kartu skaitė maldą už tėvynę. Danguolė Januškaitė vargonais pagrojo "Apspaugok Augščiau..."

Prieš iškilmę salėje aukas rinko Tautos Fondo igaliotinis J. Demereckas ir apylinkės valdybos išd. A. Kuncaitis. Tautos Fondui surinkta per \$200. Jos renkamos ir toliau.

Minėjimą pradėjo apyl. valdybos pirm. V. Januška, pakviesdamas programos pranešėją inž. Jurgį Valaitį. J. garbės prezidiumą pakviesti kūrėjai-savaniai — A. Noliū, Ant. Samulaitis, P. Liaukėvičius ir M. Januška. Pagrindinę kalbą apie Vasario 16 akto signatarą dr. J. Basanavičių pasakė V. Januška, pabai-

goje kviesdamas tylos minute pagerbti žuvusius už laisvę. Meninę dalį atliko viešnia daininkė iš Kalgario Aldona Lederytė, kuri padainavo net 9 dainas, pritardama sau gitarą. Jos gražus, subtilus balselis visus sužavėjo ir susilaukė audringų plojimų. N. Žiminskaitė visų vardu įteikė jam raudoną rožių puokštę. Linkėtina winnipegiečiams į savo iškilmę dažniau pasiūkinti programos atlikėjų iš kitur. Tai pagyvena, pajavaina minėjimus ir sutraukia daugiau lankytojų. Iškilmė baigta Lietuvos himnu. Jaukias vašes paruošė O. Demereckienė. V. Strikaitis

CALGARY, ALBERTA

EKSKURSIJĄ į Edmontoną suorganizavo KLB Kalgario apyl. pirm. A. Sukys. Grupė kalgaričių ten dalyvavo 60 metų Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukakties minėjime. Jaunimo sustikimai ir bendravimas padeda stiprinti vietos apylinkės lietuvių veiklą.

VASARIO 16 MINEJIMAS Kalgarije vyko "Parkhill Com." salėje ir prie miesto rotušės. Iš ryto prie miesto rotušės buvo iškelta Lietuvos trispalvė vėliava. Miesto burmistras Ross Alger paskelbė Kalgario miesto Lietuvių Dieną ir įteikė raštą. Vėliavą keliančios buvo sugiedoti Lietuvos ir Kanados himnai. Vakare minėjimo programos pranešėju buvo A. Vyšniauskas. Minėjimas buvo pradėtas Lietuvos ir Kanados himnais. Lietuvių sveikino Kalgario miesto vardu tarybos narys Brian Lee, kviesdamas visus būti gerasišio miesto piliečiais. Albertos parlamento narys J. Kushner pasidžiaugė gausiu dalyvių skaičiumi, priminė buvusius sunkius laikus. P. Bumanis perdavė latvių tautiečių linkėjimus. Edmontono lietuviai ne tik sveikino, bet ir jaunimo šokių grupę pašoko salėje Kubilą ir Sustą. Šokių rateliui vadovavo P. Mitalienė. Kalgario šeštadieninės mokyklos mokiniai, vadovaujami G. Noreikienės ir incenzavoj "Lietuvos vargo mokyklą". Programoj dalyvavo Vida Jaugelienė, mokiniai — A. Dubauskaitė, V. Krauskaitė, D. Dubauskas ir

LIETUVIAI TELEVIZIOJE. Ketvirtadieniais, 9 v.v., ketvirtajame kanale (cable) yra matoma "Ethnoculture News" programa. Išties valanda yra perduodama įvairių Hamiltono tautybių veiklos žinios. Lietuviams šioje programoje atstovauja Dalia Pajarskaitė, o jai talkina Ramunė Plečinytė. Grupės ir organizacijos, turinčios veiklos pranešimų bei skelbimų, prašomos perduoti Pajarskaitė 545-1085 arba Plečinytė 549-5372. Be to, grupės, norinčios pasirodyti televizijoje, yra kviečiamos susisiekti su Pajarskaitė.

trys broliai G. D. ir S. Mazil. Lietuviškų dainų padainavo Aldona Lederytė. Dainininkės lietuviškos melodijos ir gitaros palyda aiškiai buvo girdimos visoje salėje. Atvykus Albertos provincijos kultūros min. Horst Schmid ir visus pasveikinus lietuviškai, dainininkės padainavo dar vieną dainą. Fortepijonu savo vakaro įspūdžius paskambino Arvydas Krauskas.

Iš anksto pakviestas, Lietuvos nepriklausomybės kovų dalyvis St. Kvietys išryškino Vasario 16 prasmę. Tylos minute buvo pagerbti kritusieji už Lietuvos laisvę. Jo kalbos santrauka buvo išversta A. Krauso ir atspausdinta minėjimo programoje anglų kalba.

Bendra vakarienė buvo visų pradėta, St. Noreikai sukalbėjus maldą prieš valgį. Po to buvo loterijos bilietų traukimas, šokiai, į kuriuos daug gyvumo įnešė atvykęs Edmontono jaunimas.

Apylinkės pirm. A. Sukys visų vardu padėkojo garbingiems svečiams, programos dalyviams ir visiems atvykusiems už gražų pobūvį. Meninės programos dalyviai buvo apdovanoti gelėmis, taip pat gavo dovanų iš Kalgario burmistro A. Alger, Alberto parlamento nario J. Kushner ir Kultūros min. H. Schmid, kuris surado laiko dalyvauti lietuvių renginyje. Kor.

• Be lietuviškos spaudos nebus sąmoningos tautos.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

VLIKO PIRM. DR. K. VALIO. NAS VLIKO seimo proga paslūtė pareiškima prez. J. Carteriui laisvo Lietuvos apsisprendimo klausimu. Atsakymą jis gavo iš valstybės sekr. C. Vance padėjėjo viešiesiems reikalams H. Carterio III. Laiške pabrėžiamas JAV vyriausybės įsipareigojimas už laisvą tautų apsisprendimą, 1820 m. padarytas prez. Monroe, 1919 m. — prez. Wilsono, iškeltas JAV atstovo Belgrado konferencijoje 1977 m. lapkričio 14 d. Prie laiško buvo pridėtas JAV valstybės departamentu leidinys, liečiantis baigminio Helsinkio konferencijos akto principų deklaraciją, turintis skyrių apie JAV politiką Baltijos valstybių atžvilgiu.

JAV VALSTYBES DEPARTAMENTAS vasario 27-28 d.d. savo rūmuose surengė pirmąją konferenciją 1978 m. užsienio politikos klausimais. Joje nemažas dėmesys teko žmogaus teisėms ir Belgrado konferencijai. Pranešimus padarė net keli valstybės sekretoriaus pavaduotojai. Konferencijon buvo pakviesta apie 400 atstovų, priklausantių etninėms, religinėms, moterų, švietimo bei žmogaus teisių organizacijoms. Jungtinio Amerikos Baltiečių Komiteto atstovų tarpe buvo dr. J. Geys. Lietuviams taipgi atstovavo AL Tos ir JAV LB veikėjai — K. Sidlauskas, T. Blinstrupas, A. Gečys, J. Simanas, A. Mačiulaitytė-Zerr, A. Gureckas ir B. Zdanys.

ADOLFAS ANDRULIS Daytona Beach vietovėje, Floridoje, ant savo rezidencijos stogo įsirengė aparatūrą, kuri saulės spindulius leidžia panaudoti sildymo reikalams. Jais yra apšildomas didelis maudymosi baseinas ir namų apyvokai tiekiamas šiltas vanduo.

TAUTINIUOSE LIETUVIŲ NAMUOSE Los Angeles mieste buvo išrinkta nauja korporacijos "Neo-Lithuania" valdyba: pirm. Daina Gudauskaitė, vicepirm. Antanas Kašeliūnas, išd. Daina Ruokytė, sekr. Arvydas Gričius ir Stasys Petravičius. Iš buvusio pirm. Rimo Muloکو padaryto pranešimo paaiškėjo praėjusių metų veikla, ypač \$1,000 premijos įsteigimas. Ji buvo įteikta Lietuvos garbės konsului V. Cekauskui.

Urugvajus

VI P. AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESAS vasario 2-5 d. Montevideo mieste priėmė visą eilę reikšmingų rezoliucijų. Jose dėkojama Urugvajaus vyriausybei, Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugijai, lietuvių parapijai, kongrese dalyvavusiai PLB valdybos pirm. inž. Br. Naliniui bei visiems kitiems dalyviams ir meno vienietams. Raginama steigti vietines kraštų bendruomenes P. Amerikoje, kurios priklaustų PL Bendruomenei, plėsti asmeninius ryšius su lietuviais, remti jaunimo stovyklas, studijų dienas, daugiau rūpintis lietuviškojo švietimu. VI PAL Kongresas taipgi dėkoja S. Amerikos lietuviams, Lietuvių Fondui ir PL Bendruomenei už pagalbą P. Amerikos lietuvių švietimo, spaudos ir kultūros reikalams. Prašoma, kad PLB valdyba atsiųstų pažadėtą auklėtoją paruošti lituanistikos mokytojus. Surasti kandidatus ir surengti atitinkamus kursus įpareigojamos vietinės P. Amerikos lietuvių kolonijos. Norima, kad kuo greičiau būtų paruoštas ir išleistas ispanų-lietuvių kalbos žodynas. Organizacijos, jų vadovai ir visi tautiečiai raginami įsieti prie monių, kurių dėka lietuviškon veiklon būtų įtrauktos mširos šeimos. VII PAL Kongresą siūloma rengti 1981 m. Argentinoje. Rezoliucijas pasirašė: VI PAL Kongreso pirm. V. Dorėlis, rezoliucijų komisijos nariai — kun. J. Margis, M. Barzdžiūtė, kun. P. Daugintis ir S. Steponaitienė.

Vokietija

Australija

ADELAIDĖS LIETUVIAI Vasario 16 minėjimą pradėjo svečių priėmimu Lietuvių Namuose vasario 11 d. Tarp jų buvo P. Australijos ir federacinio parlamento atstovų, ministras T. Casey ir opozicijos vadas dr. Tonkin, latvių, estų, ukrainiečių atstovai. Su garbinga Lietuvos praeitimi juos supažindino ALB krašto valdybos pirm. prof. A. Kabaila. Sekančią dieną Mišias Sv. Kazimiero šventovėje su atitinkamu pamokslu laikė klebonas kun. A. Spurgis, MIC. Oficialioji dalis įvyko Lietuvių Namuose. Po ALB Adelaidės apylinkės pirm. V. Nevarausko žodžio paskaitą skaitė prof. A. Kabaila. Sveikino estų, latvių, ukrainiečių atstovai ir lietuviškai prabilęs ukrainietis Pavergtyjų Tautų Komiteto pirm. Pasiecnskis. Meninę programą atliko choras "Lituanija", vadovaujamas sol. G. Vasiliauskiene, deklamatoriai Br. Rainys, N. Skidzevičius, jaunieji ir vyresnieji "Žilvino" grupės šokėjai. Jiems vadovauja R. Stankevičiūtė ir R. Sobieskis.

AUSTRALIJOS PREMIJERO M. FRASERIO sveikinimas lietuviams Vasario 16 proga buvo įrašytas juostėlen ir perduotas Melburno 3EA radijo lietuviškos valandėlės. M. Fraseris, konstatavęs lietuvių nepriklausomybės atstatymą prieš 60 metų ir skaudų jos netekimą, pabrėžė, kad jo vyriausybė 1975 m. atšaukė priverstinio Lietuvos įjungimo Sovietų Sąjungon pripažinimą.

Nors lietuvių Australijoje tėra apie 10.000, ryškius savo pėdsakus jie yra palikę akademiniam, kultūriniam, profesiniam ir sportiniam šio krašto gyvenime. M. Fraseris priminė Australijos krepšinio rinktinę, žaidusį Montrealio olimpiados dalyvi Edj Palubinską, kuris šandien esąs vienas iškiliausių krepšininkų. Sveikindamas Australijos Lietuvių Bendruomenę, M. Fraseris džiaugėsi kultūriniais bei sportiniais lietuvių festivaliais Sydnejuje, Melburne, Adelaidėje, akademinėmis konferencijomis, skautų stovyklomis, ypač VI tautinė stovykla, susilaukusi dalyvių net iš S. Amerikos. Visa tai gražiai papildė M. Fraserio vyriausybės puoselėjama daugiakultūriškuma.

Britanija

MANČESTERIO LIETUVIAI sukaityvių Vasario 16 minėjimą surengė savo klube vasario 18 d. D. Britanijos Lietuvių Sąjungos vietinio skyriaus pirm. A. Jaloveckas gausius dalyvius, susirinkusius ir iš aplinkinių, paprasė susikaupimo minute pagerbti žuvusius bei kenciančius už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę tautiečius. Paskaitą apie meilę Lietuvai, remdamasis Maironio žodžiais "Mylek, lietuvi, tą brangią žemę", skaitė kun. Adonis Putcė. Keletą dainų padainavo rinktinis vyrų septintukas, akordeonu palydėtas P. Viržinto.

NETOLI LONDONO LIETUVIŲ NAMU veikia 1954 m. įsteigtas rusų ateivių Puškino klubas. Jo vadovybė pakvietė Readingo universiteto istorijos prof. J. Dingley skaityti paskaitą apie Didžiąją Lietuvos Kunigaikštystę. Kvietimus pasiklausyti paskaitos taipgi gavo lietuviai ir gudai. Prelegentas, gerai susipažinęs su šia tema, kalbėjo apie lietuvių proveržį iki Vitebsko, Smolensko ir net Maskvos. Po paskaitos buvo atsakinėjama į klausimus. Pasak "Europos Lietuvių", viena rusė, apgalvestaudama, kad Lietuva neužmėgė Maskvos, viešai pareiškė: "Gal šandien laimingesnė būtų buvusi rusų tauta!"

ANTRASIS LIETUVIŲ JAUNIMO susirinkimas Nottinghamo įvyko vasario 5 d. Susilaukta 33 dalyvių, įskaitant ir keletą tėvų. Jaunimo reikalus gvildeno Rimantas ir Elmurtis Sovos, atvykę iš Londono. Jiedu parodė įdomų filmą iš skautų stovyklos. Nutarta Vasario 16 minėjime surengti loteriją, kurios pelnas bus skirtas jaunimo veiklai, surengti šokių lietuvių jaunimui ir jų bičiuliams.

Prancūzija

PARYŽIUKS LEIDŽIAMAS rusų ateivių laikraštis "Ruska ja Mysl" sausio 26 d. iš savilaidos leidinio perspausdino buvusį Sovietų Sąjungos politinių kalinį laisvą JAV kongresui ir prez. J. Carteriui. Kaliniai prašo padėti jiems atvykti į JAV, nes, atlikę bausmes, jie yra pasmerkti dvasiniam merdėjimui, kurį atneša nuolatinis priešiškas bei įtarinėjimas. Laišką pasirašė ir trys buvusieji lietuvių kaliniai — Romas-Juozas Giedra, Aleksas-Alfonas Pašilis ir Birutė Pašilytė. R. Giedra, gimes 1944 m. Palangoje, dabar gyvenantis Palangoje, 1962-67 m. buvo kalinamas Mordovijoje už pastangas nelegaliai įvykdyti šio viety Sąjungos. Kalėjimo bausmę 1970-74 m. Mordovijoje atliko ir A. Pašilis, gimes 1949 m. Klaipėdoje, dabar gyvenantis taip pat šiame uoste, apkaltintas antisovietine agitacija. Klaipėdoje gyvenanti B. Pašilytė, gimus 1928 m. Kaune, buvo kalinama 1946-49 m. už ryšius su partizanais.

Vokietija

VASARIO 16 MINEJIMAS Hamburgėje įvyko vasario 4 d., Luebecke — vasario 12 d. Hamburgės Mišias su Švedijos Stockholmo vysk. dr. H. Brandenburgo koncelebravimu kun. V. Sarka, lenkų kun. J. Sliwanski ir ukrainiečių kun. I. Leskowycz. Gražų pamokslą vokiečių kalba pasakė vysk. dr. H. Brandenburgas, vėliau taręs ir sveikinimo žodį Katalikų Akademijos rūmų salėj įvykusioje oficialioje minėjimo daly, kurią pradėjo VLB Hamburgio apylinkės pirmininkas L. Narkus. Tarp sveikintųjų buvo ir Hamburgio miesto vyr. burmistras H. U. Klose, paskambinęs telefonu. Pagrindinį Vasario 16 skirtą žodį tarė kun. V. Sarka. Lietuviškų solo dainų bei duetų programą atliko sol. Marija Simaniūskytė-Panse iš Bonnos ir sol. Rikardas Daunoras iš Stuttgarto su pianistės dr. Ramintos Lampasytės palyda. Programą papildė deklamatoriai, mširus Hamburgio lietuvių choras su vadovu muz. Gražina Kilaitiene, prieš trejetą metų atvykusia iš Lietuvos, ir tautinių šokių grupė, vadovaujama Elenos Baliulienės. Choras ir tautinių šokių grupė vasario 12 d. talkino Luebecko lietuviams. Jiems pamaldas laikė svečias iš Romos mons. dr. P. Jutulius, Sv. Kazimiero kolegijos vicerektorius. Pagrindiniu kalbėtoju buvo kun. V. Sarka. Minėjimo dalyvių sveikino Luebecko vokiečių katalikų parapiją vadovus kun. T. Bultjer, katalikų studentų bei jaunimo vadovus kun. dr. K. Woeste. Minėjime dalyvavo Luebecko latvių bendruomenės pirmininkas O. Rozenbergs, lenkų atstovas J. Golab. VLB Luebecko apylinkė vadovauja pirm. Pranas Kotkis.

The Marlatt laidotuvių namai ir koplyčia

The J. B. MARLATT
Funeral Home, Ltd.

615 Main Street East
(East of Sanford)

Telefonas: 528-6303
HAMILTON, Ontario

Dalis Venecuelos Lietuvių Bendruomenės veikėjų. Iš kairės: Albina Rodriguez, pirm. Juozas Kukanauza, Aurelija Zalnieriūnaitė-Ross, kun. Antanas Perkumas, Aleksandra Vaisiūnienė, inž. Vladas Venckus; antroje eilėje: Henrikas Gavorskas, Juozas Menkelėnas, gyd. Vladas Gutauskas, Vladas Mažeika, Juozas Zavadskas, inž. Linas Mažeika, Petras Kriščiūnas, Julius Vaisiūnas

LAISKAS IŠ VENECUELOS

Lietuvių liūdėsio dienos

Vasario 16 dieną mirė mokytoja ir veikėja Regina Jarmolavičiūtė

ALEKSANDRA VAISIŪNIENĖ

Vasario 13 d. sunkiai susirgo Karako Lietuvių Bendruomenės veikėja mokytoja Regina Jarmolavičiūtė. Liūdėsio žinia apgaubė visą lietuvių koloniją, nes ji buvo visų mylima. Vietinis lietuviškai kalbantis jaunimas, turįs žinių apie Lietuvos praeitį, istoriją, dainas, šokius ir lietuvių kalbą, yra dėkingas tik jai, nes visi išaugo jos globoje.

Karake esame maža grupelė lietuvių, vienas kitą gerai pažįstame, dirbame drauge. Mums netekti vieno bendruomenės nario—lygu netekti vieno savo šeimos nario, esame lyg viena didelė šeima. Regina, pasirgusi tris dienas ligoninėje, vasario 16 d. iškeliavo nesugrįžtamai. Reginos mirimo diena sutapo su Vasario 16 minėjimo data. Tai pritiko jai labai, nes Regina buvo didelė patriotė, nenuilstamai rūpinosi visą gyvenimą lietuvių be ir dirbo Lietuvos išlaisvinimo darbu.

Regina gimė 1897 m. birželio 5 d. Kaune. 1915 m. mirė jos tėvelis, o po metų ir motina. Namuose paliko šeši mažamečiai našlaičiai. Regina, pati vyriausia, turėjo auginti ir mokyti mažus broliukus ir sesę. Tame laikotarpyje Lietuva dar nebuvo atgavusi savo nepriklausomybės, daugumas aplinkui kalbėjo lenkiškai, bet Regina visuomet diegė savo broliukams ir sesei mintį, kad jie yra lietuviai. Vokiečių okupacijos laikmetyje Regina mokytojavo lietuviškose mokyklose ir visus broliukus ir sesę įrašė į lietuvių mokinių eiles. Vėliau mokėsi Kaune. Įsisteigus lietuviškai miesto savivaldybei Kaune, tapo jos tarnautoja ir dirbo iki 1944 m. Popietėmis apie 5 metus dirbo Čekoslovakijos pasiuntinybėje vertėja.

Okupavus rusų kariuomenę Lietuvą ir išvezus Reginos sesers vyrą į Sibirą, pasiryžo su seserimi, dviem mažametėmis dukrytėmis, su visais kitais tūkstančiais lietuvių pasitraukti iš Lietuvos. Sesuo, dar prieš II D. karą kelerius metus gyveno Paryžiuje, kur jos vyras gilino studijas. Dėlto, mokėdama prancūzų kalbą, stengėsi vėl patekti į Prancūziją. Paryžiuje išgyveno 5 metus. Nelengvas buvo gyvenimas dviem moterim su dviem mažam broliukais. Gamino rankdarbius, siuvo vaikų drabužėlius ir parduodavo krautuvėse, tuo būdu uždirbdamos pragyvenimą sau ir dukrelėm.

Reginos gyvenimas mūsų kolonijoje neturėjo palyginimo. Mokydavo šeštadieniais lietuvių vaikus. Jei kurių tėvai dėl darbo negalėjo atvežti, pati juos

A.a. mokytoja REGINA JARMOLAVIČIŪTĖ, mirusi Venecueloje

London, Ontario

AUKA IŠ AUSTRALIJOS. Solistės I. Černienės mamytė Marijai Gližikienei mirus, p. Aglinską, gyv. Australijoje, vietoj gėlių atsiuntė 20 australiškų dolerių lituanistinė Londono mokykla, kurioje mokosi du I. ir D. Černių sūnūs — Juozukas ir Edukas. P. Aglinską turbūt žinojo, jog motutė labai sielojosi, kad jos vaikaičiai lankytų lituanistinę mokyklą ir išaugtų lietuviais. Londono lietuviai solistei, jos šeimai ir visiems artimiesiems reiškia nuosirdžiausią užuojautą. D. E.

Sault Ste. Marie, Ontario

NAUJOJI APYLINKĖS VALDYBA, pirmininkaujama R. Galinienės, sėkmingai pravedė rinkliavą Pasaulio Lietuvių Dienoms. Neužmirština, kad apylinkės valdybos ižde yra \$5000. Galima buvo dalį tos sumos skirti PLD ir tuo būdu išvengti nemažo vargo rinkėjams ir nepatogumų aukotojams.

VIETINIAME DIENRASTYJE "Sault Star" vasario 16 buvo įdėta didelė nuotrauka lietuvių, įteikiančių tautinių raštų juostą miestui burmistruvi. Būtų atrodę dar geriau, jei ši tautietė būtų apsirėmusi tautiniais drabužiais. Nuotraukoje būtų tikusi ir apylinkės valdybos narė Irena Slyžytė, pernai rudenį etninį grupių išrinkta "Folk Arts" karalaitė. Gaila, kad Vasario 16 proga nebuvo paskelbta Lietuvių Diena, kaip tai padarė estai savo nepriklausomybės šventės proga. Gražus buvo dalykas Lietuvos vėliavos pakėlimas, tik gaila, kad jame dalyvavo mažai lietuvių, nes ne visi apie tai žinojo. N. Kor.

Thunder Bay, Ont.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBES šešiasdešimtmetį paminėjom vasario 19 d. Ogdon School patalpose. Pirmininkė dr. E. Jasevičiūtė trumpai apžvelgė Lietuvos istoriją nuo XIII š. P. Giedraitis parodė vaizdą iš kelionės po dabartinę Lietuvą. Mūsų princesė Cathy McKinnon gražiai padainavo, palydima J. Leblanc su gitara. Ponios Stella McKinnon ir Bronė Bagdonienė paruošė bei visus vaicino sumuštinais, jų pačių iškeptais skaniais pyragais ir kava. Aukos Tautos Fondui rinko H. Poškus. Loterijos bilietus platino berniukai — Kriščiūnas ir Gimbutis. Visas minėjimas praėjo gana gražiai, tik visą programą teko atlikti anglų kalba.

MIRE a.a. ALBINAS ANDRIUSIS. Vasario 18 d. katedroje užvejonį Mišias atnašavo jos klebonas kun. Carrol. Laidotuvsė dalyvavo daug tautiečių. Jo geras draugas H. Poškus su Tomos buvo atvykę iš tolimos darbovietės.

LEONO DRUKTENIO UOŠE Sophia Kuznick mirė Kitcheneryje, Ont. Palaidota Thunder Bay Sv. Patriko kapinėse. Apeigas atliko lenkų par. klebonas kun. Stankevičius. Leonas su šeima buvo atvykęs į laidotuves. Velionė buvo 81 m. amžiaus. Ilgoje jos ligoje Leonas rūpestingai globojo.

J. CITAVICIUS, 82 metų amžiaus, kiek sustiprėjęs grįžo iš ligoninės. Linkime geros sveikatos. E. J.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Tel. 638-3171, 245-1617

Pasakoja grįžusieji iš Australijos

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

— Žinome, kad VI-toji tautinė stovykla, rengta Australijoje, buvo viena pagrindinių priežasčių, dėl kurios šimtinė S. Amerikos skautų-čių ryžosi taip toli keliauti. Ką galėtum apie tą stovyklą pasakyti?

Arūnas Kalinauskas: Ji buvo Gembrooke, Gilwellio parke, netoli Melbourne. Stovyklavo 13 dienų 207 skautai ir 209 skautės. Stovyklai vadovavo skautininkas H. Antanaitis. Ją globojo vyr. skautininkas dr. A. Mauragis. Adjutantu buvo jūr. ps. dr. R. Sarkis, pavaduotoja — ps. P. Pulenen ir s. V. Stasiliūnas. Iš JAV kaip garbės svečiai stovyklavo LSS vyriausieji vadovai: pirmios pirm. v.s. L. Mikulienė, seserijos vyr. skauti-

Melburne, Australijoje, gyvenantys lietuvių skautų vadovai JONAS ir BALYS STANKŪNAVICIAI pasaukė \$10,000, kad bent po \$100 su mažintu kėlonės išlaidas kiekvienam iš JAV ir Kanados atvykstantiems skautui-tei. Šioje nuotraukoje — vyr. v. j. b. B. STANKŪNAVICIUS, stovykloje eįs jūrų skautų pastovyklės viršininko pareigas, turėjo progą ir pats su svečiais susipažinti bei pabendrauti. Mūsų visų, o ypač JAV ir Kanados VI tautinės stovyklos dalyvių, padėka priklauso didžiadieniams ir duosnėms Australijos broliams Biliui ir Jonui Stankūnavičiams.

Pokalbis su aštuoniais skautais, dalyvavusiais tautinėje stovykloje

ninkė v.s. I. Kerelienė, brolijos vyr. skautininkas s. Miknaitis; matėm ir daugiau pažįstamų vadovų-vių iš JAV — v.s. kun. A. Saulaitį, SJ, "Skautų Aido" redaktorę v.s. S. Jelionienę, v.s. V. Bacevičių. Šiaip visa stovyklos vadovybė buvo sudaryta iš 27 Australijoje gyvenančių vadovų-vių.

Pirmą kartą Australijos skautai-tės stovyklavo drauge su vyriausiais LSS pareigūnais. Jų žodžiais, tai įspūdingas stovyklavimas. Stovyklos programa buvo taip sudaryta, kad atliktų daugiau laiko visų pabendravimui, susidraugavimui. Ir, atrodo, tai labai pavyko. Intensyvus keitimasis laiškais po stovyklos tapo patvirtina.

Turėjom susikaupimo dieną, atskiras seserijos ir brolijos dienas su specialiomis programomis. Kiekvieną vakarą per vėliavų nuleidimą turėjom trumpas iškilmes. Paradauom du kartus — vidurinį savaitgalį ir stovyklą uždarančią. Rikiavomės valstybėmis ir skautiškomis šakomis. Sveikino parlamento atstovas. Stovyklą aplankė australiečių, estų, latvių ir rusų skautai. Maistą gamino patys stovyklautojai skautiškų būdų, prižiūrint dviem vadovams. Išėjo 8 "Miško Aido" numeriai, kiekvienas 4 psl., spausdintų spausdintas, su nuotraukomis; daug juokų ir visokios informacijos apie stovyklinį gyvenimą. Išigijom stovyklos ženklelius, gaireles, siuntinėjom pašto atvirukus su specialiu Australijos pašto antspaudu.

Apskritai, stovykla buvo gera ir visiems paliko malonų prisiminimą. Kad ji buvo rengta Australijos kontinente, tai tik dėl noro daugiau pajudinti Australijos jaunimą, jį uždegti lietuviško skautavimo idėja. Ar tai pavyko — tegu atsako patys australiečiai.

— Ką galėtumėt papasakoti apie Australijos miestus, kuriuos teko lankyti?

Simonas Namikas: Sydnėjus yra didžiausias Australijos miestas. Platesnis už Torontą,

bet gyventojų mažiau. Turi daug gražių maudymosi vietų. Bangos — 7 pėdų. Labai įdomūs operos rūmai. Lietuviškoje "Palangos" paroduotuvė papiegta kaina nusipirkau suvenyrų. Buvo gaila palikti labai gerus globėjus p.p. Ladygas ir gražų miestą, kur daug keliauom.

Raimundas Turūta: Melburnas daugiau amerikietiškos įvaizdos miestas. Tai Viktorijos pramonės centras. Lietuvių gyvena apie 2000. Lietuvių Namuose labai gražiai buvom priimti. Lankėm netoli esantį avių ūkį. Įspūdingas botanikos sodas. Apžiūrėjom kapitono Cook muzėjinį namą ir kitus žymesnius pastatus bei gražius parkus. Sutikom čia ir N. Metus.

Aras Gvildys: Kanbera — Australijos sostinė. Tai naujasis miestas pasauelyje, įkurtas 1913 m. Miestas panašus į Vašingtoną su parlamento rūmais, paminklais, muzėjais. Įdomus yra "War Memorial" su specialiu langu, pro kurį 11 mėn. 11 dieną ir 11 val. šviečia saulė, primindama I D. karo pabaigą. Nedideli, bet labai gražūs Lietuvių Namai, kur mus priėmė ir gerai maitino.

Martynas Tarvydas: Teko lankyti gimines ir pamatyti gražų vakarų Australijos Perth

Tautinėje skautų stovykloje Australijoje — rikiuojasi paradi pagal kraštus

Būkite sąžiningi nedarbo pašalpos atveju

Nedarbo drauda gelbsti žmonėms, kurie, praradę vieną darbą, ieško kito. Tai gera programa, duodanti naudą jums ir Kanadai. Stenkimės, kad ši programa tokia ir išsilaikytų.

Iš jūsų tikimės tik vieno dalyko — sąžiningumo.

Trumpai:

Jūs turite būti sąžiningais, jeigu norite, kad nedarbo draudos programa ir toliau būtų ramstis tiems, kuriems ji yra reikalinga. Tie, kurie ją piktnaudžiauja, galiausiai tik patys sau kenkia.

Neužmirškite vieno dalyko: jeigu neteisingai naudojotės nedarbo draudos pašalpa, nusikalstate įstatymams. Iš tų, kuriuos mes patraukiame atsakomybėn dėl nusikaltimų įstatymams, 85% būna nubausti.

Mes stengiamės būti jums teisingi

Nedarbo draudos įstaigų pareiga yra išmokėti

jums priklausančius pašalpos pinigų. Mes stengiamės tai atlikti greitai, mandagiai ir, kiek tai sąlygos leidžia, teisingai.

Bet žmonės, kurie gauna nedarbo draudos pašalpą, neturėtų mūsų apgaudinėti. Būkite sąžiningi ir praneškite mums, jeigu jūs, turėdami darbą, gaunate ir nedarbo draudos pašalpą.

Ką bedarytumėte, nebandykite reikalauti pinigų, kurie jums nepriklauso.

The Unemployment Insurance Commission and the Department of Manpower and Immigration have become the Canada Employment and Immigration Commission. For a time, you'll still see our local offices identified as Unemployment Insurance offices or Canada Manpower Centres. When they're together in one location, they'll be called Canada Employment Centres.

Canada's Unemployment Insurance Program

Dirbame su žmonėmis, kurie nori dirbti

Employment and Immigration Canada
Bud Cullen, Minister

Emploi et Immigration Canada
Bud Cullen, Ministre

“Esame tauta, kuri atsisako mirti”

BALYS GAIDŽIŪNAS

Siuo atveju "Grandinėle" patraukliai atstovavo visiems lietuviams. Lygiai taip pat ji atstovauja visiems lietuviams, kada ji įeina į sceną saviems ar kitataučiams pasirodyti. Mes ta, tariaime, kad tai šoka mūsų vaikai, o kitataučiai sako, kad tai šoka lietuviai. Ir kai tautinius šokus atlieka išskirtinai gerai, tada ir vieni, ir kiti vienodai džiaugiamės. O tokių scenoje pasirodymų "Grandinėle" per 25-ejus metus turėjo net 253. Kanadoje pasirodė 10 kartų: Ilamillone, Toronte, St. Catharines, Londone, Montrealyje, ir kad išvežti vaikai saugiai nuvažiuotų ir saugiai namo grįžtų. Gera! dar, kad tuo rūpinasi tėvai ir iš šalies į talką ateina rėmėjai. Ir pačių šokėjų aukos negalima užmiršti. Kai jų draugai, turėdami daugiau laiko, visokių jaunatviškų gerų ir nelabai gerų išmonių prasimano, jie turi būti susidrausmė. Pasirodymų metu jiems skirtą pareigą turi taip atlikti, kad lietuviu varda būtų augštin keliamas, o kitataučiams dar ir primintų, kad neužmirštų mūsų senos ir savitą tautinę kultūrą sukūrusios tautos.

permiukų. "Gradinėlėi", nuo pat įsisteigimo, vadovauja tautinių šokių specialistas Liudas Sagys. Jis tautinių šokių pagrindus gavo 1938 m. Pedagoginiame Institute. Pirmoji mokytoja buvo Bronė Lapšienė, toliau M. Baronaitė - Grėbliūnienė ir eilė kitų.

I "Gradinėlės" sudėty įeina ir 7 asmenų specialus orkestras. Jam vadovauja Jonas Pažemis. Visus administracinius reikalus tvarko Aleksandra Sagienė, iš profesijos taip pat mokytoja, tautinių šokių vadovavimui pasirašiusi.

"Gradinėlė" dirba pastoviai ir kietai. Jaunesniųjų grupė kas savaitę repetuoja po 2 valandas. Vyresniųjų grupė repetuoja du kartus į savaitę po 3½ valandas. O reikalui esant, kai skubiai turi paruošti specialią programą, repeticijų valandas dar pailgė-

lietuvai reikta užtenka gėrimo dolerių. Oficiali kelionės sąmata — \$65.000. Daļi sudės šokėjui tėvai, mokėdami pusę kelionės bilieto. Kitą pusę dengs pati „Grandinėlė“, kuri dabar, be koncertų, ruošia Klevelando lietuviams pietus, vykdo vartotų drabužių išpardavimus, telkia rėmėjus. Tai bus vargo pinigai, bet labai reikalingi dideliam užsimojimui. Jie nori tautinio šokių dižiausmą nuvežti savo tautiečiams, įsikūrusiems už jais tikstančių mylių. Taip pat jie nori užmegzti ryšius, kad pasikiau laisškai keliautų iš vienos vandenyno pusės į kitą, kad juose būtų daug širdies virpėjimų, ilgesio valandų, naujo susitikimo planavimo.

Kurie norësitate vienu ar kitu reikalu su "Grandinėle" susirišti, naudokitės šiuo adresu: "Grandinėle", 1620 Curry Dr., Lyndhurst, Ohio 44124, USA.

(Atkelta iš 3-čio psl.)

Estu atstovas **H. Raudsepp** pateikis 3 pasiūlymus: 1. praeiti kaimu kontrolei iki galutinio infliacijos sustabdymo, 2. pradeti kontroliuoti perdaug isigalejusias darbininku unijas, 3. ivesti privaloma karine tarnyba Kanadoje, nes samdyta kariuomenė negali sudaryti viso krašto pilnos gynybos jėgos. Didzioji Kanados jaunu vyru dalis nera ruosiami savo krašto gynybai nei techniskai, nei dvasiskai. Privaloma tarnyba sumažintu bedarbiu skaičiu, stiprintu laisvų kraštu gynybos

Diskusijų pabaigoje dar buvo pateikti keli klausimai iš publikos. Bendrą apžvalgą padarė provincinio parlamento narys J. Bradley. Jo manymu, tai labai svarios diskusijos. G. Parent Kanados vyriausybės vardu įteikė PT org-jos pirmininkui aukso raidėm išrašytą žmogaus teisių deklaraciją.

Pilna salė žmonių viską sekė dideliu susidomėjimu. **Kor.**

200; A. Augustinavičienė, V. Aušrotas, A. Bajorinas, S. O. Baneliak, M. Barškeitis, M. A. Basalykas, K. Batūra, Beržas, J. Budrys, J. Bukšaitis, M. Bušinskas, A. Ciplijauskas, J. Dambrauskas, kun. Pr. Gaida, J. R. Geidukytės, M. Girčienė, Z. S. Girdauskas, A. Grybas, V. Gumauskas, J. Ignatavičius, Pr. Jankauskas, Alg. Juzikonis, J. O. Kirvaitis, Liepa, D. K. Manglicai, A. Marcis, A. M. Mazlavckas, V. Melynkas, Alg. Mikalauskas, P. Misevičius, V. K. Naševičius, K. Ūto, Ūrsulė Palulius, J. Palsys, J. Petraitis, J. V. Plečiavičius, J. Poška, Pr. Prancišius, E. Radvaičiūtė, S. Ruksa, Vincas Rutkauskas, A. Sagevičius, G. A. Sakas, A. Saulis, P. B. Serepinai, Alida Simanavičius, B. J. Sriubiskis, T. B. Stauliai, A. Statulevičienė, P. Stauskas, K. Stirbys, S. Šalkauskas, Vl. Šaltmairs, E. Slekys, J. Šturma, E. Šveigždienė, M. V. Tamulaitis, S. Senkus, V. M. Simanavičius, F. V. Skrinškas, V. O. Škukauskas, A. Sprainaitis, O. Spurgaitis, S. Stankevičius, A. Stankus, V. Stirbienė, J. Stravinskas, Stulgys, M. J. Sturdney, A. E. Sudikai, H. Sukauskas, J. J. Sarūnas, A. Sergaliai, P. Sernas, A. L. Seškus, J. E. Šileikis, A. Šimkevičienė, M. Svelnytė, Juoz. Tamulionis, V. Taseckas, B. Trukanauskas, K. Tuba, A. R. Ulbos, N. J. Uogintai, Vaičičiai, D. Vaičiūnas, B. Vaišnoras, V. V. Valaicius, V. Valickis, R. Z., J. E. Zablionis, M. Zablionis, J. Zakas, A. Zarembaitė, D. Zulonienė, B. B. Žekas, B. K. Žutautai, D. Žutautas.

\$8: E. Valeška; \$7: A. Jakimavičius, O. T. Krasauskas, P. Žibūnas.

\$5: K. Abramaitis, Adomaitis, Vl. Ališauskas, Pr. Alšėnas, S. J. Andruliai, V. Anyšienė, Bacevičius, J. Bacevičius, Jul. Bakšys, K. B. Balys, B. Baranauškas, A. B. Beresne-

Organizacijos — institucijos — vienetai

\$300: Prišķēlimu parapijos ban-
kas; \$180: North Sylva Co. Ltd.;
\$50: L. K. Kūreju-Savanorių S-gos
Kar. Juozapavičiaus Toronto sky-
rius, Lietuvių Namų Vyru būrelis,
Mazosios Lietuvos Moterų Dr-ja,
"Time Press Litho Limited"; \$25:
KLK. Moterų Dr-jos Lietuvos Kan-
kinių parapijos skyrius, Tėvai pranci-
šiškai; \$5: N. Pr. Marijos sesers.

Brampton, Ont.
\$25: J. Gudelis.

Brantford, Ont.
\$20: A. Kriksčiūnas.

vusių draugų. Jis yra studijavęs Vilniuje, o dabar gyvena Kaune. Prašome atsileipti per Benių Kašinską, 770 Bailey Rd., W. Henrietta, N.Y., 14586, USA. Tel. 1-716-334-9416.

Pajieškujimas

Antanas Jauniškis ieško savo buvusių draugų. Jis yra studijavęs Vilniuje, o dabar gyvena Kaune. Prašome atsiliepti per Benių Kašinską, 770 Bailey Rd., W. Henrietta, N.Y., 14586, USA. Tel. 1-716-334-9416.

Kiekvienas kanadietis, turėjęs pajamų 1977 metais daugiau negu neapmokestinamos atskaitos ir asmeninės nuolaidos, privalo įteikti užpildytą formą "T 1 Individual Income Tax" iki 1978 m. balandžio 30 dienos. Jeigu jos dar negavote paštu, galite pasiimti vietinėje pašto įstaigoje arba rajoninėje mokesčių įstaigoje.

Pajamų mokesčių formoje įrašoma vardas bei pavardė, sužymimos pajamos iš visų šaltinių, atimamos nustatytos atskaitos bei nuolaidos ir pagaliau apskaičiuojami mokesčiai. Mokesčių forma šiais metais buvo supaprastinta, kad jūsų uždavinys būtų kiek galint lengvesnis. Jums pagelbėti prie mokesčių formos yra pridėtas vadovas — „Income Tax Guide“, kuriame rasite visą reikalingą pagalbą.

Svarbu užpildyti mokesčių formą tiksliai ir tinkamai. Visų pirma neužmirškite sužymėti visas savo pajamas — ne tik tas kurias įrašytos jūsų darbdavio išduotuose lapeliuose T4, bet ir visas kitas, kurias gavote metų laikotarpyje; pavyzdžiui, pajamas už patarnavimus, nors ir nebūtų išduotas T4 lapelis, arbatpinigius, pinigines dovanas, investicijų pajamas iš visų šaltinių,

iskaitant palūkanas uz skolas draugams bei giminēms, nuomos pajamas ir visus gautus šēimos išlaikymo priedus.

Ką galima atskaityti? Pavyzdžiui, jei išlaikote ką nors Kanadoje (arba už Kanados ribų, jeigu jie yra atitinkami šeimos nariai), galite prašyti asmeninės nuolaidos. Jeigu jūs išlaikomasias asmuo gyvena už Kanados ribų, privalote užpildyti formą (T1E-NR), kurią galite gauti rašytinai pajamų mokesčių įstaigoje. Ją prisekite prie mokesčių formos drauge su reikalingais pakvitavimais.

Jei norite būti tikras, kad jūsų forma yra tinkamai užpildyta, rūpestingai laikykites vadovo. Patikrinkite kartą ir kitą savo apskaičiavimus. Pridėkite visus pakvitavimus, lapelius ir išsiųskite nevelčiau kaip 1978 metų balandžio 30 diena 12 valanda nakties.

	Revenue Canada Taxation Hon. Joseph P. Guay Ministre	Revenu Canada Impôt L'hon. Joseph P. Guay Ministre
---	--	--

**Revenue Canada
Taxation**

**Hon. Joseph P. Guay
Minister**

Revenu Canada
Impôt

L'hon. Joseph P. Guay
Ministre

Filosofijos kilmė ir prasmė

Naujas prof. Antano Maceinos veikalas filosofiniais klausimais

DR. P. CELIESIUS

Lietuvos Vytauto Didžiojo Universiteto Filosofijos fakulteto profesorius ir filosofas Stasio Salkauskio mokinys Antanas Maceina, kuriam šiemet sausio 27 dieną sukako 70 metų, pasižymi taip pat kaip filosofas. Jis studijavo lietuvių ir vokiečių literatūrą, filosofiją ir pedagogiką.

Dar būdamas Lietuvoje, savo straipsniais ir veikalais A. Maceina pasižymėjo kaip pedagogikos filosofas. Jis parašė veikalus „Tautinis auklėjimas“, „Ugdymo veiksmas“, „Pedagogikos istorija I“ ir daug straipsnių „LKM Akademijos Suvažiavimo Darbuose“, „Lietuvos Mokykloje“, „Tiesos Kelyje“ ir „Židinyje“.

Salia pedagoginių klausimų, A. Maceina sielojosi taip pat socialinėmis problemomis. Šioje srityje jis parašė du žymius veikalus: „Socialinis teisingumas“ ir „Buržuazijos žlugimas“.

Tačiau pagrindinė A. Maceinos sritis yra filosofinės problemos, ypač religijos filosofija. Imdamas pagrindan įvairius religinius klausimus, jis sukūrė dešimt veikalų, būtent: „Didysis inkvizitorius“, „Jobo drama“, „Saulės giesmė“, „Niekšybės paslaptis“, „Didžioji Padėjė“, „Dievo Avinėlis“, „Bažnyčia ir pasaulis“, „Didieji dabarties klausimai“, „Krikščionybė pasauliui“, „Religijos filosofija I“. Be to, vokiečių kalba yra išleistas jo veikalas „So-wietische Ethik“ ir lietuvių kalba pats naujasis grynai filosofijos kūrinys „Filosofijos kilmė ir prasmė“. Visus čia minėtus 12 veikalų A. Maceina parašė pasitraukęs užsienin nuo 1944 iki 1977 m. Vien tik minėtieji veikalai byloja apie A. Maceiną kaip didį mūsų tautos filosofą ir kūrėją.

Kadangi, išskyrus pastarąjį, kiti veikalai yra mūsų spaudoje, jų minėti ar kritiškai vertinti, todėl šioje apybraidoje skaidysime tiksliai veikalą „Filosofijos kilmė ir prasmė“.

Įžangoje autorius kelia iš viso filosofijos kaip tokios klausimą. Kiekviena kita pažinimo sritis nagrinėja tik savo objektą, bet neatsigriežia į save. Tik filosofija apmąsto pati save ir svarsto, kas ji yra. Pačiu filosofavimu ji kildina savo esmę. „Filosofija yra tai, ką ji taria, kad ji tai yra“ — sako A. Maceina (7). Jeigu kiti mokslai nori žinoti, kas jie yra, jie „turi pereiti į filosofijos matmenį kaip jo paties savimonės atskleidimą“ (t.p.). Nėra fizikos mokslo fizikos, „užtat yra fizikos mokslo filosofija, nes jei fizika galėtų tarti „aš esu fizika“, ji būtų ne fizika, o filosofija, lygiai kaip beždžionė, galėdama tarti „aš esu beždžionė“, būtų ne beždžionė, o žmogus“ (t.p.). Filosofijos uždavinys tad yra pažinti būtybių esmę ir eiti prie būties klausimo. „Filosofinis pažinimas prasideda būties klausimu“ — taip išreiškia A. Maceina filosofijos uždavinį (28).

1. Filosofijos kilmė

Po įžangoje svarstyto filosofijos abejingumo ir to abejingumo nugalėjimo A. Maceina pirmoje veikalo dalyje kelia filosofijos kilmės klausimą, būtent: kada filosofija prasidėjo? Daug kas mano, kad bent Europoje filosofija prasidėjusi Graikijoje VI š. prieš Kristų pirmaisiais filosofais — Parmenidu, Anaksimenu, Anaksimandru, Pitagoru, Demokritu ir perėjusi į klasiikinę filosofiją, kuria Sokratas, Platonas, Aristotelis ir kitų. A. Maceina neigia istorinį filosofijos atsiradimą. Ji kilusi ne Graikijoje ir ne iš hinduizmo ar konfucizmo Azijoje, bet iš pačios žmogaus prigimties. „Nėra buvę istorinio tarpsnio be filosofijos, kaip nėra buvę istorinio tarpsnio be mąstymo“ (mintijimo, P. C., 39). Anot A. Schopenhauerio, „filosofuoja moterys, vaikai ir nekultūringi žmonės, ir tai ne retomis progomis, bet nuolat“ (cit. pas A. M. 38). Pirminį žmonių filosofiją glūdi patarlėse, įprastiniuose posakiuose, vyraujančiuose įsitikinimuose, politinėse pažiūrose, o ypač istorijos pradžioje mituose. „Be abejo, — pastebi A. Maceina, — pradinė filosofija galėjo būti labai paprastė, kaip ir pradinis menas ar pradinė religija yra buvę paprasti. Tačiau kaip pirmoji dainelė prie snūdžiančio kūdikio buvo menas, kaip pirmasis atodūsis Dievop buvo religija, taip

ir pirmasis gyvenimo bei mirties klausimas buvo filosofija“ (39).

Primityvusis žmogus savo būvio problemas sprendė, kurdamas mitus. Mitai nėra istoriniai įvykiai. Jie yra vaizdinė idėja norimai tiesai išreikšti. „Mitas laikosi ne savo asmeniniu įvaizdžiu, o savyje slepiama bendrine idėja“ (44). Išsivysčiusi filosofija mitų nenutraukė, o tik juos pratęsė ir išvystė turtingesėmis lytimis. „Filosofija atbaidia mitą, — sako A. Maceina (45).

Keldamas išsivysčiusios filosofijos kilmės klausimą, A. Maceina nurodo į mintijančio žmogaus pagrindinius pergyvenimus, iš kurių filosofija kyla. Jis sako: „Kiekvienos filosofijos pagrinduose glūdi vienas kuris pagrindinis pergyvenimas, iš kurio filosofija ir kyla“ (107). Aristotelis, pavyzdžiui, kildina filosofiją iš nuostabos, kaip būtybės būna ir veikia. Augustinas žavisi pačiu žmogumi kaip būtybe, sakdamas: „Kas gi esu, mano Dieve? Kokios prigimties aš esu?“ (cit. A. M. 62).

Prancūzų filosofas Descartas filosofijos ištaką regi abejonėje, kylančioje dėl galimos klaidos ar būtybių klastos. Tiesos mastas esąs ne objektyviai pasaulyje, bet sąmonėje, nes, anot A. Maceinos, „sąmonė yra akivaizdi pati sau“ (85). „Abejoju, taigi esu; mąstau, taigi esu“ — perteikia Maceina Descarto teiginius (85). Taigi, mąstymo ar abejojimo akivaizdžybė reiškia buvimą akivaizdžybę.

Iš visų pagrindinių pergyvenimų A. Maceina pabrėžia labiausiai kančios pergyvenimą, iš kurios kildina filosofinį mąstymą. Tuo klausimu jis parašė vertingą studiją „Jobo drama“. Kančia žmogų paliečia iki jo sielos gelmių. Ji nėra teorinis svarstymas, bet žmogaus būsenas. „Filosofija, — sako A. Maceina, — kyla iš kančios ne problemos, bet būsenos prasmė“ (95). Kančia akivaizdžiai byloja apie žmogaus būvio dūžtamumą. Gamtinis blogis žmogui išgyvenamas kančios pavidalu. „Kančia yra subjektyvinis blogio patyrimas“ (108). Tai aiškiai liudija Biblijoje pateiktas Jobo atvejais. „Jobo atvejis yra pats vaizdingiausias paminklas, kad kančia — šalia nuostabos ir abejonės — yra autentiškas filosofavimo šaltinis“ (95).

Visi minėtieji filosofijos kilmės šaltiniai iš esmės yra lygūs. Jie skiriasi tik istoriškai, nes vienu metu yra vienas daugiau pabrėžiamas, kitu metu — kitas. „Esminės pirmenybės neturi jokios filosofijos pavidalas. Todėl kančios filosofijos pirmenybė mūsų dienomis yra tik istorinė, ne esminė“ (111). Be to, yra ir kitų žmogaus būvio ypatingų būsenų, būtent, jėga, meilė, mirtis, iš kurių, kaip ypatinčių šaltinių, teka filosofinis galvojimas arba mąstymas bei filosofija.

2. Filosofijos esmė

Antroje veikalo „Filosofijos kilmė ir prasmė“ dalyje A. Maceina svarsto filosofijos ir mokslo skirtumą. Jis pabrėžia, kad filosofija nėra mokslas. Ir tai įrodo tiek objektu, tiek metodu, tiek išdava, tiek siekiu krypties atžvilgiu.

Filosofijai rūpi spręsti būtybių esmę, o mokslui — daiktų apraškas. Filosofija klausia „kas yra“, o mokslas — „kaip yra“. „Kol mąstymas pasilieka esmės plotmėje, vadinasi, kol jis klausia „kas yra“, tol jis yra filosofija, ir tol nėra mokslas. Mokslas kyla tik tada, kai mąstymas visiškai sąmoningai nusigrįžta nuo „kas“ ir atsigrįžta į „kaip“: svarbu ne tai, kas yra judėjimas savyje, bet tai, kaip jis vyksta pasaulyje“ (131). Todėl

pabrėžia A. Maceina: „Pereiti iš filosofijos į mokslą reiškia pereiti iš esmės mąstymo į apraškos mąstymą“ (t.p.).

Skiriasi filosofija nuo mokslo ir metodo atžvilgiu. Mokslui rūpi daiktus tirti, tikrinti ir išdava išreikšti arba dėsniais, arba matematinėmis formulėmis, o filosofijai rūpi būtybes ne tirti, bet jas interpretuoti, žvelgiant į jų visumą. „Filosofija visados yra interpretacija“ (172). Todėl mokslinis pažinimas kyla iš tyrimo išdava, o filosofinis — iš sielos gelmių arba, anot A. Maceinos, „filosofinis pažinimas išauga iš paties filosofuojančio“ (151). Moksliniame tyrime nėra svarbu kas tiria, o yra svarbus pats daiktas, kuris tiriamas. Todėl mokslas nėra asmeninis, o filosofija yra visada asmeninė. Kiekvieno mąstančio filosofija yra jo žvilgsnis į būtybes. Mokslas tyrėjas yra tik stebėtojas ir daikto aprašykis registruotojas, o filosofas yra įžvelgtos sistemos kūrėjas. Todėl „mokslas galioja visiems“ (146), o „filosofinė tiesa byloja būtybės žmogaus jai teikiamu apmatu“ (206).

Kiekvienas mąstytojas turi savo požiūrį į aplinką ir į būtybes apskritai. Pagal tą požiūrį sukuriami ir filosofinė sistema. Todėl kiekvienas filosofas turi savo filosofiją, kuri saisto būtinai tik jos autoriui. Tiriant daiktus, atrastas jų dėsnius yra tik vienas visiems. Jis nepriklauso nuo mokslininko, nes pastarasis jo nesukūrė, o tik atrado. Tuo tarpu filosofijoje, interpretuojant būtybes, žmogus ne atranda, o sukuria savąjį būtybės būvimo aiškinimą. Todėl sakoma, kad mokslas atrastais dėsnių yra tik vienas, o būtybės interpretacijų yra tiek, kiek yra į ją žvelgiančių filosofų. Kiekvieno filosofo turimą į būtybę žvilgsnį A. Maceina vadina „vidurkiu“. „Interpretacija yra kūrinių visumos nukrypimas į mūsų jam teikiama vidurkį ir jo daiktų sutelkimas aplinkui šį vidurkį“ (177). Pagal šį būtybę teikiama vidurkį atitinkamai kuriasi ir filosofija. Todėl anot Jasperso: „Filosofinis mąstymas privalo kiekvieną kartą būti pradinis“ (cit. A. M. 150). Aiškiau tariant, kiek yra filosofų, tiek atitinkamai yra ir filosofijų.

Tačiau nereikia manyti, kad filosofas gali sauvaliauti ir filosofuoti ar kurti būtybės interpretaciją, visai nesiremdamas būtybine tiesa. Kiekviena būtybės interpretacija yra atvira. Ją galime įžvelgti daugelį tiesų: vienas mąstytojas vieną, kitas kitą ir t.t. Filosofijų gausybė yra pagrįsta įžvalga arba „regėjimo kampų“ daugybe. Todėl A. Maceina ir teigia: „Tos ar kitos interpretacijos galimybė tilpti kūrinių temos atvirtybėje ir sudaro objektyvų jos pagrindą bei apsaugą nuo sauvalios“ (182).

Baigiant atskleisti filosofijos esmę, turime būtinai pabrėžti būtybės kūriniškumą, kuris A. Maceinos filosofiniame mąstyme yra raktas į būtį.

(Bus daugiau)

Atsiųsta paminėti

David Fainhaus, LITHUANIANS IN MULTI-ETHNIC CHICAGO UNTIL WORLD WAR II. Lithuanian Library Press, Inc., and Loyola University Press, Chicago, Ill. 1977, p. 230. Kaina \$20. Tai didelio, albuminio formato leidinys, labai dailiai apspausdintas Morkūno spaustuvių. Gaunamas: Lithuanian Library Press, Inc., 5620 South Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636, USA.

MITTEILUNGEN AUS BALTI-SCHEN LEBEN Nr. 3 (99), September 1977. Leidėjas „Baltische Gesellschaft in Deutschland“. Baltiečių žurnalukas, pasirodantis keturis kartus per metus. Gaunamas pas šios draugijos sekr. Adam Gruenbaum, 8000 Muenchen, Lesingstr. 5, W. Germany.

STASYS MOTOZAS, pagarsėjęs savo drožiniais, š.m. vasario 4 d. atšventęs 80 metų sukaktį Šv. Jadvygos prieglaudoje, Vechto mieste, V. Vokietijoje

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

DAIL. ELENOS KEPALAITES skulptūrų ir piešinių paroda, trukianti iki kovo 16 d., buvo atidaryta Phoenix galerijoje, 30 West 57th St., Niujorko Manhattane. Vasario 8 d. dail. E. Kepalaitė ištiko nelaimę — išlupusi iš požeminio traukinio, paslydo ir grūdama susilaužė kairiosios rankos riešą.

AMERIKOS LIETUVIŲ BIBLIOTEKOS leidykla Čikagoje laimėjo mecenatų kun. dr. Juozo Prunskio parpinatą \$1000 premiją už savo leidinius — „Palikę tėviškės namus“, „Pensilvanijos angliakasių Lietuva“, „Lithuanians in Multi-Ethnic Chicago Until World War II“. Premiją paskyrė vertintojų komisija: Vladas Butėnas, Povilas Kaupas, Bronius Kviklys, dr. Juozas Meškauskas ir Stasė Semėnienė. Mecenatų kun. dr. J. Prunskio pagėdavimu premija buvo numatyta lietuviškai leidyklai, kuri savo krikščioniškoji dviasio leidžiamomis knygomis įspūdingai pasitarnauja Lietuvos ir lietuvių tautos reikalams.

PENSILVANIJOS MOKSLO AKADEMIJAI 1978-80 m. vadovauja seselė Gabrielė Maze-Mazelauskaitė, išrinkta pirmininke 1977 m. suvažiavime. Ji yra gimusi Čikagoje Bridgeporte 1906 m., lankiusi Sv. Jurgio parapijos mokyklą. Nazaret Sv. Seimo vienuolijon įsijungė 1920 m., o 1922 m. su kitom šešiom lietuvių išteigė lietuvišką seselių pranciškonų vienuoliją Pitsburge, vadovavo Sv. Kazimiero parapijos gimnazijai, išgaudama pilną lietuvių kalbos kurso užskaitą universitetams. Pitsburgo universitetė studijavo biologiją ir matematiką, 1934 m. gaudama bakalauratą, 1947 m. magistrų laipsnį, 1956 m. — filosofijos doktoratą. Susilaukusi plataus pripažinimo, 1961 m. Amerikos gamtos mokslų mokytojų suvažiavimu parinko 100 geriausių paskaitininkų iš katalikiškų, viešųjų bei kitokių mokyklų. 1971-76 m. seselė Gabrielė vadovavo Pensilvanijos Jaunių Mokslo Akademijai ir buvo Pensilvanijos Mokslo Akademijos vicepirmininke. Visoms viešosioms Pensilvanijos valstybės mokykloms dabar yra išsiuntinėjamos jos atvaizdai su įrašais: „Kas sako, kad moteris negali būti mokslininkė?“ Čikagoje gimusi lietuvių yra pirmoji moteris, susilaukusi tokio augšto pripažinimo — išrinkta Pensilvanijos Mokslo Akademijos pirmininke.

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ FONDAS 1974 m. Vasario 16 praga iš vėlonies Povilo Alekso buvo gavęs \$1000 premiją, kuri turėjo būti paskirta šio krašto lietuviui ar lietuvi, už akademinį lituanistinės temos darbą moksliniam laipsniui. Į tu metų balandžio 12 d. priimtas premijos taisyklės buvo įtrauktos tik disertacijos augštesniam moksliniam laipsniui arba išleista mokslinio pobūdžio studija. Neatsiradus kandidatų, taisyklės teko pakeisti 1977 m. kovo 12 d. Premija nutarta skirti už darbą betkuriam moksliniam laipsniui ar už išleista studiją. Vertintojų komisija sudarė: pirm. Albertas Zubras — AL Fondo narys, prof. Algis Kabaila ir prof. Vytautas Daniela. Premijai buvo gauti tik du lituanistiniai darbai — Aldonas Juškaitis ir Jono Meiliūno, už kuriuos jiedu gavo bakalaurų laipsnius. A. Juškaitės darbas „Lithuanian Literature and Information Sources in Libraries in Australia“ („Lietuvių literatūra ir informacijos šaltiniai Australijos bibliotekose“) jos buvo įteiktas Melburno technologijos instituto humanitarinių ir socialinių mokslų skyriui. Už jį jai duotas bibliotekininkystės bakalauratas. Vėliau šią jos studiją išleido Prahrano kolegija. J. Meiliūnas bakalauratą gavo iš Monasho universiteto antropologijos ir sociologijos fakulteto už savo darbą „Contrasting Social Science Paradigms in Studying Immigrants. A Lithuanian Case Study“ („Kontrastingi socialinio mokslo pavyzdžiai imigrantų gyvenime. Lietuvių atvejis“). Šią savo studiją J. Meiliūnas dabar pelčia toliau magistro laipsniui. Vertintojų komisija nutarė premiją, padalintą į dvi dalis po \$500, paskirti A. Juškaitei ir J. Meiliūnui.

LIETUVIŲ MOTERŲ FEDERACIJOS Čikagos klubas savo susirinkimą sausio 29 d. skyrė rašytojai P. Oriantaitės kūrybinės 50 metų sukakties proga. Paskaitą apie jos gyvenimą ir kūrinius skaitė Pedagoginio Lituanistikos Instituto lektorė E. Songinienė, plačiai paliesdama istorinį romaną „Erelis kuorai“, kuris esąs vertas literatūrinės premijos. Ištraukas iš P. Oriantaitės raštų skaitė PL Instituto studentės L. Dudenaitė ir R. Žygaitė.

SYDNEJAUS LIETUVIŲ KLUBE savišveiklinis teatras „Atžala“ sausio 29 d. vėl suvaizdino Ksenijos Dauguvietės — Snūktienės režisuotą M. Heneckeno ir B. Kolje komediją „Pirmas skambutis“, kurios premjerą įvyko prieš Kalėdas. Spektaklį šį kartą stebėjo Lietuvos dramos teatro veteranė Elena Zalinkevičaitė-Petrusienė, viešnia iš Vilniaus. Australijos lietuvių savaitrašio „Mūsų Pastogė“ teigimu, ji buvusi sužavėta, nes nesitikėjusi tokio augšto lygio iš mėgėjų aktorių.

MENO DARBUOTOJŲ ROMUOSE vilniečiai paminėjo šimtąsias poeto Oskaro Milašiaus gimimo metines. Lietuvos Teatro Draugijos meninio žodžio sekcijos nariai skaitė jo eilėraščius, lietuvių kalbon išverstus A. Siugždenį ir A. Zukauską, ištraukas iš A. Vaičiulio vertos misterijos „Miguelis Manara“ ir „Lemuelio išpažintį“. Vakaro programą režisavo S. Nosevičiūtė, muziką sukūrė A. Martinaitis.

SIAULIŲ DRAMOS TEATRE latvio Hario Gulbio pjesė „Vytureliai“ pastatė rež. Regina Steponavičiūtė. Į vieną spektaklį atlikti pagrindinio Motinos vaidmens buvo atvykę žymioji aktorė Velta Line iš Rygos. Tą dieną „Vytureliai“ buvo vaidinami dviem kalbom — lietuvių ir latvių. Viešnia iš Rygos sveikino šiauliečius aktorės V. Venckutė ir E. Danilevičiūtė, taip pat paruošusios Motinos vaidmenį. Jos jį atliko lietuvių kalba Rygos dramos teatre.

SU SIMFONINIŲ VILNIAUS FILHARMONIJOS orkestru koncertavo du jaunieji menininkai — pianistė Mūza Rubackytė ir violončelistas Robertas Urba, studijas gilinantis Maskvos P. Čaikovskio konservatorijoje. Orkestrui dirigavo Jaltos filharmonijos simfoninio orkestro dirigentas Alvydas Sulcys. M. Rubackytė buvo pasirinkusi S. Prokopjevo „Trečiąjį koncertą“, R. Urba — P. Čaikovskio „Variacijas roko koto tema“. Koncerte taipgi buvo atlikta ir S. Rachmaninovo „Trečioji simfonija“ orkestrui. M. Rubackytė yra laimėjusi III premiją penktajame sąjunginiame pianistų konkurse, I vietą — tarprespublikiniame jaunųjų atlikėjų konkurse Taline. Studijas yra pradėjusi Vilniaus M. K. Ciurlionio mokykloje, jas tęsusi Vilniaus konservatorijoje pas prof. J. Karnavičių. Šiuo metu ji lanko V kursą P. Čaikovskio konservatorijoje ir ruošiasi tarptautiniam P. Čaikovskio konkursui. R. Urba penktajame sąjunginiame violončelistų konkurse Vilniuje susilaukė specialios premijos už geriausią vieno kūrinio atlikimą.

VINCO KUZMICKO APYBRAIŽĄ „Kazys Binkis“ išleido „Šviesa“ Kaune. Knyga, skirta vidurinių mokyklų moksleiviams, labai impulsyvu ir gyva K. Binkio charakteristika, išskleidžia jo kūrybą, amžinųjų atsiminimų, kritikos bei literatūros mokslo darbus. Jaunystėje K. Binkis dėl savo nepastovumo neubaižė nė vienos mokyklos, net ir studijų Berlyno universitete, bet mūsų literatūroje paliko ryškius pėdsakus, praskrisdamas tarsi meteoras. V. Kuzmickas atkreipia skaitytojo dėmesį ir į pastovius K. Binkio bruožus — jo humaniškumą, jautrumą kitiems, domesį kaimui. Plačiau paliečiamas keturėjų poezija, poemėles vaikams ir humoristinės poemos. Patikslinama, kad eiliuota pasaka „Atsikyrėlis Antanėlis“ nėra originali, nes sekama vokiečių vaikų literatūros knygoje „Tingusis meškaukas Tedis“. Autorius V. Kuzmickas yra istoriografas literatas, megstantis remtis konkrečiais faktais, rašytojo gyvenimo aplinkybėmis.

DVYLIAK KONCERTŲ Airijos sostinėje Dubline surengė grupė Lietuvos menininkų — Vilniaus operos lyrinis sopranas Irena Milkevičiūtė, J. Svedo kūrinius grojės birbynininkas Antanas Smolksas, Vilniaus konservatorijos dėstytojas Valento Leimonto vadovaujamas kanklių ir birbynių kvartetas. Sol. I. Milkevičiūtė, 1976 m. baigusi Vilniaus konservatoriją, pernykščiame M. Glinkos vardo jaunųjų dainininkų konkurse Tashkente buvo pripažinta geriausia dainininke. Lietuva dabar jau turi penkis šio konkurso laureatus — V. Daunorą, G. Kaukaitę, R. Maciūtę, A. Stasiūnaitę ir I. Milkevičiūtę. Pastaroji Vilniaus operos teatre atlieka pagrindinio soprano vaidmenį G. Verdi „Triaviatos“ ope-rose. Didelių vilčių ateičiai teikia jos labai gražaus tembro, plataus diapazono balsas. Studijas Vilniaus konservatorijoje ji buvo pradėjusi kaip kanklininkė ir tik vėliau pedagogų buvo nukreipta į dainavimą. Lietuvos menininkų koncertą transliavo Airijos televizija, o Dublins jiems suteikė savo garbės piliečių vardus. Lietuvos menininkai, žinoma, buvo pristatyti kaip Sov. Sąjungos žmonės.

SIAULIŲ IR KLAIPĖDOS DRAMOS TEATRAI pasikeitė gastrolemis. Klaipėdiečiai į Sialius buvo atsiųsę J. Marcinkevičiaus „Mažvydą“, L. Pirandello „Henriką IV“, A. Sergejevo „Tuopoms žydint“, vaikams skirtą K. Kubilinsko „Molio Motiejuką“. Šiauliečiai Klaipėdoje suvaizdino P. Vaičiūno komediją „Prisikėlimas“, švedo A. Strinbergo pjesę „Freken Julija“, amerikiečio W. Saroyano „Žmogiskąją komediją“. Jauniesiems žiūrovams buvo paruoštas spektaklis „Vaikų dienos“.

LIETUVOS ARCHITEKTŲ SĄJUNGOS valdyba vasario 13 d. posėdyje aptarė dvi artėjančias suak-tis — L. Stokos-Gucevičiaus 225-tąjį ir architektę V. Dubeneckę 90-tąjį gimimo metinių. Minėjimas surengti sudarytas organizacinis komitetas, vadovaujamas architekto V. Čekanausko. V. Kst.

Žymieji Kanados lietuvių menininkai, atlikę duetinį koncertą Toronte. Iš kairės: akomp. St. Gailevičius, sol. G. Capkauskienė, sol. R. Strimaitis. Šiuo metu rengiasi naujiems koncertams

Nuotr. V. Bubelio

Narūnės atsiminimai

PR. NAUJOKAITIS

Vyresniosios kartos (gim. 1895 m. geg. 17 d.) visuomenės veikėja ir žurnalistė **Janina Markevičiūtė - Narutavičienė - Pakšienė** — Narūnė nuo 1956 m. pradėjo reikštis ir kaip grožinės literatūros kūrėja (pasaka „Gintarėlė“, išleista lietuvių, ispanų, anglų ir vokiečių kalbomis).

Autorė 1913-17 m. yra studijavusi Petrapilyje agronomijos mokslus, paskiau Vilniuje ir Kaune dirbusi žemės ūkio ministerijoje, redagavusi ūkinę spaudą, pasireiškusi kaip žurnalistė, iniciatyvos turinti organizatorė ir visuomenės veikėja. Į grožinę literatūrą ji atėjo jau senyvo amžiaus. Jos literatūrinėje kraičio skrynioje yra net 18 knygų. Dauguma tų leidinių yra skirti vaikams ir jaunimui. Be minėtos „Gintarėlės“, J. Narūnė (toks jos literatūrinis slapyvardis) yra išleidusi eilėraščių rinkinius „Jaunieji daigeliai“ (1958, II laida 1960), „Gintaro takais“ (eilės, atskleidžiančios Lietuvos vaizdus), „Kalendorėlis“ (eilės ir iliustracijos apie 12 mėnesių). Eiliuotos pasakos — pasakojimai: „Birutės rytas“, „Mūsų žvirblis“, „Rūtėlės aityvas“, „Linėliai“ (apie Lietuvos linus). Neiiliuotos pasakos „Snaigų karalaitė“, „Miško viešnia“. Knygėlės dažniausiai išleidžia savo lėšomis, pasirūpina gausiomis iliustracijomis (V. Stančikaitė, S. Sodeikienė, V. Aleksandravičius). Tačiau knygelėse pasigendama sklandaus stiliaus, literatūrinio sakinio, kalbos grožio, kartais net taisyklingumo.

J. Narūnė rašo ir suaugusiems. Savo mirusiam vyrui prof. K. Pakščiui atminti ji yra išleidusi eilėraščių rinkinį „Sutemos“. Atsiminimus apie rašytojus — G. Petkevičaitę, B. Sruogą, J. Savickį ir J. Švaitą — Balčiūną — yra paskelbusi knygoje „Trys ir viena“. Pačios autorės autobiografinių atsiminimų turime dvi knygas: „Vaikystė“ ir 1977 m. pabaigoje išleista „Jaunystė“.

Apie tą pastarąją čia ir bus tarti keli vertinimo žodžiai. Knyga turi kelis skyrius. Pirmajame skyriuje kalbama apie autorės mokslo dienas Panevėžio mergaičių gimnazijoje — dar prieš I D. karą. Čia prabėgusios šiek tiek pasakojama apie mokytojus, mokslo drauges, gyvenimą mokiniamis samdomuose kambariuose, apie atostogas, svečiamumą pas tėvų draugus, užkliudomas ir slaptas lietuviškas veikimas, mokinių patriotinis lavinimosi būrelis. Gana platus yra studijų Petrapilyje skyrius. Čia autorė pasakoja apie agronomijos kursus, apie susitikimus su medikais ir Petrapilio universiteto studentais, apie valgyklas, bendrabučius, slaptus susirinkimus, meninius lietuvių parengimus, ypač apie iškilnesnius lietuvių dainininkus, pianistus, dailininkus (K. Petrauskas, A. Kutkus, V. Grigaitienė, J. Vaičiūnas, J. Tallat-Kelpša, P. Rimša, J. Zikaras, J. Zilevičius ir kt.). Platokai vaizduojami karo atbalsiai Rusijos sostinėje ir rusiškoje bei lietuviškoje visuomenėje. Iš visuomenės veikėjų plačiau sustojama ties dr. V.

Lietuvaite vienuolė pranciškonė **GABRIELĖ MAZE - MAZELAUSKAITĖ**, pasižymėjusi JAV moksliname gyvenime. Pastaruoju metu ji išrinkta Pensilvanijos Mokslo Akademijos pirmininke dvejų metų laikotarpiui. Gimusi JAV-se 1906 m. Mokėsi lietuvių ir amerikiečių mokyklose. 1956 m. gavo filosofijos (biologijos-matematikos) daktarės laipsnį

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS I NAMUS

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Tel. 532-3400
M6H 1A8

AKTYVAI — virš 14 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10-3	term. indėlius 1 metų 8¼%
Antradieniais 10-3	pensijų ir namų s-tas 8½%
Trečiadieniais uždaryta	taupomąsias s-tas 7%
Ketvirtadieniais 10-8	depozitų-čekių s-tas 6%
Penktadieniais 10-8	DUODA PASKOLAS:
Šeštadieniais 9-1	asmenines 9½%
Sekmdieniais 9.30-1	nekiln. turto 9¼%
	investacines 10%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmdieniais —
9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Parduodama "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaides. Nemokamas čekių ir sąskaitų potarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave. telefonas 536-5936

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

DUFFERIN RADIO AND TV SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, Hi-Fi ir radijo aparatai. • Parduodamos lempos
ir baterijos. • Priėmimo specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

AR TURITE SUNKUMŲ SUPRASTI KĄ REIKIA GYVYBĖS DRAUDA?

KLAUSKITE MANE APIE: pajamų mokesčių atskaitas • pensijų planus • RRSP • registruotą pensijų planą • invalidumo pajamas • nuosavybės draudimą • šeimos apsaugą • studentų draudimo fondus mokslui eiti

THE CITADEL LIFE

365 Evans Ave. (arti Kipling), suite 104
Juozas Eimis Ramas Namai: 766-5857 • Raštinė: 255-5514

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario Telefonas 535-1258

• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

A & B ELECTRIC CO.

įveda elektrą į pramonės, prekybos pastatus ir gyvenamuosius namus
ALBINAS ARTICKONIS GINTAS ARTICKONIS
Miesto leidimas E-1079 Skambinti (collect)
Nemokamas įkainojimas Tel. 1-936-4612

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu vartotus automobilius.

24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.) FILTOS BROS

Toronto, Ont., M6R 1V5 Telefonai 533-8451, 533-8452

Simons TELEVISION

Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS
2385 Dundas St. W., Toronto Tel. 532-8772
Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio.

Nuomojam, taisom, parduodam televizijas, "stereo" aparatus, lietuviškas plokšteles ir suvenyrus.

PROGRESS REAL ESTATE LTD. REALTOR

1072 Bloor St. W.
Perkant ar parduodant nekilnojimą nuosavybę visada
Jums sąžiningai patarnaus: A. Bliūdžius

Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukiti kairėn
prie pirmųjų žviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen
gatve tiesiog į garažą.• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaninius pataisymus. •
Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

SPORTAS

PLS Žaidynių medaliai slidininkams

Slidininkai PLS Žaidynių varžybas pradėjo pirmieji. Vasario 25-26 d.d. Moonstone Ski Resorte įvyko baltiečių kalnų ir lygumų slidinėjimo pirmenybės, kurios buvo sujungtos su PLS Žaidynių varžybomis. Vasario 25 d. buvo prarastos kalnų slidinėjimo varžybos — slalomas ir didysis slalomas. Po dviejų nusileidimų kiekvienoje rungtyje paaiškėjo ir atskirų klasių nugalėtojai bei pirmieji PLSZ medalių laimėtojai. Kalnų slidinėjimo pasekmės:

Slalomas
Vyrų — 1. R. Gudelis, V, 60,2 sek., 2. M. Tarvydas, V, 60,2 sek., 3. R. Sungaila, A, 60,3 sek., 4. R. Veitas, G, 62,7 sek.
Moterys — 1. R. Veitaitė, G, 63,9 sek., 2. D. Izbičkaitė, G, 69,7 sek., 3. J. Paukštienė, A, 75,3 sek.
Veteranai — 1. H. Lapas, V, 64,5 sek., 2. H. Paukštys, A, 90,0 sek., 3. L. Stasiūnas, V.
Jauniai — L. Stripinis, V, 54,3 sek., 2. P. Kijauskas, 2, 60,2 sek., 3. V. Veitas, G, 61,3 sek.

Didysis slalomas
Vyrų — 1. R. Gudelis 56,7 sek., 2. R. Veitas, G, 57,1 sek., 3. R. Sungaila 57,8 sek.
Moterys — 1. R. Veitaitė 61,9 sek., 2. D. Izbičkaitė 66,6 sek., 3. V. Kijauskaitė, 2, 70,7 sek.
Veteranai — 1. H. Lapas 62,6 sek., 2. L. Stasiūnas 65,3 sek.
Jauniai — 1. L. Stripinis 52,0 sek., 2. P. Paukštys, A, 55,3 sek., 3. P. Kijauskas 58,0 sek.

Sekandį dieną įvyko lygumų slidinėjimo varžybos. Dalyvių čia buvo mažiau. Gausesnė buvo vyrų klasė, o dvylikos metų Klevelando Žaibo Vidai Kijauskaitė, neatsiradus daugiau jos klasės dalyvių teko lenktyniauti jaunučių klasėje. Čia 2,5 mylios nuotolį ji įveikė per 21:21,0

SPORTAS LIETUVOJE

Tarptautinėse plaukimo varžybose Prancūzijoje dalyvavo dvi Lietuvos atstovės — vilnietė Lina Kačiūšytė ir kaunietė Rūta Jankauskaitė, įtrauktos į Sovietų Sąjungos rinktinę. L. Kačiūšytė, 100 m krūtine nuplaukusi per 1 min. 13,6 sek. ir 200 m per 2 min. 36 sek., išsikovojo IV vietą. Ji taipgi pagerino Lietuvos moterų bei merginų rekordus šiose rungtyse, priklausančius šiaurietei V. Penkauskaitė. Pirmą vietą laimėjo danė S. Nilson. R. Jankauskaitė 200 m delfinu nuplaukė per 2 min. 22 sek., 100 m — per 1 min. 7,3 sek., taip pat pagerindama Lietuvos moterų ir merginų rekordus.

Augstųjų žemės ūkio mokyklų džiudo pirmenybėse Novosibirske lietuviams atstovavo Lietuvos žemės ūkio akademijos studentai. Čempionu pusvaidiniame svorėje tapo V. Majauskas, o sunkiasvoris R. Pocius laimėjo III vietą. Palyginti neblogai kovojo ir V. Jakimavičius, vidutiniame svorėje užėmęs V vietą.

Gausių žiūrų susilaukė baigminės automobilių lenktynės Utenos hipodrome. Nuobodžiauti jiems neteko, nes buvo staigūs posūkių, įvažiavimų į pusnis ir net susidūrimų. Lenktyniautojai buvo susikrėtę į grupes pagal automobilių variklių pajėgumą. Aukso medalius laimėjo: I grupėje — vilnietis I. Charitopula, II — kaunietis R. Buivydas, III — kaunietis R. Bilevičius. Komandinėse miestų varžybose stipriausi buvo kauniečiai, antrąją vietą palikę vilniečiai, trečioje — klaipėdiečiai.

Lietuvos lengvosios atletikos pirmenybėse Vilniuje pagerinti trys uždūrų patalpų rekordai. Šiaurietė N. Kvietkauskaitė 60 m su kliūtimis nubėgė per 8,5 sek., o sekančiame bėgime šį pasiekta rekordą ji pagerino iki 8,4 sek. Kiti du rekordininkai — vilniečiai A. Antipovas 3.000 m bėgime (7 min. 55 sek.) ir V. Visockis 60 m bėgime su kliūtimis (6,5 sek.). Jaunių suoliu į augštį rekordą — 2 m 12 cm pakartojo šiaurietis V. Januškevičius. Šioje vyrų rungtyje neblogą 2 m 15 cm rezultata pasiekė šiaurietis V. Kučkovas.

Geriausius Lietuvos stalo tenisininkus išryškino pirmųjų metų dešimtukų žaidynės. Moterų kovojų Kaune, vyrų — Vilniuje. Į pirmuosius penketukus pateko: moterų grupėje — 1. L. Mataitytė, 2. D. Bartkevičiūtė, 3. R. Garkauskaitė, 4. N. Baronaitė, 5. D. Tomkevičiūtė, vyrų grupėje — 1. E. Zakarianas, 2. M. Krejeris, 3. Z. Rusakevičius, 4. M. Duškesas, 5. B. Jurkaitis. Vilčių ateičiai teikia jaunių — D. Bartkevičiūtė ir Z. Rusakevičius iškilimas. Odesoje įvykusiose Sovietų Sąjungos stalo teniso pirmenybėse Lietuvos atstovai pasirodė silpnokai. "Žalgirio" vyrų užėmė V vietą, žalgirietės — X. Bendroje komandinėje įskaitoje "Žalgirius" teko VI vieta. "Darbo rezervų" moterų rinktinė, kurią sudarė kaunietės A. Stankienė, R. Garkauskaitė ir N. Sabulytė, taip pat atsidūrė tik VI vietoje. Individualiose kovose vilnietis M. Krejeris buvo penktas, kaunietė A. Stankienė — devinta. Vyrų dvejetė sidabro medalį laimėjo kaunietis E. Zakarianas su jerevaniečiu B. Burnazianu. Mėšiamame dvejetė kauniečiai A. Stankienė ir E. Zakarianas užėmė IV vietą. Po šių pirmenybių kandidatais į Sovietų Sąjungos stalo teniso rinktinę, kuri dalyvaus Europos pirmenybėse, pakviesti M. Krejeris ir E. Zakarianas.

Lygumų lenktynių pasekmės:
Vyrų 10 km — 1. R. Kalinauskas, A, 55,51 sek., 2. A. Bražukus, A, 60,15 sek., 3. P. Vitas, V, 61,49 sek., 4. R. Narbutas, 67, 58 sek., 5. R. Smelininkas, A, 69,58 sek.

Jaunių 5 km — 1. T. Kijauskas, 2, 29,27 sek., 2. P. Kijauskas, 2.

Pirmųjų trijų vietų laimėtojas medaliai bus įteikti Toronto PLSZ metu.

Kalnų slidinėjime taip pat buvo atrinkti geriausi lietuvių ir baltiečių slidininkai. Geriausių lietuvių slidininku buvo pripažintas jaunas Vyčio narys Linas Stripinis. Jo stilis ir pasekmės buvo pranašesnės ne tik lietuvių, bet ir baltiečių tarpe. Bostono Grandies Reda Veitaitė buvo pripažinta geriausia slidininkė ne tik lietuvių, bet ir baltiečių. Kalnų slidinėjime taip pat įvyko ir komandinės lietuvių varžybos. Laimėtojai vietomis pasiskirstė: 1. Toronto Vytis 66,6 2. Bostono Grandis 52,8, 3. Toronto Aušra 45,8, 4. Klevelando Žaibas 19,0.

Šiose varžybose dalyvavo 40 lietuvių slidininkų iš minėtų klubų. Pasigesta slidininkų iš Detroito, kurie visuomet dalyvavo metinėse pirmenybėse. Taip pat truko Toronto Vyčio slidininkų — Vidos Stripinytės, Loyd ir Onos Ališauskų, kurie būtų pakeitę daug pasekmių. Šias bendras baltiečių ir lietuvių varžybas tvarkė SALFASS slidinėjimo vadovas Mečys Empakeris su nemažu būriu taktininku iš Toronto sporto klubų. Pirmuosius PLSZ medalių laimėtojus sveikino ir dovanas įteikė SALFASS pirm. Pr. Bernekas.

Baltiečių ir lietuvių slidinėjimo varžybų rengėjai dėkoja p. Stanaičiui (Moonstone savininkams), leidusiems nemokamai pasinaudoti visais lenktyniavimo įrengimais. A. S.

VYČIO ŽINIOS

Pirmieji vytičiai PLSZ medaliai. Vasario 25-26 d.d. Moonstone Ski Resorte buvo prarastos S. Amerikos baltiečių kalnų ir lygumų slidinėjimo pirmenybės. Jose buvo nustatyti ir PLSZ laimėtojai. Dalyvavo nemažai vytičių, kurie laimėjo pirmuosius medalius. R. Gudelis vyrų klasėje laimėjo 2 aukso medalius ir M. Tarvydas 1 sidabro. Veteranų klasėje H. Lapas laimėjo 2 aukso, L. Stasiūnas 1 sidabro ir 1 bronzos. Jaunių klasėje L. Stripinis laimėjo 2 aukso medalius. Be to, jis buvo pripažintas iškiliausiu lietuvių slidininku. P. Vitas lygumų slidinėjime laimėjo bronzos medalį.

Visuoatiniame klubo susirinkime vasario 26 d. Toronto L. Namuose, išlaikyti tikslai klubo valdybos, reviz. komisijos ir sporto sekcijų pranešimai. Kovo 19 d. šaukiamas antrasis susirinkimas klubo valdybai rinkti L. Namuose. 1.30 v.p.p. Visi kviečiami būtinai dalyvauti.

Jauniai B(16) vasario 25 d. žaidė draugiškas rungtynes su to paties ūgio Hamiltono Kovo krepšininiais. Po aplygės kovos rungtynės laimėjo vytičiai 80:74 (37:31). Keli Kovo krepšininiai pasižymėjo ypatingai taikliais metimais. Vytičiai, paskatinti gero J. Karpio ir E. Augaitis žaidimo, atlaikė spaudimą ir laimėjo rungtynes. Žaidė Kove — G. Saunoris 2, A. Liškauskas 23, A. Juodelė 18, D. Verbickas 11, Šiūlys 6, A. Dūdnois 4, Stanaitis 10; Vytyje — J. Karpis 27, P. Bubelis 2, E. Augaitis 15, V. Grabauskas 6, R. Karpis 2, P. Tutlys 8, A. Kišonas 6, A. Slapšys 10, A. Balsys 4, R. Juška. Kovo 15 d. Toronto numatytos atsigriebimo rungtynės.

Ruošiasi PLS Žaidynėms. Jaunių B komanda numato stropiai ruošis artėjančioms PLS Žaidynėms. A. Stankus pakviestas komandos treneriu. J. Karpis yra naujasis komandos vadovas. Komanda numato pagyventi treniruotes ir yra pasiryžusi savo įgesius suorganizuoti savo klasės kvietinį krepšinio turnyrą.

Mūsų rėmėjams — J. Balsiui, K. V. Balsiui, V. Balsienei, K. Lukošiui, J. Usvaltui, A. Baniliui, V. O. Radzevičiui, S. Ignatavičiui, T. Stanuliui, J. Budriui, H. Sukauskui, S. Griziekui ir S. Kuzmui nuoširdžiai dėkojame.

Jauniai D(12) žaidė antrąsias krepšinio rungtynes su Martin Grove mokykla. Ir šias rungtynes laimėjo vytičiai 14:12 pasekme. Žaidė: R. Stanulis 4, R. Marcinkevičius 6, E. Stanulis 2, P. Karpis 2, Daukša, Pr. Kapas. A. S.

Vitas Gerulaitis pralaimėjo. Björn Borg, pirmasis 1977 m. pasaulio teniso žaidėjas, po ilgos pertraukos vėl varžėsi Svedijoje Göteborg "Skan-dinavijos taurės" teniso turnyre. Borg laimėjo įtemptą kovą ir \$20.000 pasekme 6:4, 1:6, 6:3. V. Gerulaitis 8 m. sausio ir vasario mėn. laimėjo \$92.494 ir pasaulyje yra trečiuoju J. B.

Patikslinimas
PLS Žaidynių lauko teniso varžybų aprašyme "T2" 9 nr., kalbant apie varžybų programą, įsibrovė klaida. Turi būti: "vyrų A ir B vienetai, moterų A ir B vienetai, jaunių A, B, C ir D vienetai; vyrų dvejetai; moterų dvejetai; mišrūs dvejetai". A. S.

• Į žemę neatsirėmęs, dangaus nepasiekė; į dangų neatsirėmęs, žemės nepajudins! — A. RAMONAS.

Ateitininkų žinios

Klevelando mergaičių ansamblis "Nerija" yra pakviestas atlikti meninę programą ateitininkų šventėje gegužės 6, šeštadienį. Šventę rengia ateitininkų tėvų komitetas. Ji apims šeštadienį ir sekmadienį.

Ateitininkų stovykla Wasagoje bus liepos 23 — rugpjūčio 5 d.d. Bus priimami stovyklautojai nuo 7 iki 18 metų. Visa stovykla bus paskirstyta į dvi dalis su atskira programa ir atskira vadovybe.

Būkime optimistai, nes "žmogiškoji" didybė galima visais laikais! Pačia kasdienybė privalome paversti žygiu į amžinybę, pačius kasdieninius rūpesčius spręsti visa krikščioniška atsakomybe. Reikia, kad ir pati mūsų kasdienybė liudytų ne žmogiškąją menkystę, o žmogiškąją didybę. Žmogiškoji didybė yra galima visais laikais ir visose aplinkybėse (dr. J. Girnius, "Idealas ir laikas", 235 psl.).

Skautų veikla

• Kovo 5 d. visose Prisikėlimo salėse buvo žmonių spūstis prie skautiškų Kaziuko mugės paviljonų, tėvų komitetų valgykloje ir vyr. skautių svetainėje. Mugę atidarė Kanados rajono vadas v.s. K. Batūra. Po to vienetai žygiavo į pamaldas, kur prisiminta Tikinčiosios Lietuvos Diena ir jaunimo globėjas sv. Kazimieras. Premijuoti įdomiausi paviljonų — jūrų skautių, jūr. skautų ir Mindaugo dr-ės. "Satrijos" ir "Rambyno" tūntai dėkoja Tėvams pranciškonams už patalpą, gausiems svečiams už atsilankymą, tardami iki pasimatymo.

• Užjaučiame buv. vyr. skautininką v.s. fil. Petrą Molį, Lietuvis mirus broliai.
• Gegužės 26-29 d.d. Čikagoje šaukiamas vyr. skautių, gintarių, skautų-vyčių ir budžių sąskrydis. Rengėjų laukia dalyvių iš visų Kanados vietovių.

• Paroda "Kovojanti Lietuva" bus Londone, Ont., balandžio 2, Atvelykio sekmadienį.
• Kaziuko mugės metu "Skautų Aidui" paremti suaukota \$450. Tai tradicija tapusi rinkliava, pradėta s. B. Abromaitienės.

• Kovo 7 d. skautininkų sueigoje pas senėjusį S. M. Kalinauskienę s. B. Mažeikienę kalbėjo apie Lietuvos disidentus. Be to, buvo padiskutuotos aktualios — prašoma skautininkų pagalba LS seserijos vadovų suvažiavimui, kuris šaukiamas balandžio 8-9 d.d. Toronte. Registrui pas vaideiv s. L. Gviliene.
• Sveikiname "Rambyno" tūntininką s. Vyt. Turūtą ir sesę Turūtienę kovo 14 d. švenčiančius 25 m. veddybino gyvenimo sukaktį.

• LS brolių vyr. skautininkas s. S. Miknaitis bendrališkyje VI tautinės stovyklos Australijoje dalyviams pasidžiaugė pasisekusia išvyka ir stovykla ir tarp kitko raso: "Ypatingai pagirtinos vadovų pastangos Toronte, sudarant sąlygas skn. Stepo Kairio muzikinio vieneto atstovams nuvykti į Australiją. Šie atstovai labai gerai pasirodė, atlikdami programą talentų vakaruose ar stovykloje". Č. S.

MONTREALIJE

(Atkelta iš 10-to psl.)

pažišta ir vyresniuosius, ir senesnius, nes yra išbuvęs Brazilijoje 6 metus senųjų emigrantų kolonijoje). Po pokalbio — kava ir asmeniniai pašnekesiai. Kviečiamas visas Montrealio lietuvių jaunimas. P. A.

"Baltijos" stovyklavietės žemės nuosavybei įsigijimui padarytas dar vienas žingsnis: išmatuotas sklypas, oficialiai išskirtas iš bendros miškų departamento žybos, užregistruotas St. Donat apylinkės savivaldybėje. Šis žemės plotas, kur jau dabar yra stovyklavietės pastatai, turės 29 akurus. "Baltijos" žinioje yra ir du sklypai prie Sylvere ežero. "Baltijos" stovyklavietės teisinis savininkas yra Kanados Lietuvių Bendruomenės Montrealio apylinkė. Sekantis darbas yra pats nuopirkimas. Šiam reikalui tvarkyti yra prašytas notaras Juozas Bernotas. Per paskutinius dejuos metus stovyklavietės nuosavybės įsigijimui jau yra surinkta keletas tūkstančių dolerių. Lėšų telkimo apyskaita bus paskelbta spaudoje. Stovyklavietės vadovybė dėkoja visiems aukojusiems ir tikisi, kad su visų Montrealio lietuvių parama galės užbaigti vieną pagrindinių reikalų įsigyti žemę kaip pilną nuosavybę. P. Adamonis

Metinis "Lito" susirinkimas bus 1978 m. balandžio 8, šeštadienį, 4 v. p.p., Sv. Kazimiero parapijos salėje, 3426 Parthenais St., Montreal. Registracija prasidės pusę valandos anksčiau. Po susirinkimo — vakarienė.

"Lito" valdyboje savo kadenciją šiemet užbaigė Domas Jurkus ir Romas Išganaitis, kredito komisijoje — Justas Kibirkštis ir revizijos komisijoje — Bronius Niedvaras. Pagal statutą, jie gali būti kandidatais per rinkimui. Revizijos komisijoje, nebaigęs savo kadencijos, pasitraukė Jonas Maskoliūnas. Jo kadencijai užbaigti vieneriems metams bus renkamas antras revizijos komisijos narys.

Kandidatų pasiūlymai į "Lito" valdybą bei komisijas turi būti padaryti raštu bent dvejus pilnateisius unijos narių ir įteikti sekretoriui iki susirinkimo atidarymo. Prie siūlymo turi būti pridėtas ratikas kandidato sutikimas būti renkamu. Kandidatams siūlyti formos gaunamos abiejose "Lito" skyriuose. Kor.

AL GARBENS

REAL ESTATE LTD.

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

Telefonai: 536-2738 ir 536-2664

1611 BLOOR ST. WEST

PACIFIC-BLOOR, atskiras plytų namas, trijų augštų; pilnai modernizuotas, dvi prausyklos, privatus įvažiavimas. Netoli Bloor ir High parko.

BLOOR-SHAVER, mūrinis vienaauštis, 3 miegamųjų su prijungtu garažu. Užbaigtas rūšys (baras). 50 pėdų priekis. Sklypas su vaismedžiais. Greitas perėmimas.

ALHAMBRA — ARTI LIETUVIŲ NAMŲ, atskiras plytų namas, 14 kambarių; 5 kambariai pirmame augšte, plius 4 butai nuomoti, geros pajamos, geras butas savininkui, garažas. Įmokėti apie \$25.000.

BLOOR — RUNNYMEDE, gražus — modernus dvibutis su užbaigtu rūsiu, didelis sklypas 100' x 150'; du nauji garažai, privatus įėjimas į rūšį, labai tinka gydytojo kabinetui. Kaina — per \$200.000.

SKUBIAI REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

VAKARAIŠ SKAMBINKITE I NAMUS

S. Jokubaitis
537-2869A. Garbenis
489-1543

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
8¼% už 1 m. term. dep.	9½% už asm. paskolas
8½% už pensijų ir namų planą	7% už taupymo s-tas
7% už taupymo s-tas	9¼% už mortgičius
6% už čekių s-tas (dep.)	
7½% speciali taup. sąsk.	

AKTYVAI virš 19 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydys, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų potarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ontario L5H 1G4

Louis Tempore — oficialus skulptorius —

Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kopų paminklų akmenis ir skulptūras darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume ne-skubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

KAZLAUSKAS

##

Čikagos lietuvių horizonte

VLADAS RAMOJUS

"GYVATARAS" ČIKAGOJE

"Iš Kanados plieno miesto, nuo augstų Niagaros krioklio slaitų lietuvišką tautinį šokį atvežė jums dovanų..." Šiais žodžiais pranešė ja I. Jokūbaitė pristatė gausiai susirinkusiems Čikagos ir apylinkių lietuviams Hamiltono tautinių šokių grupę "Gyvatara" pirmojo pilno koncerto Čikagoje progą. Koncertas įvyko vasario 25 d. vakare Jaunimo Centro salėje. "Gyvatara" i Čikagą pakvietė musikiški tautinių šokių grupė "Grandis", o balandžio mėnesį "Grandis" vyks į Hamiltoną.

"Gyvatara" vadovė G. Breichmanienė ir jos pavaduotoja I. Jokūbaitė i Čikagą atvežė 30 šokių. Jie visi tautinius šokius puoselėja jau daug metų, yra gerai išteniruoti, su pasirodymais apkeliauja beveik visą laisvąjį pasaulį. Todėl į juos, kaip ir Klevelando "Grandinėles" šokėjus, tenka žvelgti kaip į profesionalus ir kartu reprezentantus.

Čikagos scenoje "Gyvatara" šokėjai pasuko 19 šokių. Antros programos dalies pradžioje sol. A. Pakalniskytė padainavo kelias dainas. Iš pirmoje dalyje atlikę 9 šokių išsiskyrė lyriškoji Aušrelė, taip pat Gyvatara, Blezdingėlė, Landytinis. Antroji ir pati gražiausioji šokių dalis sudarė tam tikrą bendrą ciklą, kurio viršūnė buvo pasiekta Astuonytyje, Saduteje ir kituose šokiuose. Aplamai, Čikagos publika, kurios didžiąją dalį sudarė jaunimas, kiekvieną šokį pasitikėjo dideliu ir nuosirdžiomis ovacijomis. Įspūdinga buvo 2 valandas užtrukusio koncerto pabaiga, kai visi šokėjai gražiai su bėgo į sceną ir jų viduryje pasirodė vadovė G. Breichmanienė, jos pavaduotoja I. Jokūbaitė, sol. A. Pakalniskytė ir akordeonistas K. Deksnas, akordeoną į rankas paėmęs būdamas 14 m. amžiaus ir per paskutinius 10 metų nuolat grops reprezentacinei "Gyvatara" grupei.

A. PAKALNISKYTĖ NEBE TA

Atvirai kalbant ir išreikšiant daugumos nuomonę, sol. Anita Pakalniskytė šiame pasirodyme jau nebebuvo ta, kurią Čikagoje girdėjome pirmajame jos koncerte. Ją kiek kankino balso vibracija ir dėlto sunku buvo suprasti lietuviškus žodžius. Vienas mano kaimynų išsireiškė, kad lenkų sol. S. Wiciką lengviau suprasti, negu A. Pakalniskytę. Tai teigiant, vis dėlto reikia pastebėti, kad sol. A. Pakalniskytė yra "Gyvatara" grupės narė. Ji kartu su grupe šoko neviena šokį ir todėl pavargimas galėjo pakenkti balsui. Solistė gražiai pasielgė, viešai prisimindama amžinybės iškeliaujusį kompozitorių V. Jakubėną ir jo atminimui padainuodama vieną kompozitoriaus kūrinių. Po jos programos solistė vėl matė šokėjų būryje grakščiai šokant tautinius šokius. Solistė akompanavo muz. A. Jurgutis.

Aplamai, "Gyvatara" ir sol. A. Pakalniskytė koncertas Čikagoje paliko malonius įspūdžius. Koncertą sekė gen. Lietuvos konsulė Čikagoje J. Daužvardienė, ilgamečiai "Grandis" globėjai I. ir dr. L. Kriaučiūnai, apie 700 jaunos, gražios publikos.

VADOVĖS ŽODŽIAI

Jei Hamiltono nebūtų G. Breichmanienės, kažin ar būtų taip augstai iškilęs ir tiek metų išsilaikęs puikis "Gyvatara". Juk ji buvo

ir yra jo širdis. G. Breichmanienė taip pat yra nemažai laiko praleidusi ir Čikagoje. Ypač daug ji čia pasidarbavo būdama IV-tosios tautinių šokių šventės vyr. meno vadove. Todėl reporterio užklausa apie Čikagą, G. Breichmanienė pareiškė: "Daug širdies palikau Čikagoje, bet taip pat turiu ir daug gražių prisiminimų. Ir šį kartą mane žavėjo čikagiškos publikos parodytas šilumas". Kokie "Gyvatara" ateities planai? I tai vadovė atsakė, kad visas laisvas pasaulis, jų tarpe Australija ir V. Europa, jau apvažiuota, Kanada apsukta neviena kartą, taip kad nebėra ir vietų kur važiuoti. Vienintelė didesnė lietuvių kolonija, kur "Gyvatara" dar nėra pasirodęs, tai Los Angeles. Vadovė dar kartą pabrėžė, kad šis koncertas buvo pirmas pilnas "Gyvatara" pasirodymas mūsų mieste. Tikėjimės, kad nebus ir paskutinis, nes iš Čikagos gausūs lietuviai greit dar neišsiskirstys, o "Gyvatara" taip pat dar daug metų gyvuos — Hamiltono lietuvių kolonija augina susipratusių lietuvišką atžalą.

VAISĖS IR SOKIAI

Po programos "gyvataričiai" ir "grandiečiai" subėgo į apatinę salę, kur jiems buvo paruoštos vaisės ir grojo muzika. Vaisėms buvo pakviesta ir dalis svečių bei spaudos ir radio atstovai. Vaisės parėngė "Grandis" komitetas. Pavalgę jaunimas išsimaigino ir smarkiai šoko. Beje, rytojais diena lietuvių jėzuitų koplyčioje 10 v. Misiose kun. J. Borrevičius, SJ, pamokslas nuskambėjo liudnia gaida. Jis citavo Lietuvos pagrindinį leidimą "Aušrą", kurios pėna komplekta atskira knyga neseniai išleido akademine skautija. "Aušros" puslapiuose kaip tik pabrėžiama, kad lietuvių tauta, okupacijoje norėdama išsilaikyti gyva, turinti laikytis tautos tradicijų. Viena sena tautos tradicijų dalis — tai susilaukymas nuo šokių advento ir gavėnios metu.

APIE OPERĄ

Lietuvių operos pirm. V. Radžius, vasario 12 d. paslydęs prie savo namų, nusilaukė koją ir kuri laiką gulėjo Sv. Kryžiaus ligoninėje. Iš ten koordinavo operos administracinius reikalus. G. Verdi "Nabucco" operos spektaklis, kurios pagrindinė tema "laisvės, laisvės!", bus balandžio 1, 2 ir 8 d. I operos pastatymą įjungta iki 170 asmenų. Operą diriguos jaunasis muz. Alydas Vasaitis. Režisūros, tarpininkaujant sol. A. Vokietaičiui, pakviestas iš Niujorko miesto operos. Dekoracijos užsakytos Milane. Italijoje, ir jos bus atskraidintos lėktuvu. Tai atsiels perpus pigiau, negu jas vietoje gamintų dailininkas. Iki šiol jau pilnai išparduotas vienas spektaklis. Kadangi tarptautinėmis operomis visuomenė domisi, nėra abejonės, kad visi bilietai į tris spektaklius bus išparduoti. Kanadoje gyvenantieji lietuviai prašomi paskubėti bilietus įsigyti. Salia kitų solistų, "Nabucco" operoje dainuos ir R. Strimaitis.

PARDUODAME LIETUVIŠKUS SŪRIUS, estiką duona. Didelis mėšos gaminių pasirinkimas. SUPERIOR SAUSAGE CO. 1004 Dundas St. West, Toronto. Tel. 531-8422

Mielai MAMAI mirus,

duką REGINĄ VALICKIENĘ su šeima ir sūnų

VYTAUTĄ VAIDOTĄ nuoširdžiai užjaučia —

Emilija ir Juozas Misia

London, Ont.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

kuria norima plėsti prekybinius ryšius. P. Worthingtono teigimu, visą KGB veiklą griežtai kontroliuoja bei jai diriguoja centrinis kompartijos komitetas ir politbiuras — pagrindiniai Sovietų Sąjungos valdovai. Jis pataria premjerui P. E. Trudeau, užuot įiešojus tokius dokumentus politikams bei spaudai paripusio šaltinio, susipažinti su jų turiniu ir sovietų grėsme Kanadai. Opozicijai reikalaujant, buvo nutarta sudaryti federacinio parlamento komitetą, kuris turės iširti, ar valstybines paslaptis saugantis įstatymas gali būti taikomas parlamentariui už parlamentą padarytus pareiškimus, kur lig šiol jam buvo užtikrintas teisinis neliečiamumas.

Ontario finansų min. D. McKeough paskelbė naują 1978-79 m. biudžetą, kuriame išlaidų numatoma turėti \$14.555.000.000, o pajamų — tik \$13.500.000.000. Susidaro didokas \$1.055.000.000 deficitas, nedaug teatsiliekantis nuo \$1.616.000.000 deficitu paskutiniame biudžete. Didžiausios kritikos susilaukė vyriausybės nutarimas net 37,5% padidinti gyventojų imokas valstybinei OHIP sveikatos bei ligoninių draudai. S.m. gegužės 1 d. mėnesinė viengungių imoka nuo \$16 pakeliama iki \$22, šeimų — nuo \$32 iki \$44. Vienungiams tada kasmet teks mokėti po \$264, šeimoms — po \$528. OHIP sveikatos drauda staiga pasidarė brangiausia vietoje Kanadoje. Min. D. McKeough teisinasi, kad didelio skaičiaus neturtingų Ontario gyven-

tojų imokas padengia provincijos išdais ir kad jas už savo darbininkus daug kur moka darbovietės. Kritikai betgi pastebi, kad tokias lengvatas daugiausia yra išsikovojusios didžiosios unijos, kurių nariai turi augščiausius atlyginimus. Dėl imokų pakėlimo labiausiai nukentės mažiau uždirbantieji kanadiečiai, neturintieji unijų paslaugų. Dabartinės OHIP draudos išlaidos per metus siekia \$3,2 milijono. Lig šiol imokomis būdavo sudedama tik 26% šios sumos, o dabar bus padengiamas 34,1%. Tokios išlaidos provincijai darosi nepakeliamos, bet, kritikų nuomone, dėl jų yra kalta ir premjero W. Davis konservatorių vyriausybė, padariusi perdidelės nuolaidas streikavusiame ligoninių personalui.

Kiekviena premjero W. Davis biudžete pabranginami rūkalai ir alkoholiniai gėrimai. Šį kartą 20 cigarečių pabrango 3 centais, vidutiniai cigarai — centu, bet šiek tiek buvo atpiginti brangiausiai. Nuo balandžio 1 d. už 24 bonkas alaus reikės mokėti 15 centų daugiau. Bonka kanadiškos degtinės bus pabranginta 25 ct., importuotos — 15 ct., bonka kanadiško vyno — 15 ct., importuoto — 10 ct. Mokesčių nuolaidos, vertos \$5 milijonų, buvo padarytos kasyklų bendrovėms, tikintis padidinti kasyklų darbininkų pareikalavimą. Viešbučiams atšaukiamas 7% mokeskis už kambarius, kad būtų susilaukta daugiau turistų, ypač amerikiečių su jų brangesniu doleriu bei kitų užsieniečių. Naujiems darbams skiriama šiemetinė suma padid-

dinama \$13 milijonų iki \$78 milijonų, bet ji tepalies vasaros darbus, kuriais naudojasi moksleiviai ir studentai vasaros metu. Biudžete nėra jokių priemonių sumažinti nuolatinių bedarbių skaičių, kuris Ontario provincijoje jau yra pasiekęs 300.000. Su šiuo biudžetu valstybinė Ontario skola peržengė \$14 milijonų. Praktiškai tai reiškia kiekvieno Onatrio gyventojų, įskaitant net vaikus, įsiskolinimą po \$1.700.

Kanados periodinių leidinių leidėjų draugija nutarė kreiptis į augščiausiąjį Ontario teismą, reikalaujama pripažinti nelegaliu pašto paslaugų pabranginimą. Jos advokatai motyvuoja faktą, kad visus pašto paslaugų pabranginimus Kanados teritorijai turi patvirtinti federacinis Kanados parlamentas. Pastaraisiais metais betgi buvo patenkinta premjero P. E. Trudeau ministerių kabineto sprendimu. Nuo š.m. balandžio 1 d. yra numatytas laišku pristatymo pabranginimas iki 14 centų, o spaudos leidinių — net 25%.

Pagrindinės varžybos į Kvebeko liberalų partijos vadus vyksta tarp buvusio ministerio R. Garneau ir žurnalisto C. Ryan. Jiedu entuziastiškai sutiko Montrealyje leidžiamo savaitraščio "Dimanche-Matin" paskelbtus viešosios nuomonės tyrimo rezultatus. Juose teigiama, kad už liberalus pasisakė 27,9% apklaustųjų, už Kvebeko partiją — 26,8%, už tautinės vienybės partiją — 10,2%, už kitas grupes — 4,8%, o neapsisprendusių buvo 30,3%. Tai jau antras tyrimas, rodantis liberalų pranašumą. Pirmasis išryškėjo pačios Kvebeko partijos užsakytame tyrime.

Burma nutarė uždaryti savo ambasadą Otavoje dėl perdidelių išlaidų, nors joje tebuvo du diplomatai. Ambasada buvo atidaryta 1963 m. su jos išlaikymui skirta metinė \$80.000 suma, kurios didžiąją dalį dabar tenka išleisti vien tik ambasadoriaus rezidencijai. Prie ambasados uždarymo prisidėjo labai menki Kanados ir Burmos prekybiniai ryšiai, vos kelių burmiečių skaičius Kanadoje.

Tėviškės Žiburiai • 1978 III. 16—Nr. 11 (1466) • 9 psl.

TORONTO

Lietuvos patriarchui skirta diena

Dr. Jono Basanavičiaus minėjimas Toronte kovo 12 d. pradėtas iškilmingomis pamaldomis Lietuvos Kankinių šventovėje, kurioje su vėliavomis dalyvavo "Satrijos" ir "Rambyno" tuntų skautai-tės bei to minėjimo rengėjai Toronto skautininkai-kės. Klebonas kun. P. Azubalis pasveikino organizuotai dalyvaujančius skautus, specialiomis maldomis įsijungusius šv. Mišių eigon.

Popiet 4 v. punktualiai Toronte Lietuvių Namuose, susirinkus ir dar vis tebesirenkant gausiai publikai, pradėtas minėjimas — meninio žodžio ir dainos popietė. Programos pranešėjai Rūtai Poškienėi pakvietė susirinkusius pagerbti Patriarchą tylos minute, Lietuvos gen. konsulas dr. J. Zmuidzinas, Mažosios Lietuvos patriarcho duklė Elzė Jankutė ir kūrėjas-savanas p. Kazlauskas uždegė tautinių spalvų žvakes, skambant kanklėms "Lietuva brangi" (A. Sendžikaitė) ir milžiniškame ekrane rodant Jono Basanavičiaus antkapį Rasų kapinėse. Skautininkai M. Vasiliauskienė ir L. Kalinauskas padėjo puokštę gėlių matomo antkapio priekyje.

Iškvietus Gediminą Kurpį kalbėti apie J. Basanavičių, ekrane matėsi didelis Patriarcho portretas. Apie J. Basanavičių kaip rašytoją kalbant Vladiui Saltnirui, portretas buvo pakeistas Aušros Vartais. Ir toliau tą techniką naudojant, publika žavėjosi didžiuliu Vilniaus vaizdu, kalbant apie "Aušrą" ir jos laikotarpį Donatui Puterienei.

Tokio pobūdžio minėjimo daliai pasibaigus, prasivėrė Mindaugo menės uždanga, ir scenoje pamatėm dainos vienetą "Volunge". Vienetas lengvu sąskambiu ir keliomis dainomis pradėjo koncertinę dalį. Joms baigus, programos pranešėja trumpai apibūdino aktorijų Henriką Kačinską, pagrindinį šios popietės dalyvį ir tikriausiai kaltininką fakto, kad menėje sėdėjo 500 žiūrovų. Sutiktas nuosirdžiais plojimais lietuviškos žodžio meistras H. Kačinskas sunkų klasikinį J. Tumovaižganto "Juodžiaus kelmą" suprantamai ir lengvai prinešė prie kiekvieno klausytojo širdies.

Po trumpos pertraukos meninis žodis ir toliau žavėjo mirtinoje tyloje sėdinčius žiūrovus. Prabėgo Jurgis Blekaitis, Vincas Mykolaitis-Putinas, Balys Sruoga. Visa tapo sulietu i vieną išsakymo grožį, kurių tikrai jau netaip dažnai pasitaiko. Nuotaikingomis dainomis "Volunge" baigė dvi valandas trukusią popietę, po kurios svečiai turėjo progos kavinėje apbendrauti. Nemažas svečių būrys susitiko su akt. H. Kačinsku ir po daugelio metų atsipažino.

Popietę reikia laikyti visais atžvilgiais pavykusia, jei ne-skaityti grynai techniškų klūčių, kurios nenumatytai atsirado garsiakalbių sistemoje ir kiek trukdė minėjimo pradžioje sudarytai simboliškai rimčiai.

C.S.

KLB Oakvillės apylinkė Vasario 16 paminėjo specialiu pobūviu kovo 11 d. Lietuvos Kankinių par. salėje. Dalyvavo apie 100 tautiečių. Pobūvių vadovavo apyl. pirm. J. Ziūraitis, o pagrindinę kalbą pasakė Vyt. Aušrotas. Surinkta nemažai aukų Tautos Fondui. Iškilmė baigta Tautos himnu ir vaišėmis bei pramogine dalimi.

Jaunųjų Kanados gražuolių rinkimuose laimėjo kvebekietė Julija Simoneau. Jai teko \$10.000 premija, \$1.000 stipendija ir nemokama kelionė į Hollywoodą ir Barbados salą. Rinkimuose dalyvavo ir viena lietuvių kilmės atstovė iš Thunder Bay, Ont., bet šį kartą daug laimės neturėjo.

Kovoliūnų sukaktis. Vasario 18 d. Bronislava ir Antanas Kovoliūnai atšventė 50 metų vedybinę sukaktį. Ji buvo pradėta pamaldomis Prisikėlimo šventovėje, kurias atlaikė kun. Aug. Simanavičius, OFM, ir kun. L. Januška. Giedėjo sol. V. Verikaitis. Ta proga sukaktuviniams įteiktas Sv. Tėvo palaiminimas ir Sv. Raštas. Į pokylį Prisikėlimo Parodų salėje susirinko per 100 asmenų. Pokylio vedėja J. Vingelienė, šalia kitų asmeninių dovanų, įteikė bendrą dovaną — storą voką povestuvinei kelionei. Sugiedota "Ilgiausių metų".

A. Kovoliūnas gimė 1904 m. rugsėjo 20 d. Kupiškėje. Jo žmona (Br. Riaubytė) gimė Latvijoje, Liepojoje, bet augo Simonyse. Jiedu kartu mokėsi. Antanas reiškėsi kultūros būryje ir šauliuose, o Bronė — pavasarininkuose. Jiedu susituokė 1928 m. Antanas su 11 draugų išvyko Kanadon, o žmoną pasikvietė po metų. Mat, sunku buvo su darbais. Vazinėjo iš vieno miesto į kitą, kol pagaliau kiek pastoviau įsikūrė Toronte. Čia abu dalyvavo lietuvių veikloje — chore, organizacijose, vaidyboje. Miela prisiminti tuos sunkius, bet gražius kultūrinės veiklos laikus. Prisimenu Br. ir A. Kovoliūnus kaip malonaus būdo žmones. Tokiais jie pasiliko ir iki šiol. Linkiu jiems geros sveikatos ir ilgiausių metų!

M. F. Yokubynienė

NORITE SUSIPAŽINTI su "Tėviškės Žiburių" savitaisiais? Atsiųskite savo adresą ir gausite juos kurį laiką nemokamai. Naujiem skaitotojam "T2" pirmaisiais metais kainuoja tik \$9.

Pajamų mokesčio blankus užpildo

MARK TUOMOLA, B.A.

191 Eglinton Ave. E. No. 206
(Finnish Credit Union Building)

488-1801

DRESHER-BARAUSKAS

W. G. DRESHER REAL ESTATE REALTOR

233-3334 - 231-2661 - 231-6226

3830 B BLOOR STREET WEST - ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. Drešeris ir A. Mikšienė
Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p. ir 6.30 v.p. — 8 v.v.,
šeštadieniais — 9 v.r. — 12 v.p.p.

Narys "Better Business" Biuro

Okulistas

L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 COLLEGE ST., TORONTO
Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r. - 6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

Okulistas

S. Brogowski, O.D.
412 Roncesvalles Ave.
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami
susitarus telefonu

INSURANCE

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

TORONTO MIESTAS

Atmatų išvežimo tvarkaraštis

Didysis Penktadienis — 1978 m. kovo 24 ir

Velykų pirmadienis — 1978 m. kovo 27

savivaldybės tarnyboms yra nedarbo dienos.

Dėlto minėtomis dienomis nebus

išvežamos atmatos.

Atmatos kovo 20 ir kovo 27 savaitėse bus išvežamos šia tvarka:

kovo 20 savaitėje

pirmadienį (20) — reguliarus išvežimas
antradienį (21) — reguliarus išvežimas
ketvirtadienį (23) išvežimas — TREČIADIENI
penktadienį (24) išvežimas — KETVIRTADIENI
(PASTABA: ketvirtadienio ir penktadienio išvežimai bus atlikti VIENA DIENA ANKSČIAU)

kovo 27 savaitėje

pirmadienio (27) išvežimas — ANTRADIENI
antradienio (28) išvežimas — TREČIADIENI
ketvirtadienį (30) — reguliarus išvežimas
penktadienį (31) — reguliarus išvežimas
(PASTABA: pirmadienio ir antradienio išvežimai bus VIENA DIENA VĖLIAU)

Minėtų dviejų savaitių laikotarpyje nebus išvežami nei laikraščiai, nei kiti stambūs daiktai.

Nepadėkite nei laikraščių, nei kitų stambių daiktų kartu su reguliariom atmatom. Sekantis reguliarus laikraščių ir stambių daiktų išvežimas bus 1978 m. balandžio 5 dieną.

Jūsų bendradarbiavimas tvarkant atmatų išvežimą ir išnešant jas atitinkamom dienom bus didžiai vertinamas.

R. M. BREMNER, P. Eng., F.I.C.F.
Commissioner of Public Works
City of Toronto

V. BAČENAS

All Seasons Travel, B.D.

1551 Bloor Street West,
TORONTO, ONTARIO M6P 1A5

Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

DRAUDA

Balio Maskeliūno įstaiga

Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

TORONTO

Anapilio žinios
Tel. 277-1270

— Šią savaitę parapijos šventovėje vyksta rekolekcijos, vadovaujamos kun. A. Kežio, SJ. Rekolekcijos prasidės kovo 16, šį ketvirtadienį, 7.30 v.v. Pamokslai penktadienio ir šeštadienio vakarais — 7.30, rytais — 10 v. Rekolekcijos baigsis sekmadienio 11 v. pamaldomis. Kun. A. Kežys, dirbąs ir filmavimo srityje, sutiko į Anapilį atsivežti keletą filmų iš lietuvių gyvenimo ir juos čia parodyti.

— D. Savaitės ir Velykų pamaldų tvarka: D. Ketvirtadienį — 7.30 v. vakaro, D. Penktadienį — 3 v.p.p. ir D. Šeštadienį — 7 v. vakaro. Velykų rytą Prisikėlimas — 7 v.

— Velykoms naujoji Lietuvos Kankinių šventovė pasipuoš triumfuojančio Kristaus bareljefu.

— Praėjusį sekmadienį 11 v. pamaldose dalyvavo Toronto skautai.

— Sv. Jono lietuvių kapinėse kovo 6 d. palaidotas a.a. Jonas Duncikas, 78 m. Tai buvo pirmosios laidotuvis iš naujosios šventovės. Kovo 14 d. palaidota a.a. Ona Dambrauskienė. Velionių artimiesiems nuosirdi užuojauta.

— Vėrubų sekmadienį, 4 v.p.p., Staynerio kat. šventovėje bus pamaldos Staynerio — Wasagos lietuviams.

— Geradariams už aukas pakvitatimai per du sekmadienius buvo išdėlioti par. salėje. Neatsiemsiems jie bus pasiūti paštu.

— Daug kas nori užprašyti pamaldas įvairiomis intencijomis, ypač už mirusius artimuosius, sekmadieniais. Deja, tik mažą dalį galima patenkinti. Galima Mišias užprašyti šeštadienių vėlyvesnėmis valandomis, kaip kad yra daroma kitose parapijose.

— Šį sekmadienį po 11 v. pamaldų bus krepšinio rungtynės tarp Hamiltono ir Toronto.

— Pamaldos šį sekmadienį, 10 v. r., už a.a. Juozą Visockį, 11 v. už a.a. Juozą Butkį ir a.a. Antaną Lapaitį.

Lietuvių Namų žinios

— LN valdybos pirm. J. Strazdas šiuo metu stiprėja namuose ir jau dalyvauja LN valdybos posėdžiuose. LN valdyba ir administracija linki jam greitai susigrąžinti ir vėl su pilna energija įsijungti į LN veiklą.

— A. Piragis paaugojo palūkanas už savo paskolą \$86,40 ir V. Valaitis \$12 LN reikalams. Valdyba dėkoja.

— Kultūrinė ir visuomeninė organizacijų veikla paremti LN valdyba patvirtino ir išmokėjo pašalpas: Prisikėlimo parapijai — \$200, Toronto Sacramentalinių Klubui — \$200, KLB krašto valdybai — \$50, Maironio mokyklai — \$500, KLB Toronto apylinkės \$160 (apmokėti pusę kelionės išlaidų lietuvių atstovėi į Banff konferenciją), LN Vyrų Būreliui — \$500. Taigi, per du mėnesius organizacijų kultūrinei veiklai išmokėta \$1.610. Be to, lietuvių organizacijoms, kurios turėjo parengimus LN, salų nuomos išlaidoms padengti buvo išmokėtos pašalpos \$4.000.

— Pr. sekmadienio popietėje dalyvavo per 250. Svečių knygoje pasirašė J. Zalladounis ir H. Kačinskas.

— Velykų stalas ruošiamas balandžio 2 d. Stalai bus numeruoti. Bilietus galima įsigyti LN raštinėje ir sekmadienio popietėje. Ta proga bus ir skulptoriaus J. Dagio darbų paroda.

PADEKA

Mažosios Lietuvos Moterų Dr. ja nuosirdžiai dėkoja visiems, paremsiems šiupinio parengimą. Labai ačiū darbščioms ponoms, aukojusioms loterijai rankų darbo gražius fantus, ypač E. Kinčienėi, p. Baltrušaitytei už austas juostas, "Old Country" ir "Margis Pharmacy". Reikiama ypatingai gilia padėka mūsų nuosirdiems rėmėjams — dailininkai Halinai Žmuidzinienėi ir skulptoriui Jokūbiui Dagui už brangius meno kūrinius.

Iš gauto pelno narių posėdyje paskirta parama Tautos Fondui, Vasario 16 gimnazijai, "Atžalynui", jūrų skautams, radijo valandėlei ir "Dainos" grupę jų veiklai paremti. V. A.

LIETUVIŠKA
gėlių krautuvė

savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Įvairioms progoms skambinti į "Petals Florist" tel. 537-9070, vakarais tel. 763-6256. Adresas: 1574 Bloor St. W., Toronto, Ont., prieš Lietuvii Namus. Nemokamas pristatymas į ilgonines, laidotuvių namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvinii gėlių tvarkymo srityje.

PARDUODAMI DVEJI NAMAI St. Petersburg, Floridoje ant vieno sklypo, labai gerame rajone. Kaina — \$37.000. Adresas: Anna Rakus, 504—70th Ave., St. Petersburg Beach, Florida 33736, USA. Tel. 1-813-360-7318.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka statulias, plytelių dėlmo, vonių, tualetų ir prausyklių įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronto.

"VENUS FLORISTS", Gėlės visokiom progom. 231 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. Telefonai: 534-4645 arba vakarais 533-4037. Savininkė A. Putninskė kalba lietuviškai.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Rekolekcijos vyksta šią savaitę. Pamokslai — 9 v.r. ir 7.30 v. v. Pamokslininkas kun. dr. V. Gižiūnas, OFM. Išpažinčių klausoma kasdien. Prie šventovės įėjimo rekolekcijų metu renkamos aukos N. Pr. Marijos seselėms ir vargšams. Vakaraus bus atdara Neilsono auto aikštė.

— Didžiosios Savaitės pirmadienį ir trečiadienį, 7 v.v., bus einami Kryžiaus Keliai mūsų šventovėje.

— Verbos šventinamos ateinančių sekmadienį prieš 8 v. Mišias.

— Bendruomeninis pasiruošimas išpažinčiai visiems bus kovo 18, šeštadienį, 7.30 v.v., o šeimos — kovo 21, antradienį, 7.30 v.v.

— Giliai užjaudami Janę Ožalienę, Lietuvoje mirus Jos broliui Broniui Alijošui. Staiga mirė Ona Dambrauskienė, 52 m. Palaidota kovo 14 d. iš mūsų šventovės Sv. Jono kapinėse. Gili užuojauta jos vyriui Povilui, dukroms Laimai ir Daliai.

— Bilietai į "Kūlgrindą" ir į jubiliejinių parapijos banketą parduvinėjami sekmadieniais salėje, o šio kiadieniais galima gauti pas V. Tasecką, tel. 279-0363, ir pas J. Vingelienę, tel. 546-1785.

— Jubiliejinio kryžiaus projektui aukoj: A. Masys \$100, A. R. Šileikos \$100, M. Zemaitienė \$100, B. Sapionienė \$100, A. J. Venslovičiai \$50, O. Grigaravičienė \$50, L. V. Mačioniai \$25.

— Velykų vigilija su prisikėlimo Mišiom šiais metais prasidės 10 v.v. (ne 12 v. kaip buvo anksčiau). Krikšto apeigų metu bus pakriktyti naujagimiai. Jei kas turi naujagimių Krikštui, prašom pranešti klebonijai.

— Toronto solistai — L. Marcinaitis, V. Paulionis, A. Simanavičius, J. Sriubiskienė, R. Strimaitis, V. Verikaitis ir S. Ziemelytė, kurie atliks programą mūsų jubiliejinio banketo metu, posėdžiavo ir sutarė dainuoti tik duetas, kvartetais ir sekstetais. Akompanuos muz. J. Govedas.

Pirmą koncerto dalį atliks par. choras, vad. E. Krikščionio.

— Paskaita "Krikščionybės reikšmė mano gyvenime" bus kovo 19 d., 12.30 v. p.p., muzikos studijoje. Ši paskaita taikoma jaunoms šeimoms ir jaunimui nuo 20 m. iki 35 m. amžiaus.

— KLK Moterų Dr. jos Prisikėlimo par. skyriaus susirinkimas — kovo 19 d., po 11.30 v. Mišii, Parodu salėje. Kalbės dr. O. Gustai-nienė.

— Metinis parapijos susirinkimas — balandžio 9 d., po 11.30 v. Mišii.

— Mišios: šeštadienį 8 v. už Juozą, užpr. V. Matulaitis, 8.30 Gyvyjo Rožinio Dr. jos intencija, užpr. valdyba, 9 v. už Mykolą Dervinį, užpr. S. Derviniene, 9.20 už Bronių Raskauską, užpr. M. Mikulionienę; sekmadienį 8 v. už Juozą Lukoševičių, užpr. Br. Pabedinskienę, 9 v. už Juzę Gailiūniene, užpr. O. Gailiūnaitę, 10 v. už Antaną, Mariją ir Jaunutį Selmus, užpr. A. E. Selmiai, 11.30 už parapiją, 7 v. už Bronę Paškauskienę.

— A. Jonas Duncikas, 78 m. amžiaus, mirė kovo 5 d. Velionis buvo kilęs nuo Seinų. Į Kanadą atvyko 1927 m. Ilgesnį laiką gyveno Montrealyje, o vėliau — Toronte. Velionis buvo giliai tikintis žmogus. Išaugino tris dukras. Palaidotas iš Lietuvos Kankinių šventovės Sv. Jono lietuvių kapinėse.

— Anapilio kilimo projektas "T2" 10 nr. atspausstas atvirktinėje pozicijoje dėl kanadiečių spaustuvės neapsižiūrėjimo.

PADEKA

Nuosirdžiai dėkoju visom poniam ir panelei už suruošimą man tokio šaunaus mergvakario. Brangios, gražios bei naudingos dovanos bei jų darbą, rūpestis ir laikas bus mums brangus prisiminimas visam gyvenimui. Ypatingas ačiū vyriausiosios šeiminkėms — tetai Zitei Didžbalienei, p. Gražinai Balčiūnienei ir sesutei Virginijai Saccoccia už ypatingai didelį pasidėjimą ir pagautą laiką. Ačiū taip pat visoms viešioms, savo dalyvavimu praturtinusioms popietės iškilmingumą ir kraiciu turtingumą.

Dar kartą ačiū — Lilijsa Zenkevičiūtė

FOTOGRAFAS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v.v. B. Tarvydul tel. 533-3022.

PARDUODAMAS NAMAS dėl lietuvių savininkų ligos St. Petersburg, Floridoje. Namai stovi gražiausioje miesto vietoje, augstumoje, niekad neaptvindomas, rūpestingai prižiūrimas, aptvertas. Prie jo — didelis žemės gabalas. Auga naujai pasodinti apelsinai ir slyvų medeliai. Namai šildomas alyva ir elektra; 5 kambariai; pastatytas iš cementinių bloku; kokslinis stogas, grindys terasoje. Paliekami visi baldai. Kaina — tiksliai \$31.000 (še agento). Kreiptis į "T2" administraciją.

LIETUVIS VYRAS, nerūkantis bei negeriantis, įleško kambario ir virtuvės H.R. Park rajone. Skambinti nuo 8 v. — 3 v.p.p. tel. 651-9834.

PRISIKĖLIMO
parapijos
Toronte
25 metų
sukaktisBalandžio 15,
šeštadienį,
7 val. vakaro,Central Tech. mokyklos auditorijoje (Harbour-Bathurst)
Čikagos lietuvių meno ansamblio "Dainava" grandiozinis
2 veiksmų muzikinis veikalas

"Kūlgrinda"

Bilietai asmeniui — \$10, \$8, \$6, \$4

Balandžio 16, sekmadienį,
11.30 valandą ryto,iškilmingos pamaldos
PRISIKĖLIMO ŠVENTOVĖJE;5.30 val.
po pietų
sukaktuvinis
banketasROYAL YORK viešbutyje,
100 Front St. W., "Canadian" salėje.
Programą atliks parapijos choras ir
7 Toronto solistai.

BILIETAI ASMENIUI: \$15, pensininkams ir studentams — \$13; gaunami pas V. Tasecką, 380 Galina Cr., Mississauga, Ont., L5A 3L8, tel. 279-0363 ir pas J. Vingelienę, tel. 536-1785, sekmadieniais parapijos salėje

Visus maloniai kviečia dalyvauti — PRISIKĖLIMO PARAPIJA

Lituanistinių Kanados mokyklų mokytojų suvažiavimas įvyks 1978 m. kovo 18, šeštadienį, Toronto Prisikėlimo parapijos patalpose. Pradžią — 9 v.r. A. Rinkūnas kalbės tema "Lituanistinių mokyklų reformos", Bronius Juodelis, JAV LB švietimo tarybos pirmininkas, tema — "Lituanistinės mokyklos Amerikoje".

Kredito kooperatyvas "Parama" Didžiąją savaitę dirbs šia tvarka: D. Ketvirtadienį 10 v.r. — 8 v.v., D. Penktadienį — uždaryta, D. Šeštadienį 9 v.r. — 1 v.p.p., Velykų pirmadienį, kovo 27, uždaryta.

Toronto Lietuvių Pensininkų Klubas 1978 m. kovo 28, antradienį, 1 v.p.p., šaukia visuotinių narių susirinkimą. Be kitų klausimų, bus aptariami apartamentų statybos reikalai ir renkama nauja valdyba bei revizijos komisija. Kviečiame gausiai dalyvauti.

Valdyba

I Baltiečių Studijų Puoselėjimo Draugijos AABS konferencijos proga rengiamą dailės parodą buvo atrinkti keturių lietuvių dailininkų darbai. Vertintojų komisija, kurioje iš lietuvių pusės buvo dr. Joana Vastokienė, vieną iš penkių premijų paskyrė Jurgio Račkaus litografijai; viena teko latviui, kitos trys — estų dailininkams. Paroda bus Toronto universiteto Hart House galerijoje gegužės 10 — birželio 4 dienomis. Ten pat vyks ir estų Meno Centro suorganizuota baltiečių skulptūros paroda.

Meno paroda Anapilyje rengiama gegužės 27-28 d. Dalyvaus menininkai iš Bostono — Augė Rastionienė ir Normantas Ligoraitis (sidabro išdirbiniai). Parodą globoja Anapilio Moterų Būrelis.

Kanados festivalį šiais metais rengia dvi organizacijos — "Canada Week Committee" ir "Canadian Folk Arts Council". Festivalis bus rengiamas visose Kanados dalyse, pabrėžiant vienybės mintį — "Kanada — tai aš ir tu". Festivalis prasidės birželio 25 d. ir baigsis liepos 1 d. iškilme prie parlamento rūmų Otavoje. Tam reikalui vyriausybės paskyrė 4,5 mil. dolerių. Reikia manyti, kad šiame festivalyje aktyviai dalyvaus ir lietuviai.

Vasario 16 gimnazijos reikalui. Skatinti ir remti Kanados lietuvių jaunimą mokyti Vasario 16 gimnazijoje prie KLB švietimo komisijos sudaryta speciali komisija: pirm. L. Tamošauskas, vicepirm. V. Bireta, sekr. V. Dauginis, ižd. R. Zemaitienė, narys V. Aušrotas. Adresas: L. Tamošauskas, 236 Dovercourt Rd., Toronto, Ont. M6J 3E1. Tel. 533-4469 (area 416).

Pokalbį su Simu Kudirka CBS televizijos programoje kovo 7 d., 8.30 v.v., matė ir Toronto lietuviai. Buvo parodyti dartiniai S. Kudirkos prižiūrimi namai, jo butas. Apie savo išpučius Amerikoje ir kančias Sov. Sąjungoje S. Kudirka pasakojo angliškai, gyvai rodydamas rankų mostais.

PRANEŠIMAS
LIETUVIŲ NAMŲ NARIAMS

Pranešame, kad metinis visuotinis Toronto Lietuvių

Namų susirinkimas yra šaukiamas

1978 m. kovo 19, sekmadienį, 3 v.p.p.,
LIETUVIŲ NAMUOSE, Karaliaus Mindaugo menėje,
1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario.
Narių registracija pradėdama 2.30 valandą po pietų.

Maloniai prašome dalyvauti asmeniškai, nes pagal LN įstatus narių įgaliojimai nenumatyti, išskyrus organizacijas, kurioms atstovauja tik vienas organizacijos įgaliotasis asmuo. Balsavimo teisę turi nariai, sumokėję pilną nario įnašą iki š.m. kovo mėnesio 16 dienos.

1977 metų metines apyskaitas galima gauti raštinėje. Jos taip pat bus dalinamos prie įėjimo į susirinkimą.

Lietuvių Namų valdyba

Prano Čepėno
"NAUJŲJŲ LAIKŲ
LIETUVOS ISTORIJA"

— brangi knyga visiems lietuviams, graži dovana kiekviena proga.

Pirmas tomas, 560 psl., kietuose viršeliuose kainuoja \$15.00; gaunamas knygy parduotuvėse ir šiuo leidėjo adresu:

Juozas Urbelis, 1649 No. Broadway, Melrose Park,
Illinois, USA. Tel. (312) FI 4-9033

Maironio mokyklos IXa skyriaus mokiniai, globojami mokyto. M. Gudaitienės, išleido laikraštį "Mes Lietuviai". Jo viršelį puošia Lietuvos Vytis. Laikraštelyje yra daug rašinių įvairiomis temomis: apie Vasario 16 šventę, Simo Kudirkos filmą, Kalėdas ir t.t. Netruksta ir iliustracijų.

Kanados vyriausybės sudaryta komisija pensijai klausimui tirti Toronto apklausoje patyrė daug ir įvairių pagidavimų. Vieną dieną kalbėjo 25 minutes Juozas P. Belickas — Bellis. Apie jo pagidavimus rašė "The Toronto Star" vasario 21 d. vedamajame. J. P. Belickas sakėsi dirbęs daug metų keliose darbovietėse, bet kai buvo priimtas pensijai įstatymas, jam liko pripažinta pensija tik paskutinės darbovietės. Pasak jo, atidurbtas laikas visose darbovietėse turi būti užskaitytas ir pensija sujungta. J. P. Belickas yra "T2" skaitytojas, gimęs Kanadoje, gana gerai kalba lietuviškai. Minėtos komisijos adresas: 180 Dundas St. W., 22nd floor, Toronto, Ont. M5G 1Z8. Tel. 598-0413.

Matininkui Petriui Salnei Toronto Womens College ligoninėje padaryta operacija. Rūta Žilinskienė gydosi Etobicoke ligoninėje.

Autobusų linija (nr. 4), einanti pro Anapilį Mississaugoje nuo kovo 13 d. pratęsta iki požeminio stoties Islingtono. Autobusai šia linija kursuoja kas pusę valandos nuo 6.50 v.r. iki 11.20 v.v., išskyrus sekmadienius bei šventadienius. Važiujant iš Islingtono požeminio stoties minėta linija į Anapilį, reikia išlipti prie Stillmeadow Rd. arba Stavebank Rd. Kelionė autobusu trunka vieną valandą.

Oakville, Ontario

LIETUVISKI SORIAI vėl parduojami Oakville, Ont., 306 Keer St., Ranch Super Market. Tel. 844-3796.

MONTREAL

Iškili Lietuvos šventė

Vasario 19, sekmadienį, iškilmingai paminėta Vasario 16-jų visų pirma pamaldomis abiejose šventovėse, dalyvaujant organizacijoms su vėliavomis. Pagrindinė iškilme įvyko Plateau salėje, kurioje susirinko apie 600 tautiečių.

Pagrindinei kalbai prancūzų kalba buvo kviestas garsusis "Le Devoir" red. Claude Ryan. Kvietimą buvo priėmęs, bet vėliau pranešė negalėjęs atvykti, nes perėjo į politinį gyvenimą kaip kandidatas į Kvebeko liberalų vadus. Pagrindinį žodį lietuvių kalba pasakė Ant. Rinkūnas iš Toronto. Jis trumpai apžvelgė Lietuvos praeitį, jos laimėjimus, pralaimėjimus ir ilgą sūstojo ties dabartine būkle, vykstančia tylią vėšą ir nevėša kova už laisvę. Baigdamas kalbą, svečias kreipėsi į jaunimą, kurio buvo gana gausu salėje. Jis priminė ryšius su okupu Lietuva, keliones į ją ir veiksmų gaires, priimtas Klevelande. Priimtuose nutarimuose pamerkiama sovietinė kolonizacija Lietuvoje, reikalaujama žmogaus teisių, pasitraukimo sovietinių pajėgų; Kanados vyriausybės prašoma budėti, kad sovietiniai šnipai neįsigaulyt Kanadoje, kad sovietų vykdoma tautųdystė būtų atskleista Jungt. Tautose, kad JT grąžintų laisvę visiems Sov. Sąjungos pavergtiems kraštams, paleistų visus politinius kalinius ir t.t.

Meninę dalį atliko jaunieji talentai. Poemą apie Donelaitį skaitė Kristina Kličiūtė, Rasa Lukoševičiūtė, Paulius Mališka. Scenai paruošė Dalia Gruodienė, muziką — Zigmas Lapinas. Trijulė — Ina Lukoševičiūtė, Rasa Lukoševičiūtė, Rytis Bulota padainavo tris dainas, o "Gintaro" taut. šokių grupė, vad. R. Lukoševičiūtės, atliko keletą šokių grojant laudies instrumentų orkestrui. Aušros Vartų par. choras, vad. M. D. Roch, padainavo šešias dainas. Akompanavo Aleksandras Stankevičius. Programos pranešėja buvo Ina Lukoševičiūtė. Iškilmę rengė KLB Montrealeio apylinkės valdyba.

Vasario 16 minėjime Montrealeio burmistro J. Drapeau atstovs ir miesto narys C. Provost pasakė nuosirdžią kalbą. Pasveikinęs lietuvių, jis kalbėjo: "Tą pačią dieną jūs švenčiate tris sukaktis: 75 metų įsikūrimo Kanados žemėje, 60 metų Lietuvos nepriklausomybės ir 25 metų Kanados Lietuvių Bendruomenės įsteigimo. Nuo 1903 m. nuostabaus išvermingumo dėka jūs tapote viena reikšmingiausių etninii bendruomenių metropoliniame mūsų mieste ir net visoje Kanadoje. Už tai aš sveikinu jus. Montrealeio miestas didžiuojasi jūsų atliktais darbais, ir aš žinau, kad pats burmistras įprastu savo iškalbingumu daug geriau nei aš išreiškėtu jausmus lietuviams visų mūsų miesto gyventojų. Kaip iki šiol, taip ir toliau esmingai prisidėkite prie Montrealeio gyventojų kultūros ir plietiškumo. Patyriau, kad jūsų bendruomenė pasiūlė mūsų miestui kilią, išauštą šauniųjų jūsų menininkų. Aš dar kartą dėkoju Montrealeio vardu ir rekomenuo-

duosiu, kad šis meno kūrinys būtų patalpintas rinktinėje vietoje viename iš svarbiųjų savi-valdybės pastatų.

Aš nežinau kas dedasi Kanados lietuvių sąžinėse ir širdyse. Tačiau aš linkiu, kad jūsų žmonės būtų kompensuoti už jų aukas, už jų ryžtą ir kad jų troškimai išsipildytų. Duosnumo veiksmai visuomet palenkia balansą naudai tų, kurie juos atliko". Nh.

Sv. Kazimiero parapijos žinios

— Didžiosios savaitės pamaldų tvarka: D. Ketvirtadienį, 7.30 v.v., Paskutinės vakarienės prisiminimas — Mišios; D. Penktadienį, 3 v.p.p., Kristaus mirties ant kryžiaus prisiminimas; D. Šeštadienį, 6.30 v.v., ugnies, vandens, velykinės žvakės šventinimas ir Velykų vigilijos Mišios. Velykų rytą — Prisikėlimo Mišios bus 6.30, sekancios Mišios — 11 v.

— Kovo 17, penktadienį, 7.30 v.v., jaunimo Mišios ir pamokslas, po to svetainėje, prie kavos, pokalbis, dalyvaujant rekolekčių vedėjui A. Saulaičiui, SJ. Kviečiamas visas lietuvių jaunimas.

— Sv. Kazimiero šventės proga parapijai aukoj: po \$100: Charles (Kazimieras) Ambrasas, Jonas Čalka, Vladas Pileckas; po \$50: Valerija Lazauskienė, Petras Šukys.

— Sv. Kazimiero šventės prasidėjo iškilmingomis Mišiomis, kurias atnašavo ir pamokslą pasakė klebonas kun. dr. F. Jucevičius. Jaunimas dalyvavo su Lietuvos ir ateitininkų vėliavomis. Mišių lekciją skaitė parapijos mergaitės ir berniukai taut. drabužiais apsirengę.

Po pamaldų par. svetainėje įvyko komiteto paruošta kazimierinių vakarienė, į kurią atsilankė 300 dalyvių. Dalis iš jų buvo sveiktaičiai, kurie irgi prisidėjo prie vakarienės pasiekimo. Naujais par. komiteto prim. Antanas Jaunish lietuvių kalba pasveikino visus, o Kazimierams — visi sugiedoję "Ilgiausių metų". Sekė vakarienė, kurią labai gerai paruošė Milda Pališaitienė, Elena MacNamara, Emilija Budvilienė ir kitos. Nuolatines par. šeiminkas — Nancy Norris ir Elena Kurylo yra išvykusios poilsio į St. Petersburgą. Loteriją sėkmingai tvarkė Dana Alianskienė ir Kristina Simonėlienė. Vakaro pelnas — \$2.162.

— Vasario 17 d. mirė Jonas Mickūnas, 78 m. amžiaus. Palaidotas iš Sv. Kazimiero šventovės. S. Sk.

KLK Moterų Dr. jos Montrealeio skyrius ruošia velykinį stalą Aušros Vartų parapijos salėje Atvelykės, balandžio 2 d. Pradžią — 12 v. Bus meninė dalis, vaišės, loterija. Įėjimas — \$6.00, jaunimui — \$3.00. Kviečiami visi Montrealeio ir apylinkės lietuviai. N.B.

Lituanistinės mokyklos mokinių tėvų metinis susirinkimas įvyko kovo 12 d. seselių vienuolyno patalpose. Jame buvo apsarstyti pagrindiniai mokyklos reikalai. Didžiausia mokyklos problema — mokinių skaičiaus mažėjimas. Šiais metais jau neturime V skyriaus. Jeigu mokinių skaičius ir toliau mažės, tai už trejų metų Montrealyje turėsime tik mokyklėlę — su 25-30 mokinių. Šiuo metu mokykloje yra 64 mokiniai.

Rekolekčių pamokslas Sv. Kazimiero parapijoje kovo 17, penktadienį, bus daugiau taikomas jaunimui. Po rekolekčių pamokslas jaunimas yra kviečiamas į parapijos salę pokalbiui su rekolekčių vedėju kun. Ant. Saulaičiu. Kviečiami ir visi kiti. Kun. Saulaitis daugeliui jaunimo yra pažįstamas iš įvairių jaunimo stovyklų. Montrealyje jis bus pirmą kartą. (Kun. A. Saulaitis (Nukelta į 8-tą psl.)

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

"LITAS"

ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET
MONTREAL, QUE. H4E 2A8. TEL. 766-5827

MOKA ŪZ:

Einamasis s-tas

Taupomasis s-tas

Pensijų planas

Term. ind. 1 m.

Term. ind. 2 m.

Term. ind. 3 m.